Interneta lapu estētika

Interneta lapu noformēšanas rokasgrāmata

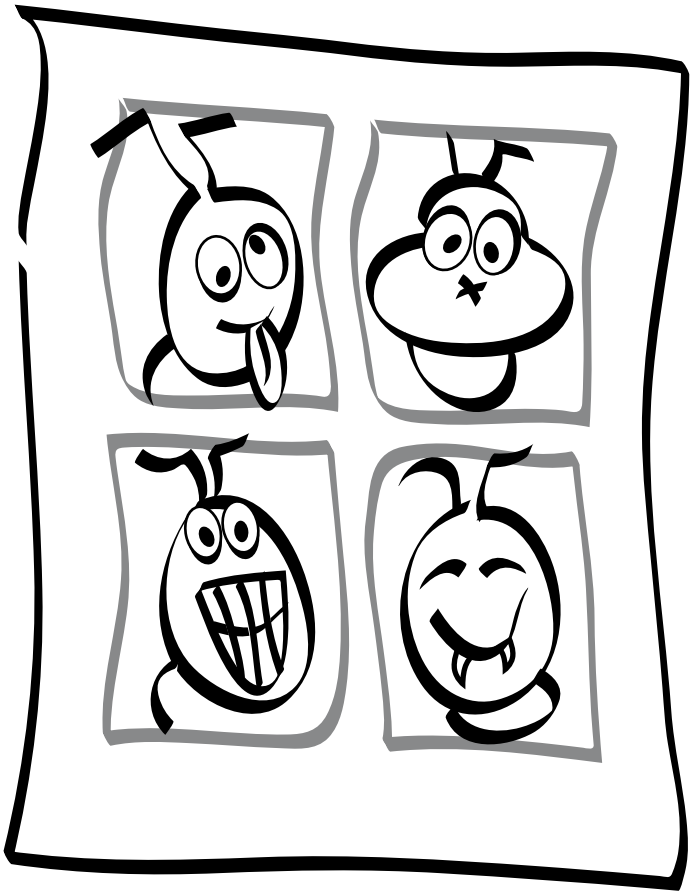

ZELTA SKUDRA

www.zeltaskudra.lv

Interneta lapu estētika

Interneta lapu noformēšanas rokasgrāmata

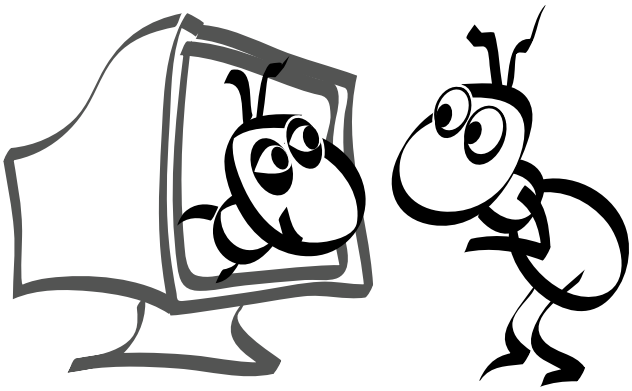

Interneta lapu estētika
interneta lapu noformēšanas rokasgrāmata

Tekstu sastādīja: Dace Tīruma, Jānis Grīnhofs, Mārtiņš Korsietis
Redakcija: Jānis Grinhofs, Leonards Laganovskis
Korekcija: Kristīne Blekte
Makets: Ritvars Gedrovičs
Ilustrācijas: Antonija Piļugina

© 2004 SIA Lattelekom
© 2004 SIA Omni Rīga

**VĒL TIEK PAPILDINĀTA —
LEJUPIELĀDĒJIET JAUNU VERSIJU RĪTDIEN.**

E-pasts komentāriem: Janis.Grinhofs@omni.lv

Saturs

Priekšvārds ... 4
Ievads ... 5
Kādu lapu būvēsi? ... 6
Interneta lapu iedalījums ... 7
1. Lapas — *monstri*, one stop shop, portāli ... 8
2. Ziņu, jaunumu lapas ... 10
3. Biznesa, organizāciju lapas ... 12
4. Izglītojošās lapas ... 14
5. Skolu lapas ... 15
6. Privātās mājas lapas ... 17
7. Mākslas lapas ... 19
8. Tūrisma lapas ... 20
9. Izklaides lapas ... 21
Kontroles jautājumi ... 22
Plānošana ... 23
Tava mājas lapa ... 24
Lietas par ko padomāt ... 25
Lapas nosaukums ... 26
Navigācija ... 27
Struktūra ... 28
Saites ... 29
Kontroles jautājumi ... 30
Noformējums ... 31
Kompozīcija ... 32
Teksts ... 33
Krāsas ... 34
Attēli, foto, ilustrācijas ... 39
Animācija ... 41
Skaņa ... 42
Video ... 43
Kontroles jautājumi ... 44
Vizuālie stili ... 45
1. Minimālisms ... 46
2. Pikseļu smalkais ... 49
3. Plakātu ... 52
4. Režģu ... 54
5. Skolas burtnīca ... 56
6. Naivais retro ... 58
7. Nekārtīgais (*grunge*) ... 60
8. Panku ... 63
9. Gotiskais ... 66
10. Zinātniskā fantastika ... 69
Pielikumi ... 71
1. Saites uz noderīgām lapām ... 72
3. Resursi ... 73
2. Vārdnīca ... 74

Priekšvārds

Izšķiļas cālis un ar skaļo čiepstēšanu, dzelteno krāsu un ķermeņa apaļumu piesaka savu parādīšanos pasaulē. Tādi cāļi dzimst tūkstošiem dienā. Kāds no tiem grib paziņot par savu eksistenci, cits - ko viņš domā, kā izskatās un kur dzīvo. Kas viņam atliek? – Parādīties Internetā!

Man nav jāprasa atļauja ne mammai, ne skolai, ne kādai iestādei. Vienā mierā varu būvēt augšā savu mājas lapu. Un te parādās jautājums, vai manu čiepstēšanu kāds sadzirdēs, vai mani ieraudzīs un mans "apģērbs" būs gana skaists?

Skaista lapa – tā ir ne tikai vizuālā pievilcība, bet arī funkcionalitāte un ātrums. Skaisti ir tad, kad valsts iestādes lapa ir atturīga un lietišķa. Skaisti ir tad, kad tūristu lapa ir krāsaina, ar shēmām, fotogrāfijām. Kad tā ir ātra un ar pārsteigumiem. Skaisti ir arī tad, kad bildes ir labas un tās ātri atveras. Kad pārvietošanās ir viegla un var ērti lēkāt no viena lapas uz otru. Skaisti ir, kad informatīvā lapā netraucē uzbāzīga reklāma un kad kāda pasākuma lapa ir trakojoša un superraiba lapa. Skaistums lapai nozīmē ne tikai vizuālu pievilcību, atturīgu neitralitāti vai gaumīgo aktivitāti, bet arī funkcionalitāti, tāpat kā mašīnai ir svarīgs ne tikai tās ārējais izskats, bet arī tas, cik ērti tā ir vadāma, tās ātrums, ekonomiskums utt..

Tāda skaistuma sasniegšanai neviens no tevis neprasa speciālu izglītību interneta lapu dizainā, taču nelielām dizaina zināšanām ir jābūt. Jo - ja lapa nebūs laba, būs žēl nelietderīgi iztērētā laika.

Tāds arī ir šīs grāmatas mērķis - sniegt nelielu ieskatu web lapu estētikā – tavas lapas labajam izskatam un tam, kāda tā stādīsies daudzkrāsainas, multinacionālas pasaules priekšā.

Lai tavā lapā notiek viss, kas tajā paredzēts un lai lapas apmeklētājiem labs prāts!

Leonards Laganovskis,
Rīgas pilsētas galvenais mākslinieks,
konkursa *Zelta Skudra* žūrijas priekšsēdētājs

Ievads

Tu veido savu mājas lapu, neesi profesionāls interneta dizaineris, bet vēlies, lai tava mājas lapa izskatās labi? — Šī grāmata domāta tieši tev. Tās mērķis ir sniegt lasītājam izvērstu, paplašinātu sarakstu ar lietām, kuras paturēt prātā, strādājot pie lapas dizaina un vizuālā noformējuma. — Kam pievērst uzmanību, kam pievērst sevišķu uzmanību, ko darīt pirmo, ko pēdējo.

Pirmajā grāmatas daļā stāstīts par mājas lapu grupām — tas pirms paša darba sākuma palīdzēs tikt skaidrībā par to, kur šo grupu sarakstā atrodas tava topošā mājas lapa.

Otrā daļa pievēršas plānošanas un lapas koncepcijas jautājumiem — lai darbs veiktos, ir svarīgi atbildēt uz zināmiem jautājumiem. Tikai pēc tam sākas lapas dizaina izstrāde un noformēšana, atbilstoši saturam.

Teorija par interneta lapas noformējumu izklāstīta trešajā grāmatas daļā. Te ietilpst vispārēji, plaši pielietoti krāsu un kompozīcijas likumi, apskatītas mājas lapas vides īpatnības un iespējas.

Ceturtajā daļā aplūkoti desmit dažādi vizuālie interneta lapu stili. Tā kā "dzīvē viss ir savādāk" (nekā teorijā), nebrīnies, ja te apskatītajos piemēros nereti pārkāpti teorijas likumi – tam ir savs pamatojums un, tu redzēsi, – šie likuma pārkāpumi izskatās labi.
Šī daļa ir domāta kā vizuālo ideju krātuve un, iespējams, izlasījis šo daļu, tu pilnībā mainīsi līdzšinēji konceptu par savas mājas lapas izskatu un nonāksi pie jauniem vizuālajiem risinājumiem.

Kā lasīt un izmantot šo grāmatu

- Pievērs uzmanību sānu slejās izklāstītajiem mazajiem padomiem, tajos redzami arī vizuālie piemēri un izcelti attiecīgā temata atsevišķie elementi.
- Katras nodaļas beigās atrodami kontroles jautājumi – lietas, par ko padomāt, pirms tev liekas, ka visu esi sapratis.
- Grāmatas attēli un vizuālā informācija ilustrē aprakstītos tematus, izmanto tos kā papildus macību līdzekli!
- Grāmatas beigās atradīsi noderīgu interneta resursu un literatūras sarakstu — meklē, pēti, interesējies un uzzini vairāk!

Bez tehniskām lietām

Grāmatā ar nolūku nav apskatīti tehniskie darba paņēmieni, programmu specifiskās iespējas un izmantojamās programmas un to īpanības — tāda informācija pārpārēm atrodama gan interneta resursos, gan mācību grāmatās un profesionālajā literatūrā. Un tev taču ir arī tavs skolotājs, kuram vienmēr paprasīt padomu.

Kādu lapu būvēsi?

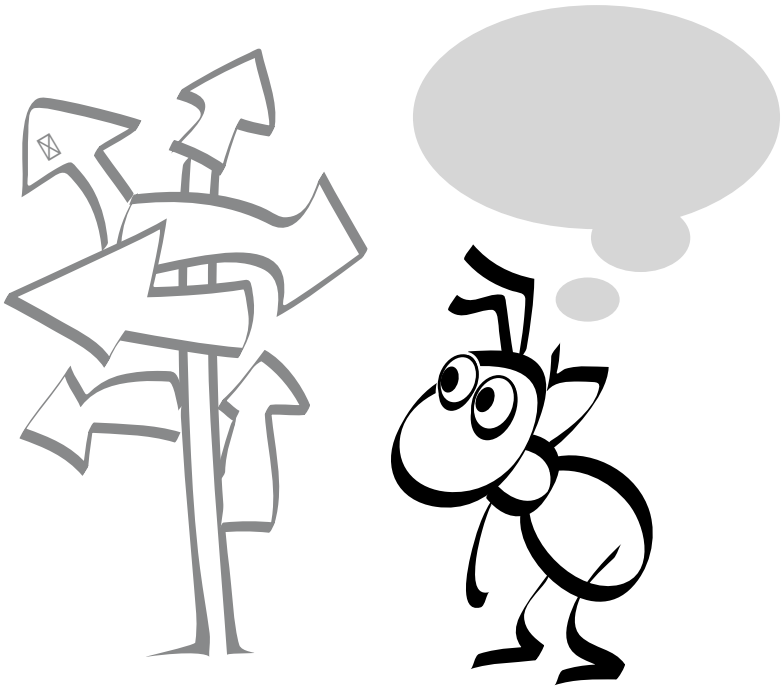

Pirms taisi savu mājas lapu, tiec skaidrībā par to, kāda veida mājas lapa tā būs. — Skolas lapa? Labi, lai būtu skolas lapa. Bet — kādā lapu grupā tā ietilpst, kas tādā lapā ir galvenais un kam tur vispār jāatrodas? — Atbildi atradīsi šajā nodaļā, kā arī iepazīsies ar interneta lapu iedalījumu grupās, to mērķiem, uzdevumiem un auditorijām.

Un, protams, no tā, kādā lapu grupā ietilpst tava mājas lapa, lielā mērā atkarīgs arī tas, kāda tā izskatīsies.

Interneta lapu iedalījums

Visbiežāk lapas iedala pēc to funkcijām un mērķiem, proti, tās mēdz būt biznesa, izklaides, informatīvajās, mākslas vai privātajās mājas lapās.

Katrai no šīm grupām ir savas īpatnības, kā arī sava sarežģītības vai viegluma pakāpe pie lapas izstrādes un dizaina veidošanas. Lai tev būtu vieglāk orientēties, katrai lapu grupai dots savs zvaigznīssšu skaits. Pievērs uzmanību:

*** zvaigznītes — šādu lapu izveidot ir vienkārši . Ar to tu tiksi galā.
** zvaigznītes — lapas izstrāde ir sarežģītāka, bet ar zināmu piepūli to var paveikt.
* zvaigznīte — tādu lapu parasti taisa profesionālis. (Bet katram profesionālim ir sava pirmā lapa…)

Kam vajadzīga?
Lai darbs pie lapas nebūtu haotisks, ir jāsašaurina uzdevuma tēma. No uzdevuma — web lapas izstrāde uz uzdevumu — konkrēta veida lapas izstrāde. Tas ļaus tikt skaidrībā par tālākajiem soļiem un aiztaupīs darbu tur, kur tas vēlāk varētu izrādīties lieks .

Skatpunkts
Lapu iedalījums grupās var būt arī cits - tas atšķirīgs no skatpunkta. Pastāv mājas lapu klasifikācija, vadoties pēc:
-- auditorijas,
-- lapas funkcijām,
-- ārējā jeb vizuālā izskata
-- struktūras u. c.

Lapas — monstri

SUPERMĀRKETS

Novērtējums: *

Prioritāte: piedāvāt lapas lietotājam visu, ko vien tas varētu vēlēties, kā tas notiek supermārketos jeb *one-stop-shops*, kuros atrodams un nopērkams viss pie vienas reizes.

Kas: lieli, daudzpusīgi elektroniskie mediji, piemēram, www.apollo.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv u. c.

Auditorija: plaša sabiedrības daļa, interneta lietotāji, sākot no ābečniekiem, un beidzot ar vecmāmiņām un vectētiņiem, bieži – biroja darbinieki, kas darba laikā "urķējas" internetā.

Uzdevumi: vispārējas vai specifiskas informācijas sniegšana atkarībā no portāla orientācijas, tematikas un auditorijas.

Portāli un katalogi reģistrētiem lietotājiem var automātiski piedāvāt speciālus pakalpojumus, tādus kā laika ziņas vai jaunākās ziņas, izkārtotas virsrakstos. Portāli savā starpā arī bieži sadarbojas un ievieto tiešās saites viens uz otra mājas lapām.

Lielākā daļa portālu izpilda meklētāja funkcijas paši savas datu bāzes ietvaros.

Atšķirībā no lielajām meklētājprogrammām portāli ir ērti lietošanai, jo tie ir tematiski sakārtoti un tiem ir lokāla nozīme — tu atrodies Latvijā un par kādu konkrētu lietu vai pasākumu, piemēram, izklaides iespējām nedēļas nogalē, tevi interesēs pasākumi Latvijā, nevis visā plašā pasaulē. Katalogus ir patīkami lietot arī tādēļ, ka blakus saitei uz mājas lalapu atrodas īss, jēgpilns un saprotams paskaidrojums par to, kas tajā atrodams, nevis vienkārši juceklīgi "izmētāti" meklētājā ierakstītie atslēgas vārdi.

Dizaina apsvērumi
Portāli un katalogi ir informācijas monstri, tādēļ tiem jābūt skaidri strukturētiem, sakārtotiem, pārskatāmiem. Ar vāju navigāciju šāda lapa vienkārši nedarbosies. Tāpat tajā nav vietas smagiem vizuāliem failiem un dizains nedrīkst nomākt lapas galveno funkciju — sniegt informāciju, meklēt un vadīt cauri interneta džungļiem.

Dizainera prasme un labā gaume var izpausties pie lapas uzbūves (informācijas izkārtojuma), navigācijas, logotipiem, krāsu salikumiem, nelielām detaļām, kas katra atsevišķi var palikt ārpus tiešā uzmanības loka, tai pat laikā par lapu atstāt pārliecinošu iespaidu.

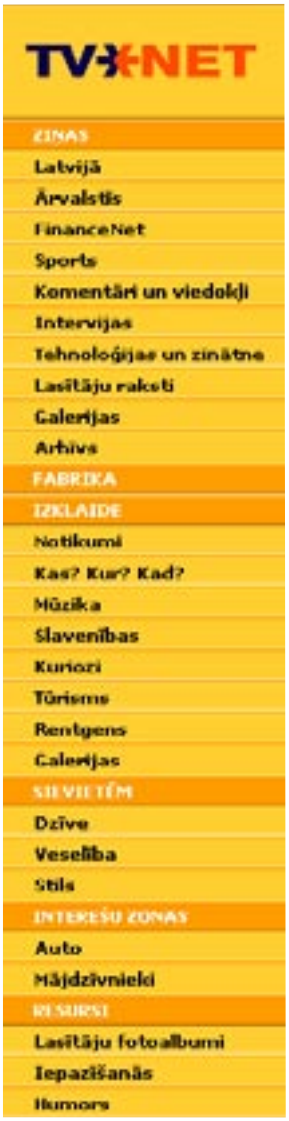

www.tvnet.lv – Kā tik te nav!

Lapas — monstri

www.apollo.lv

Tipisks sugas pārstāvis

Apollo ir viens no lielākajiem portāliem Latvijā. Savu portāla funkciju tas izpilda pilnībā un ir domāts plašam lietotāju lokam - te var izlasīt jaunākās ziņas, noderīgu informāciju, laika prognozi, kā arī kļūt par reģistrētu lietotāju, piedalīties *čatā* un forumā utt. utjpr. Apollo sadarbojas ar citām Latvijas lapām, piemēram, humora un joku lapu www.ass.lv, e-kartiņu lapu www.svetki.lv u. c.

www.mikseris.lv

Mikseris ir portāls ar specializāciju mūzikā.. Mūzikas mīļotājiem tas piedāvā jaunumus, aktuālo informāciju par notikumiem mūzikas pasaulē, *CD* apskatus, pasākumu afišas un informāciju topošiem *DJ*.
Lai gan šāda lapa nav domāta tik plašam apmeklētāju lokam, kā *Apollo*, tomēr tā orientēta uz masām un pārstāv plaša mūzikas mīļotāju loka inte-reses.

Ziņu, jaunumu lapas

ĀTRIE ZIŅOTĀJI

Novērtējums: **

Prioritāte: sniegt jaunākās ziņas.

Kas: elektroniskie laikraksti, žurnāli, gadās arī pašaizliedzīgi entuziasti, kas darbojas sabiedrības interesēs.

Auditorija: plašs lasītāju loks, visdažādāko interešu un vecumu pārstāvji.

Uzdevumi: informēt, ātri reaģēt uz vietējiem un pasaules notikumiem, nodrošināt sev pastāvīgu apmeklētāju loku.

Ziņu un jaunumu lapu uzdevumi un funkcijas lielā mērā var pārklāties ar portālu funkcijām.

Dizaina apsvērumi
Ziņu, jaunumu lapas un portāli sniedz lielu informācijas apjomu, kas regulāri tiek papildināts un mainīts, tādēļ galvenā ir informatīvā jeb teksta daļa, bet dizains ir tai pakārtots. Ir grūti un neatmaksājas regulāri mainīt saturu lapā ar sarežģītu dizainu. Tādēļ ziņu un jaunumu lapām jābūt pēc iespējas vienkāršākām. Vienkārša lapa — tas nav slikti.

www.diena.lv

www.nra.lv - izvēlnes josla laikraksta Neatkarīgā Rīta Avīze elektroniskajā versijā

Lasi laikrakstu interentā

www.diena.lv ir laikraksta *Diena* elektroniska versija. Tajā lasāmi tekošās dienas ziņu maeriāli un raksti. Līdzīgi portāliem, tam ir savi sadarbības partneri - piemēram, *Lursoft.*
Lapas dizains atfādina pašu avīzi - konstruktīvs, vienkāršs un ērts lietošanā.
Kā ziņu portāls *Diena* ir visai skops, jo apmeklētājam piedāvā tikai šodienas ziņas, bet pārējo rakstu arhīvs pieejams tikai abonentiem. Kā riktīgs laikraksts, kura vakardienas numuru kioskā vairs neatrast.
Pievērs uzmanīb tam, ka navigācijas joslā ir saite *Darbs AS Diena*, kas informē par vakantajām darbavietām laikrakstā. Šāda saite mājas lapā parasti norāda uz nopietnu, stabilu organizāciju, kas ir atvērta jauniem prātiem un motivētiem darbiniekiem (ja tas tā nav, tad ar šādas saites palīdzību tādu iespaidu var radīt).

Ziņu, jaunumu lapas

www.leta.lv

Viegls lakonisms

Ziņu aģentūras *Leta* mājas lapa atbilst tās specifikai un uzdevumam - tūlītējai reakcijai uz notiekošo Latvijā un pasaulē. Tā ir nopietna, savā saturā lakoniska mājas lapa, bez jokiem, un piedāvā *karstas* reportāžas un ziņas. Te nav saišu uz izklaidi, kino u. c. pasākumu afišām.
Dizains ir ārkārtīgi vienkāršs, ar minimālāko fotogrāfiju un attēlu pielietojumu. Tas ir ērti papildināms ar arvien pienākošām jaunām ziņā. Dominējošie toņi un krāsas, nelieli ilustrētie elementi un attēls lapas augšā mazina informācijas nopietnību un oficialitāti, izskatās viegli un svaigi un nav uzkrītošs.

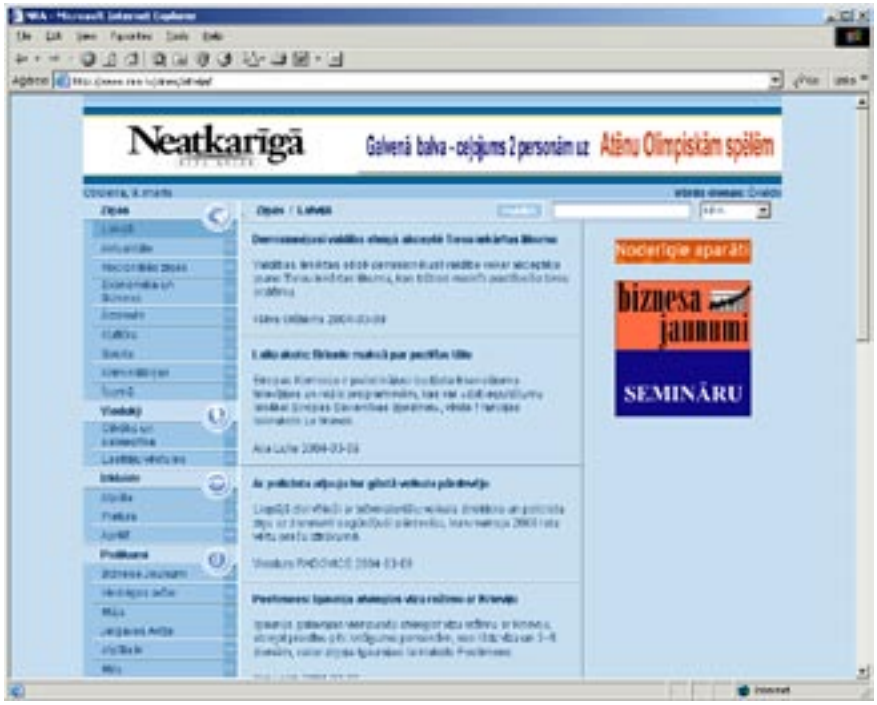

www.nra.lv

Laikraksta Neatkarīgā Rīta Avīze elektroniskā versija zilā krāsā - super vienkārša un gaumīga - informācijas izkārtojums ērts, dizains - relaksējošs. Lai acs atpūšas!

IZDEVĪGUMS

Prioritāte: kādas organizācijas vai biznesa veicināšana, popularizēšana.

Auditorija: kā esošie, tā iespējamie organizācijas vai uzņēmuma klienti un pircēji. Arī potenciālie vai esošie investori, uzņēmuma darbinieki u. c. — masu mediji, konkurenti utt. utjpr.

Uzdevumi:
- izplatīt informāciju par precēm, pakalpojumiem, kontaktiem;
- sniegt informāciju, kas apmeklētājam palīdzētu orientēties preču/pakalpojumu klāstā un efektīvi to izmanot;
- uzturēt sakarus ar investoriem jeb naudas devējiem. Informēt par organizācijas ekonomisko situāciju, nākotnes mērķiem, projektiem un līdzekļu ieguldīšanas iespējām;
- jaunu darbinieku piesaistīšana. Tas attiecas uz sadaļu "karjera" (arī "vakances"), kurā tiek ievietota informācija par brīvajām darba vietām un darba specifiku konkrētajā uzņēmumā;
- pārdot preces vai pakalpojumus internetā (e-veikals), lai lapas apmeklētājs varētu iepirkties, neizejot no mājām vai biroja (šo gan bez programmēšanas zināšanām uzbūvēt neizdosies).

Šādas lapas darbojas uz izdevīguma — tieša vai netieša — principa. Lapa, kas funkcionē biznesa grupas ietvaros, rosina apmeklētāju nopirkt preci vai izmantot tās piedāvātos pakalpojumus. Arī lapas vizuālais noformējums ir pakārtots šim mērķim — pārliecināt potenciālo pircēju par preces/pakalpojuma kvalitātēm, ieinteresēt, radīt uzticību un simpātijas pret organizāciju.

Dizaina apsvērumi
Komerclapās dizains spēlē izšķirošo nozīmi — lapa pati par sevi pilda reklāmas lomu, un, lai tā būtu veiksmīga, tai jābūt izskatīgai un pārliecinošai. Tai jāspēj pārsteigt apmeklētāju, izklaidēt apmeklētāju un palikt apmeklētāja atmiņā.

Piebilde: taču tai arī nevadzētu atbaidīt klientus ar pārlieku uzbāzību.

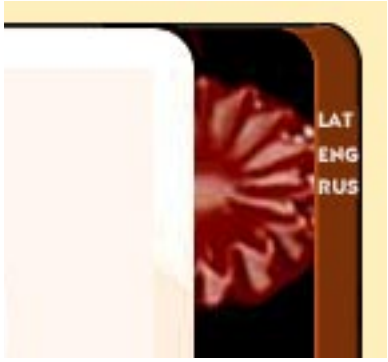

Novērtējums: **

www.laima.lv

Šokolādes un karameļu krāsas lapa
www.laima.lv - *Laimas* mājas lapa internetā. Šeit ir noderīga informācija pircējiem un interesentiem par uzņēmuma vēsturi un aktualitātēm šodienā.
Parastu lapas apmeklētāju visvairāk interesēs produkti un to lakoniskais apraskts - kas, cik, ar ko.
Tiešām daudz gardumu!

Biznesa, organizāciju lapas

www.tele2.lv

Paši pirmie - kārdinoši piedāvājumi

Mobilo pakalpojumu tīklam *Tele2* pavisam nesen parādījusies jauna, patīkama mājas lapa.
Tā ir strukturēta, viegli pārskatāma, ar ērtu navigāciju - sākumlapā izcelti tikai daži jaunumi, toties ļoti pamanāmi. Attēls lapu atdzīvina, ir sezonai atbilstošs un sola jaunu bildi uz Lieldienām un pavasara atnākšanu. Esošie klienti un nākotnes klienti lapā var iepazīties ar jaunumiem, produktiem, pakalpojumiem, pieslēgumiem un līgumiem. Un - nosūtīt īsziņu!
Ko vēl vairāk vēlēties? (Ja nu vienīgi jaunu mobilo par Ls1!)

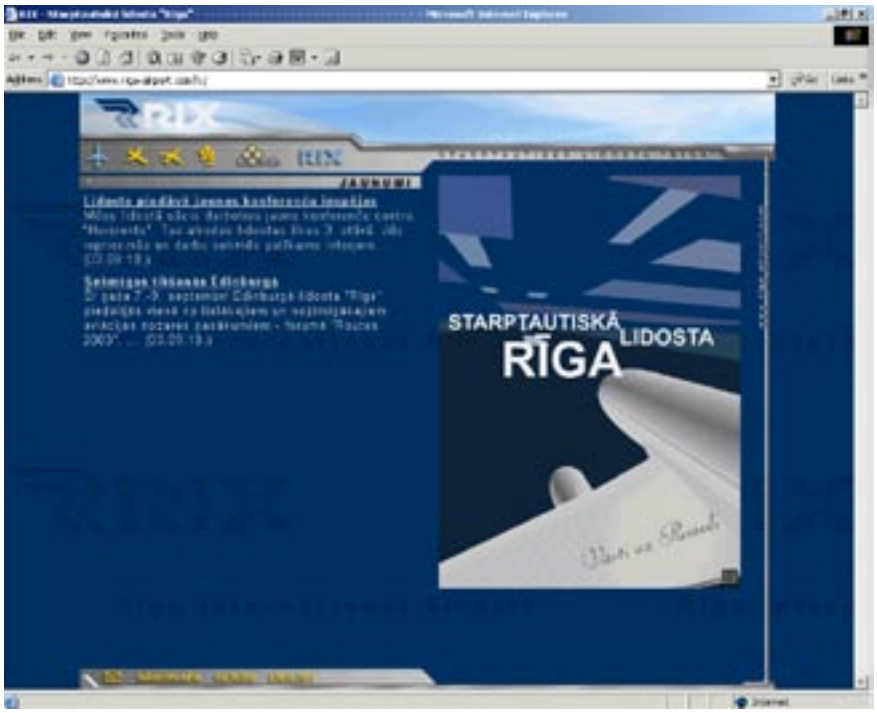

www.riga-airport.com

Lidot - tas ir nopietni

Lidostas *Rīga* mājas lapa ir dziļa, var pat teikt, ka daudzstāvīga, ar daudzām iekšlapām un funkcijām.
Dizains - mūsdienīgs, "mašīnistisks", futūristisks, katrai lapai savs un mainīgs (tas rada nelielu traucējumu - pie mazāk jaudīga interenta pieslēguma lietotājam nākas gaidīt uz lapas atvēršanos).
Futūristiskais un grafiskais lapas dizains atbilst lidostas tēlam - vietai, kas par zemi rada pirmo iespaidu, jābūt mūsdienīgai un allaž progresīvai.

Lapā vari apskatīt lidostas digitālo modeli, noskaidrot kas kur atrodas un tiek piedāvāts, īsāk - savu lidojumu izplānot līdz pēdējam solītim.
Liela lapa svinīgam notikumam - lidojumam.

TIESĪBAS ZINĀT

Novērtējums: ***

Prioritāte: sabiedrības informēšana

Kas: valsts, izglītojošās iestādes, bezpeļņas organizācijas, dažādas sabiedriskās organizācijas

Auditorija: visdažādākā. Tā lielā mērā ir atkarīga no piedāvātās informācijas satura un tie var būt kā studenti, tā suņu turētāji, sportisti, dažādu profesiju pārstāvji, klubu biedri utt. — visi, kuri ir ieinteresēti iepazīties ar lapas piedāvāto informāciju.

Uzdevums: šādu lapu auditorija un mērķi var būt visdažādākie. Kādas reliģiskas, politiskas vai sabiedriskas grupas mērķis būs jaunu biedru piesaistīšana vai ziedojumu vākšanu, bet valsts iestādes lapa informēs sabiedrību par izmaiņām likumdošanā, aicinās pilsoņus būt aktīviem vēlēšanās utt.

Dizaina apsvērumi
Informatīvo lapu dizains lielā mērā ir atkarīgs no lapas tematikas. Parasti šo lapu prioritāte ir viegli atrodama, saprotama, uztverama informācija.

www.avantis.lv - jauniešu sabiedriskās organizācijas lapa. Dzīvespriecīga lapa dzīvespriecīgiem jauniešiem. Lasi pats!

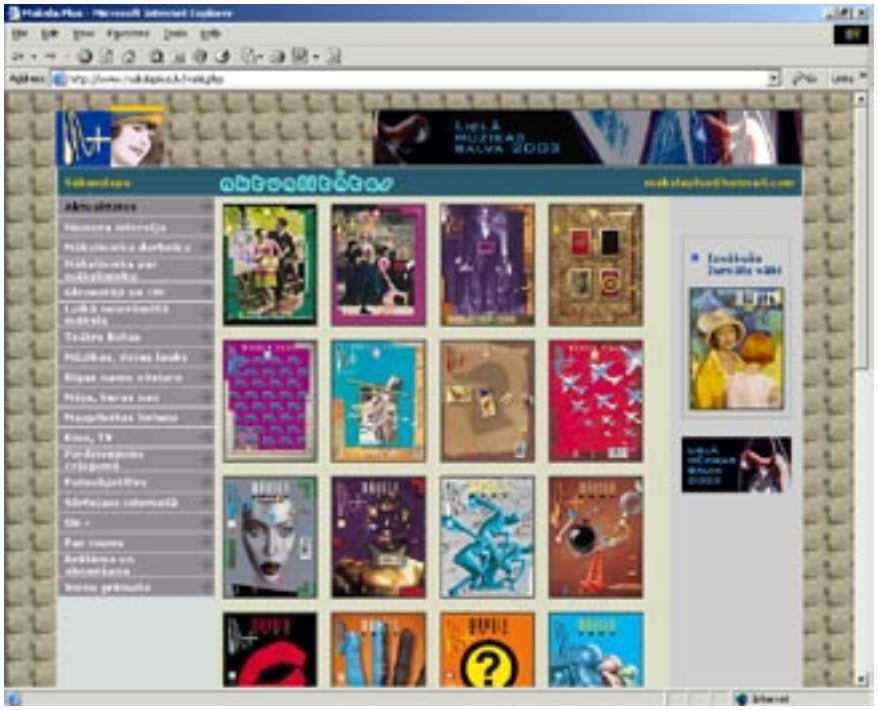

www.maklsaplus.lv

Mākslas jaunumi un vecumi
Lūk, mājas lapa, kas apmeklētāju izglīto un informē mākslas jautājumos. Lai gan tā ir žurnāla *Māksla+* elektroniska versija, tā nav vis ziņu lapa, jo sniedz informāciju par plašiem, ar mākslas un kultūras dzīvi saistītiem jautājumiem, kuru aktualitāte sniedzas tālāk par vienu nedēļu vai mēnesi. Interesanti ir gan jaunumi, gan senākie materiāli. Lapas dizains atbilst žurnāla oriģinālam - fotoattēli, ilustrācijas un bildes ir tādi paši kā drukātajā materiālā. Šeit atradīsi gan ļoti vienkāršas minimālisma, gan krāsainas un spilgti ilustrētas lapas - kā šajā piemērā, kur redzami iznākušo žurnālu vāki.

PĀRDODAM SKOLU?

Ne gluži pārdodam, bet nebrīnies - skolas lapas ierindojamas biznesa mājas lapu grupā, jo to galvenais mērķis ir piesaistīt potenciālos audzēkņus, informēt par skolu, tās tradīcijām un mācībspēku kā skolēnus, tā arī un protams viņu vecākus (respektīvi - savus klientus - kā esošos, tā potenciālos). Kā arī regulāri ziņot par skolas jaunumiem, aktualitātēm, pasākumiem utt.

Kam būtu jābūt skolas mājas lapā.
Stundu sarakstam! Mācību gada plānam! Lai skolēni ir informēti par izmaiņām stundu grafikā un neviens nenokavētu brīvlaika sākumu vai beigas. Tas pats attiecas uz pasākumu sarakstu.
Tāpat skolas lapā vajadzētu informēt par skolas mērķiem, idejām, atšķirībām un īpatnībām - īsāk - tai jābūt mazliet pašreklāmai. Lai tavs deguns ir gaisā par to, ka tu mācies tieši šajā skolā!

Skolas lapas funkcijas var un bieži pārklājas ar informējošo un izglītojošo lapu funkcijām. Progresīvākie skolotāji ar savu audzēkņu palīdzību var izstrādāt un skolas mājas lapā ievietot sadaļu "e-studijas", kurā publicētu mācību materiālu vielu, kā arī mācību priekšmeta tematisko plānu semestrim. Jauki, it īpaši, ja gadījies garais klepus vai gripa un apmeklējums iekavēts.

Dizaina apsvērumi
Ņemot vērā tās auditoriju — kā skolniekus, tā skolas darbiniekus, skolas lapā viena otrai blakus var pastāvēt nopietna, akadēmiska informācija un izklaide, dinamiski dizaina elementi un humora lapas (piemēram, skolas vēsture un brīva, jautra skolas avīze).

Atceries, ka skola nav nekāda drūmā ministrija. Tajā staigā jaunie cilvēki un top "idejas kā mājas"!

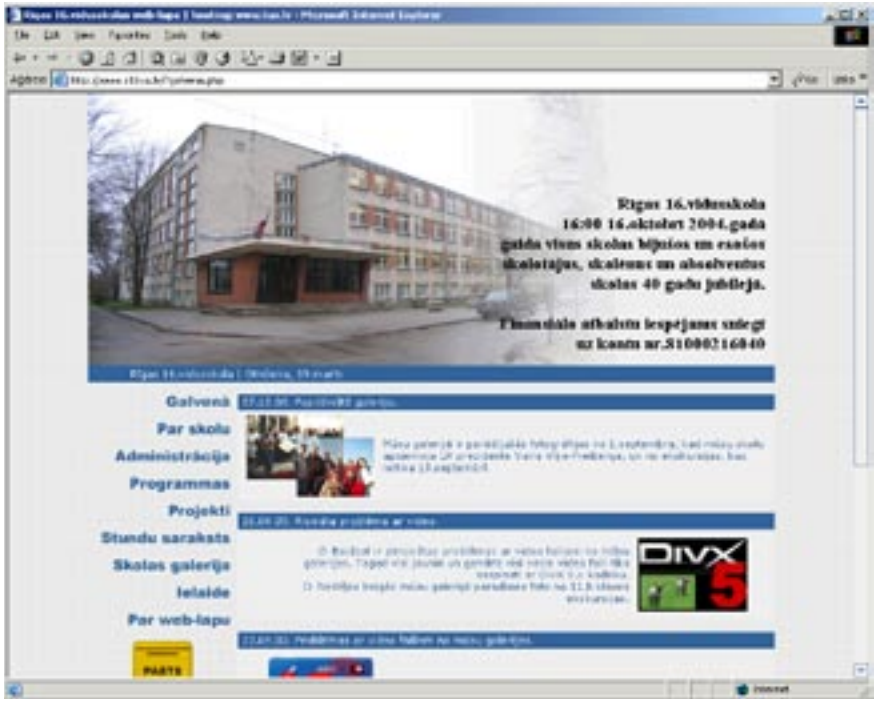

Novērtējums: **

Labi pastrādāts
http://www.r16vs.lv/?galvena.php - Rīgas 16. vidusskolas mājas lapa. Redzams, ka pie lapas strādāts pamatīgi un tā regulāri tiek papildināta un uzlabota. Te ir pat karte skolas atrašanai Rīgas ielu labirintos, pastkastīte izskatās labi un saite – laika prognoze Rīgā ziņo par patreizējiem laikapstākļiem. Ieteikums? – Skolas bildi uz krāšņāka gadalaika fona.

www.r16vs.lv

Skolu lapas

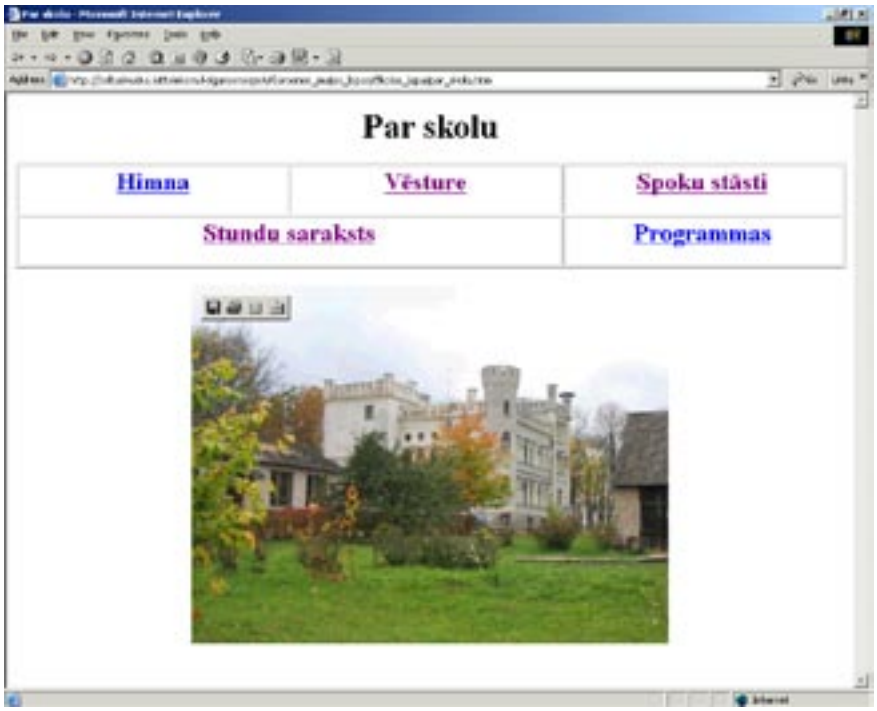

Gārsenes pamatskolas mājas lapa

Vienkārši, bet jauki
Ļoti vienkāršā Gārsenes pamatskolas mājas lapa - te ir gan stundu saraksts, gan nopietna skolas vēsture, gan "tici vai nē" sadaļa ar spoku stāstiem.
Vai gadījumā nevēlies braukt ciemos?

e-studijas
E-studijas savā mājas lapā studentiem piedāvā, piemēram, Latvijas Universitāte.
http://dwebct.lanet.lv/

Privātās mājas lapas

SEVIS PIETEIKŠANA

Novērtējums: ***

Prioritāte: pašrealizācija, informācija par sevi, savām interesēm, uzskatiem utt.

Kas: privātpersona, lapas veidotājs, nelielas privātās interešu grupiņas (draugi, domu biedri), bērni, profesiju pārstāvji, vecmāmiņas un vecietēvi.

Auditorija: draugi, radinieki, skolotāji, potenciālie darba devēji, pircēji, interešu biedri

Uzdevums: šādas lapas uzdevums būs atkarīgs no tās autora interesēm un nodomiem, un tie var būt dažādi — sākot ar treniņu HTML valodā un tās apgūšanā un beidzot ar vēlmi nodrošināt sev nemirstību kibertelpā.
Savukārt brīvmākslinieks vai vienkārši kāds, kas strādā mājās, ar šādas lapas palīdzību informēs par sevi, saviem darbiem un piesaistīs jaunus klientus un darbu pasūtītājus.

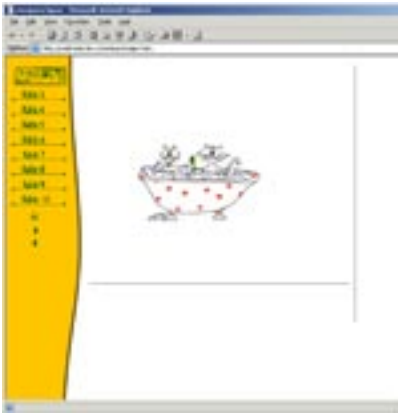

http://webhotel.bkc.lv/mrslee/zimlap4.htm
Mrs. Lee maajas lapa veltīta *misis* Lī zīmējumiem. Daudz kaķu, eņģeļu un rūķu.

Dienasgrāmatas

Par izplatītu personālo lapu veidu ir kļuvusi t. sauc. tīkla dienasgrāmata jeb žurnāls — we*blog*, arī vienkārši *blog* un vispār — "smuks" latviešu vārds — "blogs".

Dizaina apsvērumi
Izstrādājot savu mājas lapu, arī publicējot dienasgrāmatu, pārdomā tās saturu. Ko tu vēlies pateikt un vai tas, ko vēlies teikt, tiešām jāsaka. Publicitāte tīmeklī ir kā skaļa runa uz ielas. Kad strādā pie lapas radīšanas, tev varbūt liekas, ka tu esi viens, vai ka jūsu ir tikai maza saujiņa, bet patiesībā tu/jūs uzrunājat jebkuru garāmgājēju, un nekad iepriekš nav zināms, kurš/kas tas būs.
Jebkurā gadījumā — ievēro zināmu piesardzību un privātajā mājas lapā nepublicē ļoti privātas lietas un datus — savu adresi, visu, kas atrodas tavā mājā, kur stāv mammas dārglietas, savu un savas ģimenes locekļu personas kodus, durvju kodu utt. Tas var būt bīstami!

http://www.geocities.com/kristaps16/parmani.html
Šis ir Kristaps.

Privātās mājas lapas

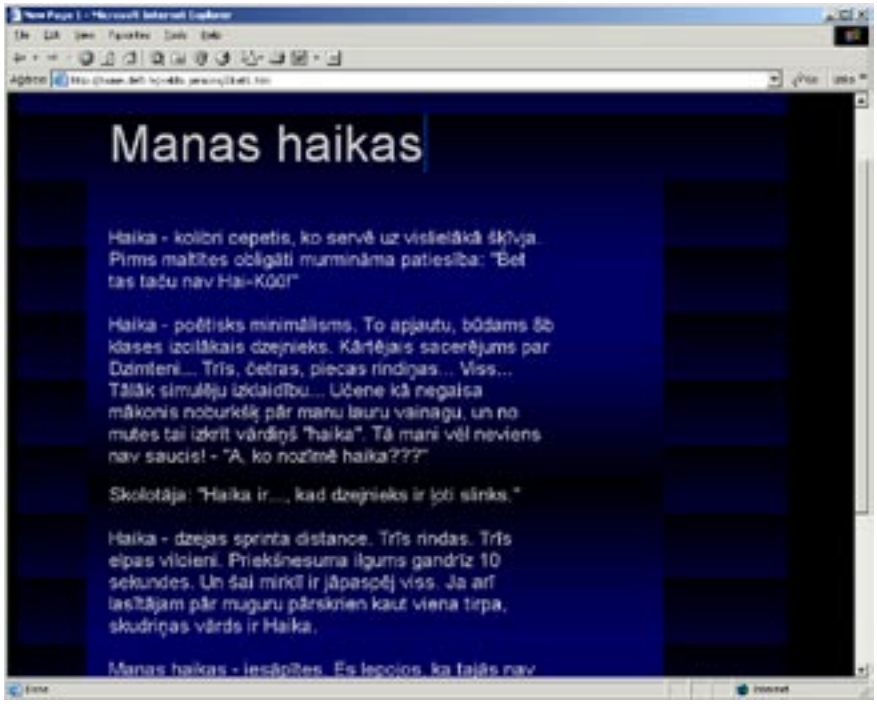

http://home.delfi.lv/valdis.jansons/Zitat6.htm

Ko tu teiksi?

Privātā mājas lapa, viscaur veltīta kādai tavai interesei vai nodarbei. - Kā šī lapa, kuras *haiko* un publicē haikas savā mājas lapā.
Jauks tekstiņš par to, kas tad ir haika.

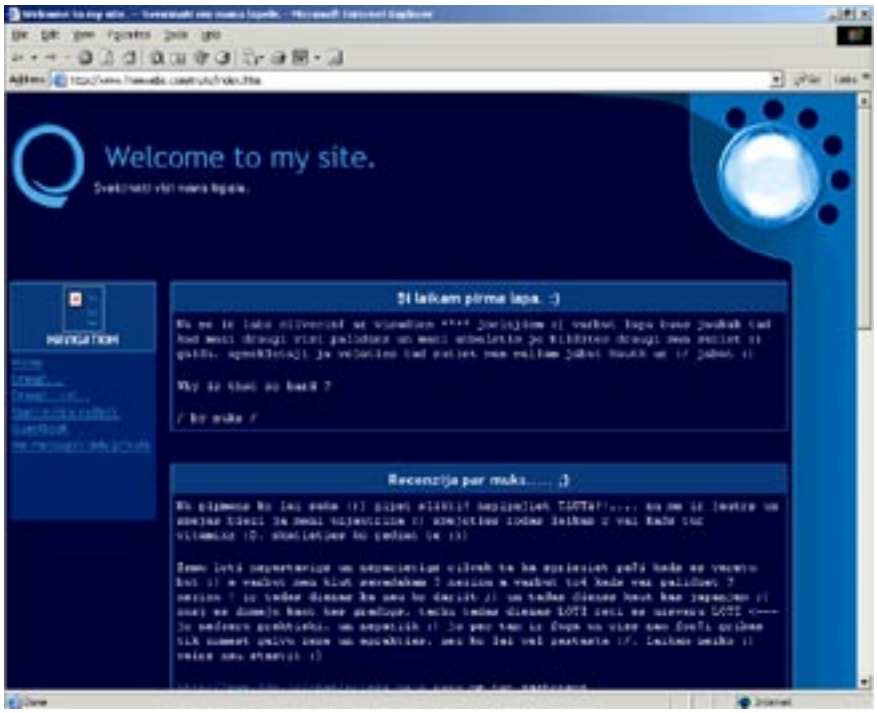

http://www.freewebs.com/muks/draugi.htm

Lapa pirmajā personā

Šeit lapas autors iepazīstina un stāsra par sevi. Būtībā - lapa ir "veltījums draugiem".
Te tiek minēts, ka šī ir autora pirmā lapa. "Smuka" pirmā lapa! Vēsa un metāliska, kā pie puikām pienākas.

Mākslas lapas

BEZMAKSAS PUBLIKĀCIJA

Novērtējums: **

Prioritāte: savu darbu publikācija tīklā.

Kas: mākslinieki, fotogrāfi, rakstnieki, dizaineri u. c.

Auditorija un uzdevumi: interesenti, publika, izdevēji, iespējamie darbu pasūtītāji. Piemēram, fotogrāfa mājas lapas mērķauditorija ir esošais un potenciālais darbu pasūtītājs, kurš, apskatījies mājas lapu, nolems uzaicināt fotogrāfu uz ģimenes svinībām utt.

Dizaina apsvērumi
Šāda lapa var tikt veidota ar subjektīvu — kas-pašam-patīk pieeju un mērķi izvietot tīklā savu darbu/-us. Lapas veidotāju var arī neinteresēt, ko par to domā apmeklētājs, un dizaina izveides ziņā viņš ir pats sev kungs un noteicējs. Tomēr ieteicams un apsveicami, ja viņu interesētu arī apmeklētāja domas, it īpaši, ja ar lapas palīdzību iecerēts piesaistīt jaunus klientus un interesentus.

Pārāk lielas brīvības rezultātā mājas lapa var kļūt (mazliet) haotiska, tādēļ būtiska ir koncepcijas un darba plāna izveide jau pašā mājas lapas izstrādes sākumā.

http://www.mundi.lv/io/

Profesionāli
Fotogrāfa Ingas Ozoliņas mājas lapa - pārdomāta, uz klientu orientēta lapa. Pievērs uzmanību, ka lapa sastādīta trijās valodās - ir padomāts par katru apmeklētāju, bet autoru lapās tādu būtisku "sīkumu" bieži piemirst vai atstāj vēlākam laikam.

Lapa ir klasiska un ar savu dizainu rada profesionālu, uzticamu iespaidu. Gaišais fons apmeklētāja uzmanību pievērš fotogrāfijām - tās pilda arī saišu funkciju un ir izkārtotas pēc tematiem. Un - visbeidzot lapa bez tipiskās navigācijas joslas! Un vai tev liekas, ka tajā varētu apmaldīties?

Tūrisma lapas

IELŪGUMS CIEMOS

Novērtējums: **

Prioritāte: piesaistīt esošos un nākotnē gaidāmos tūristus

Kas: tūrisma uzņēmumi un organizācijas, viesnīcas, lauku mājas

Auditorija: ceļotāji, visi, kas ieinteresēti jekādas vai konkrētas vietas apmeklējumā, vāc informāciju par dažādām vietām utt.

Uzdevumi: sniegt pamata informāciju par uzņēmuma vai organizācijas pakalpojumiem, apkārtni, dabas un vēsturiskajiem objektiem, atpūtas iespējām.

Šāda lapa var būt orientēta gan uz pašmāju apmeklētājiem, gan uz ārzemju viesiem. Ja tūrisma mājas lapa tiek veidota ar domu par ārzemju tūristiem, to izstrādā vairākās valodās. Latvijas tūrisma lapās saturs parasti tiek sastādīts trijās valodās — latviešu, angļu un krievu.

Tūrisma lapas var būt arī sportiski orientētas — piemēram, kalnu tūrisms, upju tūrisms, velotūrisms u. c. aktīvā tūrisma veidi. Šādu lapu uzdevums ir informēt ceļotāju par pasākumiem, nepieciešamo inventāru, organizēt interesentu grupas, publicēt kartes. Paši ceļotāji bieži publicē pasākumu un ceļojumu dienagrāmatas, kā arī dažādas reportāžas — piemēram: kā mēs pirmo reizi braucām ar kanoe laivām caur krācēm un nevienu reizi neapgāzāmies.

Dizaina apsvērumi
Tūrisma lapas vizuāli var būt gan ieturētas, oficiālas un vienkāršas, gan krāsainas lapas ar virtuālajām pastaigu vietām tajās. Viss atkarīgs no tūrisma objekta, tā plašuma un izmēriem, kā arī - cik nopietns ciemiņš tiek gaidīts.

Vienmēr noder kartes, plāni un shēmas (kaut vai ar roku zīmētas un ieskanētas). Un noteikti kāds neliels pārsteigums!

Jauka lapa jaukam bānītim
Simpātiska lapa ar savām "odziņām" - ar roku zīmētiem "bānīšiem".
Eksotiska izbrauciena interesenti šeit atradīs visu nepieciešamo praktisko informāciju, plus - vēsturisko bagāžu, kas ceļojuma izjūtu padarīs asāku.

http://zeltaskudra.lattelekom.lv/viesitespsk/banitis/

Izklaides lapas

PATĪKAMAS EMOCIJAS

Novērtējums: **

Prioritāte: apmeklētāja izklaidēšana

Kas: izklaides lapas bieži pārklājas ar citām lapu grupām. Tās var būt izklaides un ceļojumu lapas, izklaides un filmu studijas lapas apvienojums vai izklaides saits portāla/ziņu lapā. Izklaides lapu pasūtītāji var būt kā izklaides industrijas organizācijas — piem. filmu studija, tā arī nelielas organizācijas un uzņēmumi. To veidotāji — kā profesionāli dizaineri, kuri pilda pasūtījuma darbu, tā arī skolnieki, kas izstrādājuši skolas izklaides lapu.

Auditorija: tīņi, skolnieki, pārsvarā jauna publika, kurai patīk spēles un spēlēties, filmas, mūzika, joki un anekdotes.

Uzdevumi: izklaidēt, pārdot patīkamus pārdzīvojumus un virtuālos piedzīvojumus, piesaistīt uzmanību, pārsteigt ar jaunu, svaigu pieeju.

Dizaina apsvērumi
Stereotipiska, daudz un bieži piedāvāta izkaide draud kļūt garlaicīga. Tādēļ galvenais ir "noķert" apmeklētāju uz kāda pārsteidzoša, negaidīta piedāvājuma "āķa" — ne tas vieglākais uzdevums, bet jo svarīgāks, ja apmeklētāju vēlies labi izklaidēt.

www.ass.lv

Joku portāls
Populārs Latvijas humora serveris *Ass* izklaidē ar jokiem un mazliet arī attēliem. Droša un aktuāla izvēle - cilvēkiem taču patīk smieties. Pats lapas dizains stipri atgādina portālu (var pat teikt - šis ir joku portāls) - strukturēts, sadalīts pa tematiem, vienkāšs līdz minimumam. Nopietna joku lapa, kuru viegli ikdienas papildināt ar jauniem stāstiem un anekdotēm.

Kontroles jautājumi

Vai tu padomāji…

- kurā grupā ierindosies tava mājas lapa?
- kuri šai grupai raksturīgie elementi tavā lapā būs noteikti, un kuri no tiem atkritīs (piem., vai lapā, tā ir tūrisma lapa, būs nepieciešama virtuālā pastaiga pa apkārtnes takām)?
- kas ir galvenais tavas mājas lapas uzdevums?
- kā lapas mērķi un uzdevumi ietekmēs lapas dizainu — vai dizainam būs primāra, vai informācijai pakārtota loma?
- lapas sarežģītības pakāpe. Vai tu sekosi labākajiem konkrētās lapu grupas paraugiem un "spēlsi uz visiem 100", vai arī novienkāršosi lapu līdz minimumam?
- ja lapas mērķis ir izklaidēt, kā tu to panāksi un kā nodrošināsies pret apnikušiem jokiem, spēlēm un interaktīvajiem elementiem?

Plānošana

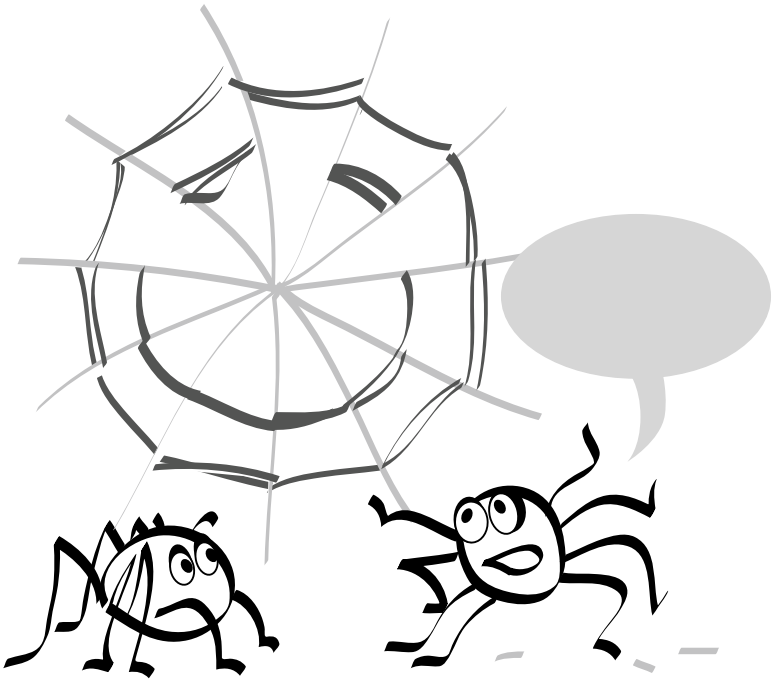

Septiņreiz nomēri, pirms vienu reizi griez!
Tas ir - visu rūpīgi pārdomā! Tas ietaupīs daudz laika un atrisinās tehniskās problēmas. Vieglāk ir izdarīt pareizi uzreiz, nekā vēlāk daudzas reizes labot un pārtaisīt.

Ja viss ir bijis pārdomāts, tas parasti ir redzams gatavajā lapā — tā būs vienkāršāka un pārskatāmāka. Vienvārdsakot — labāka.

Plānot var un vajag ar zīmuli uz papīra, sevišķi jau sākumā. - Par mākslas lietām padomāsi vēlāk.

Tava mājas lapa

Īss darba apraksts

Te būs galvenie soļi, lai piepildītos iecere par tavu mājas lapu. Tie ir jo svarīgāki, ja top tava pirmā mājas lapa.

Kāda ir tavas mājas lapas tematika un mērķis? Jeb — kāda veida mājas lapa tā būs?
Ja tā ir skolas lapa, tiec skaidrībā, par ko tā būs — par pašu skolu, tikai tavu klasi, skolas pulciņu/-iem, skolas basketbola komandu utt. Un līdz ar to — kāds būs lapas saturs — izklaidējošs, informatīvs vai abi kopā.

Atrodi lapai vietu tīklā
Lai mājas lapa būtu pieejama interneta lietotājiem, tā jāiekopē serverī (*jāpublicē*). Izstrādājot mājas lapu konkursam *Zelta Skudra*, to publicē *Zelta Skudras* serverī — www.zeltaskudra.lv.

Izvēlies programmu, kurā mājas lapa tiks izstrādāta
Populārākā ir *Microsoft FrontPage*. Šajā programmā lapas var veidot ar vienkāršu vizuālu komandu palīdzību (līdzīgi darbojas arī *Macromedia Dreamveawer* un *Adobe GoLive,* kuras bieži izmanto profesionāļi). Šīs programmas pašas izveido tavai lapai nepieciešamo HTML kodu un ir paredzētas tieši mājas lapu veidošanai.
Zinot HTML valodas pamatus, vienkāršas lapas var taisīt pat visprastākajā teksta redaktorā (*Notepad*). Interesanti, taču šādā veidā profesionāļi mēdz izstrādāt arī ļoti sarežģītas lapas.
Pat parastās biroja programmas (*Microsoft Word u. c.*) piedāvā iespēju darbu saglabāt kā HTML dokumentu.

Sāc darbu
Izveido mapi (folderi), kurā darba gaitā glabāsi visus interneta lapai nepieciešamos failus — tekstus, attēlus u. c.

Pārbaudi topošo lapu pārlūkprogrammā
Dažādu iemeslu dēļ var gadīties, ka tava interneta lapa pārlūkprogrammā neizskatās gluži tā, kā tu to biji iecerējis un kāda tā izskatījās programmā, kurā tu strādā. Ievies labojumus!

Pārbaudes darbi
- Pārliecinies, vai strādā visas saites.
- Pārliecinies, vai visas lapas ir savstarpēji saistītas. Var gadīties, ka kāda no lapām ir palikusi apmeklētājam nepieejama un izolēta.
- Pārbaudi, vai visi lapas elementi izkārtoti precīzi un vai pārlūkprogrammā lapa izskatās labi.
- Pārbaudi tekstus — kā stila, tā gramatiskās kļūdas. Nekas neizskatās briesmīgāk kā mājas lapa ar gramatikas kļūdām.
- Pārliecinies, ka kontaktinformācija ir pareiza un norādītā e-pasta adrese darbojas!

Ja viss ir kārtībā, tad tava lapa ir gatava startam!

Lietas, par ko padomāt

Tehniskie jautājumi

Pirms ķeries pie darba, padomā arī par dažiem tehniskajiem mājas lapas jautājumiem — diska vietu uz servera, apmeklētāja interneta pieslēguma ātrumu, pārlūkprogrammām un spraudmoduļiem. Centies panākt efektu ar minimāliem līdzekļiem. Daudzas populārākās interneta lapas ir pavisam vienkāršas (piem. *www.google.com*).

Pārlūkprogrammas

Ir liels skaits interneta pārlūkprogrammu, kas lapu ļauj aplūkot no dažādiem datoriem. Dažas no tām vienu un to pašu lapu var parādīt savādāk. Piemēram, dažas pārlūkprogrammas nemācēs parādīt *FrontPage* efektus. Tādēļ, strādājot pie lapas dizaina, ir svarīgi paturēt prātā, ka lapas apmeklētājiem būs dažādi datori ar dažādām pārlūkprogrammām.

Izmēri un hierarhija

Ne visiem mājās, skolā vai darbā ir lielie monitori. Lapu, kas labi izskatās uz liela (piem. 20 collu) monitora, var būt neērti lietot uz parasta 15 collu monitora. Tādēļ par izejas punktu ņem mazo monitoru, svarīgākos lapas elementus izvietojot augšā, kur tie ir viegli pamanāmi. Interneta lapā, līdzīgi kā laikrakstā, pats svarīgākais un karstākais iet uz pirmo lapu. Un pats, pats, pats svarīgākais tiek izvietots lapas augšā — pirms tā saucamās laikraksta ieloces, ja runājam avīžnieku valodā.

Kā cilvēki lasa

Cita lieta, ko vērts atcerēties, ir tas, ka cilvēki lasa no kreisās uz labo pusi un no augšas uz leju. Izdevīga un maģiska vieta ir augšējais kreisais stūris, no kura apmeklētājs sāk lapas apskati. Tāpēc šajā vietā liec lapas nosaukumu, logotipu, saiti uz sākumlapu vai ko citu svarīgu.

Interesanti, ka japāņi un citi eksotiski tavas lapas apmeklētāji lasa no labās uz kreiso pusi. Galvenais, padomā, kā un kādos virzienos pa lapu ceļo tava apmeklētāja skatiens. Elementus uz lapas izkārto tā, lai tie palīdzētu lasītājam viegli orientēties.

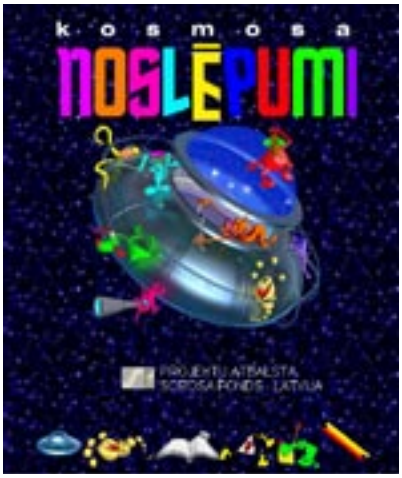

www.astro.lv - Kosmosa noslēpumu lapu savā pārlūkā tu redzi šādi, bet, atverot lapas *Source* (zem *View*), tu redzi, kas tava lapa ir *HTML* valodā, jeb tās anatomiju.

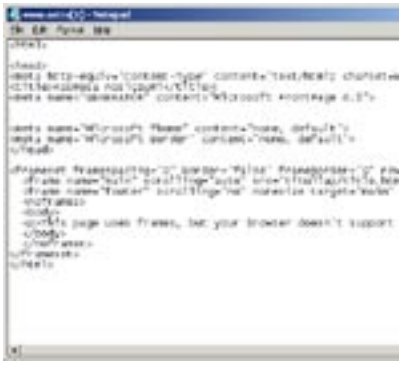

www.google.lv - tīrā vienkāršība un absolūts *hits* pēc popularitātes un apmeklētāju skaita.

Lapas nosaukums

VĀRDU SPĒLES

Mājas lapas nosaukumam, kas parādīsies sākumlapā, virsrakstā vai pie logotipa, respektīvi, tas, kā tu lapu nosauksi un stādīsi priekšā tās apmeklētājam, jābūt:

- atbilstošam mājas lapas saturam
- trāpīgam
- atmiņā paliekošam

Ir kompānijas, kas nodarbojas tikai ar vārdu došanu — mājas lapām, uzņēmumiem, projektiem, pakalpojumiem, jauniem izgudrojumiem, pat jaunatklātām zvaigznēm. Tāda, piemēram, ir kompānija, kas tulkojumā sauktos "simts mērkaķi" - "a hundred monkeys", darbošanās joma — viņi dod un izgudro vārdus.

Savu mājas lapu tu vari nosaukt arī vispār neeksistējošā vārdā — līdzīgi jaunlatviešiem — darināt vārdus. Tas var būt aizraujošāk par dzejoļu rakstīšanu (gadījumā, ja tu to dari).

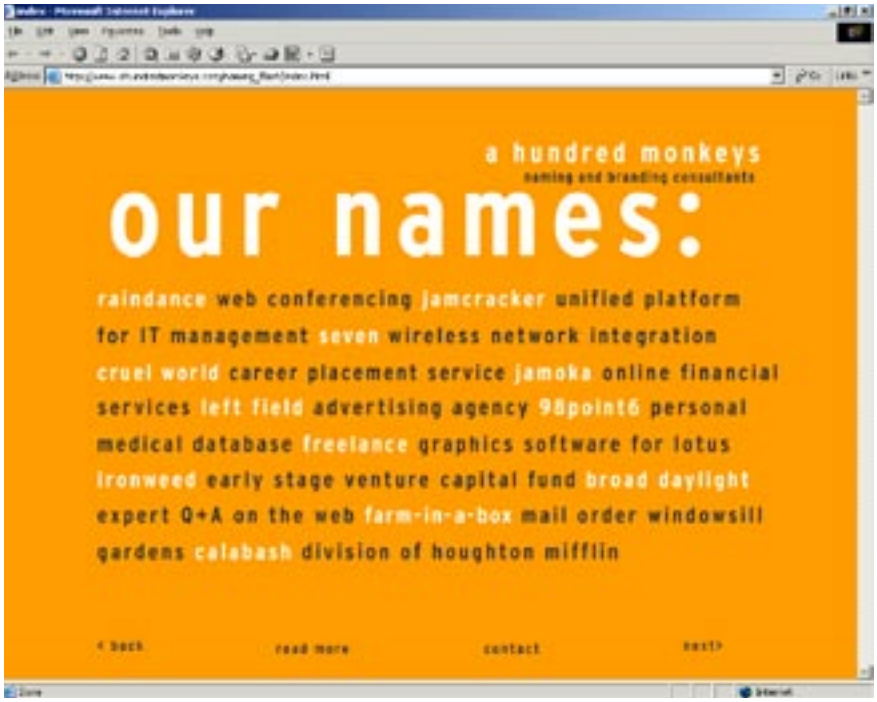

www.ahundredmonkeys.com

Vārdu spēle
Dot lapai nosaukumu ir interesants un radošs process. Uztver to kā vārdu spēli un vienatnē vai, vēl labāk, kopā ar draugiem, velti vārdu saukšanai un pierakstīšanai brīvu vakaru. Sauc visu, kas ienāk prātā. Kāds no vārdiem trāpīs desmitniekā!

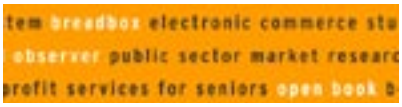

"Kustini kāju!"
Kā tev patīk tāds sporta kluba nosaukums?

Nu tu pats redzi - labs nosaukums ir vienkāršs. Paskaties visapkārt sev un iedēvē lietas savos vārdos. "Karsts kartupelis" skan daudz jaukāk par jebkuru *tech*, *.dot*, *media*, vienalga, kam tu to piemēro.

Navigācija

TĪKLA PAVEDIENU PRINCIPS

Ar ko atšķiras grāmata no tīmekļa lapas? Ar to, ka tīmekļa lapas nevar pāršķirt vienu pēc otras. Tās, lai gan savstarpēji saistītas, tai pat laikā pastāv katra atsevišķi.

Interneta lapas tu šķirsti, klikšķinot uz saitēm (hipersaitēm). Saites tīkla lapā ir domātas, lai lasītājs varētu viegli šķirstīt tīmekļa lapas un nonākt pie viņu interesējošās informācijas.

Viens no mājas lapas izstrādes uzdevumiem ir izveidot tādu lapas navigāciju, kas iekļautos kopējā lapas izskatā un uzbūvē. Panākt, lai navigācija būtu ne tikai ērta un pildītu savas funkcijas, bet arī labi izskatītos.

Pogas un saites

Vienalga, kāds ir pogu un teksta saišu dizains, tām tik un tā ir jāizskatās pēc pogām un saitēm, un jābūt atpazīstamām. Tas nenozīmē, ka tekstu saites ir tikai zilas un pasvītrotas. Ja teksts ir īss un kaut kādā veidā — ar krāsu vai formu, izcelts, tas jau uzreiz asociējas ar saiti.

Tāpat arī pogām nav jābūt obligātajā reljefā vai taisnstūrī. Svarīgi, lai uzreiz ir skaidrs, ka tā ir poga, no kuras var atvērt citu lapu.

Navigācija kā daļa no dizaina

Atveries, ka navigācijas josla ir daļa no lapas vizuālā dizaina. Ja lapas saturs to pieļauj vai pat prasa, to var veidot kā simbolu — kāpnes, ķieģeļu sienu, atvilktni, šūnu kopumu vai vienkārši kā lapas nodaļu sarakstu. Pogas var noformēt kā atsevišķus zīmējumus vai fotogrāfiju fragmentus. Tajās var izmantot kā abstraktus — līnijas, formas, krāsas, tā reālistiskus simbolus — roku, aci, otu. Tādas saites temata un izvēlētā simbola attiecības veidos jaunas, interesantas asociācijas (ota pie saites "vēsture", mākonis pie saites "bibliotēka" utt.)

Aktīvās saites

Izvairies no saites, kas ved pati uz sevi — atvērtās lapas sadaļai navigācijas joslā ir jābūt kaut kādā veidā iezīmētai. Visērtākais risinājums ir, ja atvērtā saite ir redzama, bet nav aktīva — t. i. nedarbojas. Ja pogu vai tekstu tu vienkārši izdzēsīsi, tas apmeklētāju "izsitīs no sliedēm" , jo viņš jau būs pieradis pie noteikta saišu izvietojuma un kārtības.

Izšķirošā sākumlapa

Navigācijā izšķirošo lomu spēlē sākumlapa. Ja apmeklētājam tā liksies saistoša un interesanta, viņš ielūkosies arī nākamajā lapā un aiznākamajā lapā , un aizaiznākamajā (iespējams). . .

Navigācijas veidi

-- saraksts ar tekstu saitēm un īsām anotācijām;
-- pogu panelis

Saišu un pogu skaits

Ja augšējā navigācijas joslā jeb galvenās mājas lapas joslā pogu vai saišu skaits pārsniedz 7, tas jau ir daudz. Joslā nevajadzētu likt vairāk par 9 un 10 pogām, pretējā gadījumā to ir grūti "aptvert" vienā acu uzmetienā un tas apmeklētājā var radīt slinkuma lēkmi doties tālāk.
Īsāk - ideālais pogu un saišu skaits ir 5 – 7.

Navigācijas joslas sadalīšana

Ja josla ir liela, to var sadalīt divās joslās — horizontālajā un vertikālajā. Horizontālajā jeb "materiālu" joslā būs saites, kas saistītas ar lapas saturu, tekstu, informāciju, bet vertikālajā jeb "instrumentu" joslā — palīginformācija — lapas karte, meklētājs, instrukcijas utt.
Piemēros – www.rigazoo.lv horizontālā un vertikālā josla

Stūru saites

Tālais kreisais vai tālais labais stūris lapas apakšā parasti tiek atvēlēts pogai "uz sākumu" un saitei uz lapas autora vai īpašnieka e-pasta adresi.

Struktūra

Visi ceļi ved uz Māju

Tīmekļa lapas gluži labi pastāv atsevišķi, katra par sevi, ne tikai kontekstā ar pārējām vienas mājas lapām. Tas nozīmē arī to, ka katrai tās iekšlapai ir jābūt pabeigtam veselumam — ar sākumu, visusdaļu, beigām.

Tai pat laikā visa mājas lapa kopumā nevar iztikt bez savas struktūras, kas līdzīgi lielceļam savieno mazākos ceļus un celiņus vienotā tīklā.

Koka un secīgā struktūra

Pastāv divu veidu tīkla lapu struktūras — hierarhiskā jeb koka un linerārā jeb secīgā.

Hierarhiskās lapas pēc savas struktūras ir līdzīga dzimtas koka zīmējumam, t.i. — no katra zara izaug jauns atzars, bet visu kopā satur koka stumbrs jeb sākumlapa.
Koka struktūra vislabāk der sarežģītām un plašām informācijas krātuvēm — katalogiem, rakstu vai saišu arhīviem.

Lineārā lapas struktūra piemērota informācijai, kas izkārtojama līdzīgi grāmatas nodaļām, kad katra nākamā lapa seko iepriekšējai un izriet viena no otras t. i. tām nevar "pārlekt pāri". Tādas, piemēram, ir anketas lapas un tajās, atšķirībā no hierarhiskajām, ir sākums un beigas.

Mājas lapā var miksēt abas lapu struktūras. Koka struktūras iekšlapā var atrasties lineāri izvietotas apakšsaites un otrādi.

Sākumlapa kā žurnāla vāks

Lapas sākas ar galveno jeb sākumlapu. Tās nozīme ir līdzvērtīga grāmatas vai žurnāla vākam. Jo notiek taču tā, ka žurnālu vai grāmatu tu paņem rokās tikai, pateicoties saistošam vāka noformējumam.

Fakts ir arī tas, ka apmeklētājs bieži tā arī neaiziet tālāk par sākumlapu, pat ja tā viņam ļoti patīk. Tāpēc ir svarīgi atsāt pirmo labo iespaidu, lai apmeklētājam būtu vēlēšanās kaut kad vēlāk lapā atgriezties.
Sākumlapai jāsniedz galvenā informācija un jārada pabeigtības sajūta — tā nedrīkst palikt "karājoties gaisā", kad apmeklētājam nav īsti skaidrs, kas tas bija un kur viņš bija.

Sākumlapu īpatnības

Atkarībā no mājas lapas uzdevuma, tās sākumlapa atšķirsies kā pēc blīvuma, tā satura un dizaina. Ziņu lapas un portāli būs ļoti blīvi — ar ziņu virsrakstiem, *banneriem*, navigācijas joslām, daudzām saitēm, logotipu un fotogrāfijām, bet autora lapas sākumlapa var būt tikai tukšs laukums un virsraksts tajā.

Izlaist ievadu
Lapa, kas "izlec" no galvenās lapas, parasti ir tukšs, brīvs laukums ar tikai vienu elementu tajā — logotipu, animāciju vai saiti. Šādā splash lapā dizaineris var izrādīt savas brīnumu radīšanas spējas, savukārt apmeklētājs — noskaņoties un sagatavoties tālākiem brīnumiem.

Saišu grafika

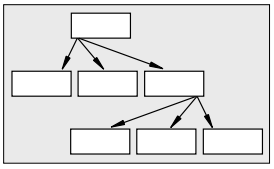

Koka struktūrā izkārtotas mājas lapas saites

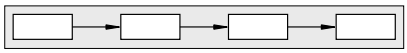

Lineārajā struktūrā izkārtotas mājas lapas saites

Mājas lapa, kurā lineārā un koka struktūra ir miksētas

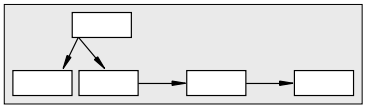

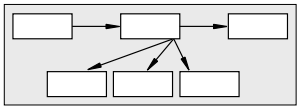

Saites

Ir labi, ja saite lakoniskā un īsā veidā informē par to, uz kurieni tā ved. Ja saitei tiks izmantota simboliska, asociatīva poga un saites nosaukumam tiks izvēlēts kāds cits tikpat simbolisks nosaukums, tas apmeklētājā izraisīs vieglu apjukumu. Tātad, ja poga izskatās pēc simbola — ir metaforiska, saites nosaukumam tieši pretēji jābūt nepārprotamam.

Lai izvairītos no tehniskām ķibelēm, failu nosaukumos nelieto atstarpes, latviešu mīkstinātos līdzskaņus un garos patskaņus un vairums citu simbolu, kas redzami uz klaviatūras. Visdrošāk ir izmantot tikai skaitļus un mazos burtus.

Kontroles jautājumi

Vai tu padomāji…

- kurā serverī tiks ievietota tava lapa (tavas skolas, Zelta Skudras vai kādā citā).
- kādā programmā rakstīsi vai izstrādāsi savu mājas lapu, tās priekšrocībām un īpatnībām.
- par tehniskiem jautājumiem — tavas auditorijas resursiem — interneta pieslēguma ātrumu, monitora izmēru, kā arī auditorijas kultūras, mentalitātes un temperamenta īpatnībām, kas iespaidos to, kā tava lapa tiks lasīta un ko no tās gaidīs.
- par saistošu, trāpīgu mājas lapas nosaukumu.
- lakoniskiem, saprotamiem saišu nosaukumiem.
- lapai piemērotāko struktūru.
- navigācijas izvietojuma principiem, elementiem
- īpaši: par sākumlapu — ar ko tu pievērsīsi apmeklētāja uzmanību, kas būs tie elementi, teksti, attēli utt., kas vislakoniskāk un koncentrētāk vēstīs par mājas lapu kopumā un to, kam tā domāta un kas tajā atrodams.

Noformējums

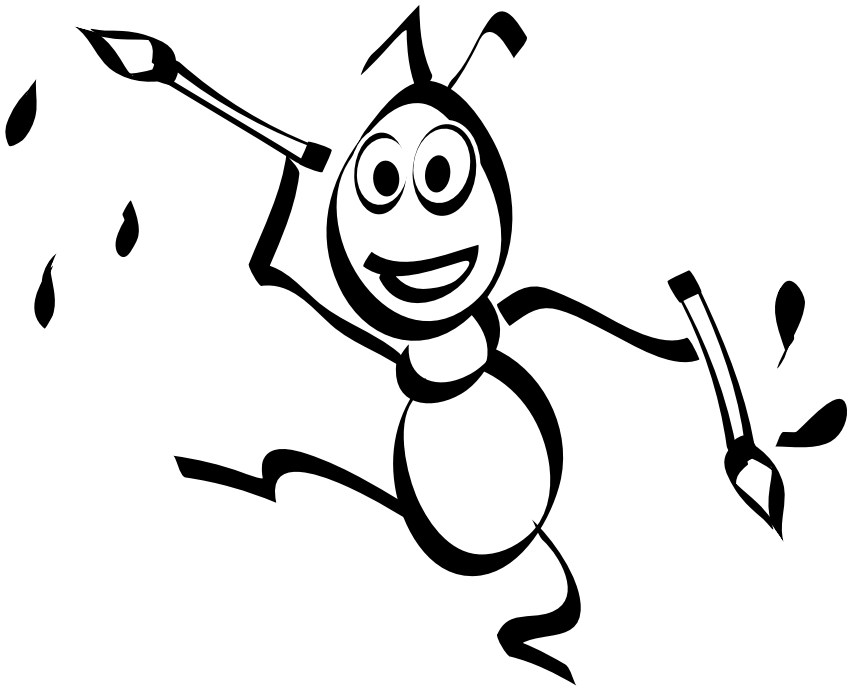

Tagad tev viss ir skaidrs? Padomā labi! – Par to, kā tava lapa izskatīsies, uz kādas paplātes apmeklētājam pasniegsi informācijas ēsmu - kādā krāsā, kādā daudzumā, kādā *mērcējumā* un odziņās.
Par godu šādām pārdomām un, lai lapā valdītu harmonija, tev jāzin šis tas par krāsām un kompozīciju, kā arī atsevišķiem lapas elementiem - multimedijiem, attēliem un fotogrāfijām.

Arī vēl tad tev viss nebūs skaidrs - tevi sagaidīs mokoši stila meklējumi (jo tie visi ir ti-i-i-k ļoti labi). Bet par to vēlāk.

Kompozīcija

Lapas uzbūves shēma

Pašā darba sākumā izveido lapas uzbūves shēmu — zīmējumu, kurā shematiski attēlots, kas kurā vietā uz lapas atrodas. Sākumlapas un iekšlapas uzbūve var atšķirties, tāpat tā var atšķirties arī starp pašām iekšlapām, tomēr galvenos elementus (piemēram, navigācijas joslu), parasti novieto vienā un tajā pašā vietā, rēķinoties ar to, ka lasītājs pierod pie noteikta saišu izkārtojuma.

Parūpējies, lai vismaz sākumlapa ietilpst visā pārlūka logā un nav "jāvelk" uz sāniem t. i. horizontāli. Ja tas neizdodas, veic lapas "tīrīšanu", kas var būt noderīgi, jo atsijās visu lieko.

Vienotību lapā var radīt ne tikai ar savstarpēji harmoniskām krāsām un formām, bet arī ar saskaņotiem objektu izmēriem. Tev nav jāveic matemātiski izmēru aprēķini — pietiks, ja uzticēsies savam acumēram un intuīcijai un palūgsi kādam no mājiniekam vai draugiem novērtēt tavu darbu.

Palīdzība no malas

Draugs ar skatu no malas, iespējams, norādīs uz lietām, kurām tu pats neesi pievērsis pietiekošu uzmanību. Ieklausies vērtīgos padomos, tomēr atceries, ka autors esi tu pats, un arī lēmumus pieņem pats. Jo noformējums ir tāda lieta, kur viena vienīga pareiza varianta var arī nebūt, un kas vienam liekas pareizi, citam neliekas it nemaz. Tas ir jocīgi, bet var gadīties, ka visvērtīgākos padomus dzirdēsi no cilvēkiem, kas, tavā darbā neiedziļinoties, izmetīs kaut ko "tikai tā, starp citu" vai pat nejauši, bet tusapratīsi, ka - jā, risinājums rokā! Bet par nepamatotu kritiku un nevērtīgiem padomiem nekreņķē – lai tie stiprina tavu pārliecību par labi paveikto darbu!

Kontrasts

Visinteresantāk izskatās lapas ar kontrastiem. Kontrastu var izmantot visur: krāsās, izmēros, baltajos laukumos, u.c. Ja kaut kam ir jāatšķiras, jātop pamanītam, liec tam kontrastēt ar blakus elementiem, kaimiņiem lapā, fonu u. c.

Simetrija

Atkāpes no simetrijas var izrādīties īstās lapas "odziņas". Tomēr pastāv noteikti simetrijas likumi, kurus vēlams ievērot — līdzens teksts, detaļas, izkārtotas vienā līmenī un lielumā — nekas lapā nav tik uzkrītošs kā sīkas vizuālās kļūmes un kaut neliela, bet nevīžīga starpība starp blakus stāvošiem līdzīgiem objektiem.

Tai pat laikā, ja ģeometriski pareizā lapā tiks iekļauta kāda "anarhistiska" detaļa, lapas izskats patīkami atdzīvosies. Šī nebūs kļūme, bet efekts, un piesaistīs apmeklētāja uzmanību.

Vienotība

Kompozīcijas atslēgvārds ir vienotība. Tas ir tas, kas jāpanāk mājas lapas dizainā — piever acis un ar izkliedētu skatienu paskaties uz savu lapu. Ja lapa veido vienotu veselumu , tad viss ir OK.
Pārejot no lapas uz lapu, šai vienotībai jābūt saglabātai.

Fokusa objekts

Lietas, kuras lapā uzreiz "iekrīt acīs" ir fokusa objekti. Fokusa objekts var būt jebkas — virsraksts, attēls u. c. Tas var būt arī izcelts pirmais burts, kurš lasītājam norāda — lasīt jāsāk šeit!

Virsraksts

Viena no svarīgākajām lapas kompozīcijas daļām. Šeit nepastāv stingru likumu un noteikumu, izņemot to, ka ideālam virsrakstam nevar paiet garām. Virsrakstā "spēlē" gan teksts, gan noformējums — labiem un piemērotiem jābūt gan vienam, gan otram.

http://www.sonyclassics.com/triplets/#

Virsrakstu noformējums

Nosaukums, pat ja tas piesaista lasītāja uzmanību, vēl nav viss. Nosaukums ir arī jānoformē — "noslīpē", izlīdzini, izvēlies krāsu utt. Tev ir dota brīva vaļa.

Lapās ar vairākām dažādām nodaļām atkal ir par ko padomāt: virsraksti var būt vienādi, vienkārši izcelti un viegli lasāmi, vai katrai lapai atsevišķi sagatavots "mākslasdarbs", kas pastiprina un ievada attiecīgās lapas tekstu.

Dizaineri virsrakstus mēdz veidot arī neuzkrītošus, pieklusinātos, pat "puscaurspīdīgos" toņos, uzsvaru liekot uz kādu attēlu vai ilustrāciju. Tomēr virsraksts ir un paliek virsraksts un tam ir pietiekoši jākontrastē ar pamattekstu.

TAVU TEKSTU LASĪS

Kaut uz neilgu brīdi iejūties teksta lasītāja lomā. Ja tu domā publicēt daudz teksta, tad labāk to sadali — lasītājam būs vieglāk orientēties tematiskās rindkopās un viņi izlasīs tieši to, kas viņus interesēs. Pretējā gadījumā viņi nepūlēsies tikt galā ar tādu informācijas apjomu un dosies prom.

Milzīgs teksta „blāķis" uzreiz pirmajā lapā atbaidīs lasītāju. Iedomājies, ka lasītājs ir tavs draugs, kas atnācis pie tevis ciemos, bet tu viņam visu iznes koridorā — televizoru, divriteni, pusdienas un sekciju ar grāmatām… Ļauj viņam pašam izvēlēties, ko tavā "informācijas dzīvoklī" viņš gribēs redzēt un uz kurieni doties. Uzaicini pastaigā pa visām istabām!

Tekstu sadali pa lapām atbilstoši tematiem. Te vienmēr noderēs apakšvirsraksti, numerācija, teikumu izcelšana ar simbolu palīdzību, izkārtošana nelielos sarakstos u. c. paņēmieni.

Apakšvirsraksti

Apakšvirsraksti ļauj orientēties tekstā un veikt dabīgo informācijas atlasi — ko lasīt un ko — nē. Pietiks ar to, ka izcelsi tos vienā stilā — apkšvirsrakstiem savā starpā navajadzētu atšķirties. Atšķirības var izmantot lielajos lapu virsrakstos, bet arī ar mēru.

Burti — to izmērs, krāsas, veidols

Ievietojot mājas lapā tekstu vienmēr rodas jautājums par burtu izmēru, krāsu, veidolu utt.

Nav ieteicams lapā izmantot vairāk par diviem burtu veidiem, un, ja ir vēlēšanās izmantot divus, tad neaizmirsti, ka pastāv burtu saimes — piemēram, vairāki „Verdana" vai „Times" burtveidoli. Izvēlies divus vai vairāk burtus no vienas saimes — tā rezultātā teksts būs viegli pārskatāms un harmonisks. Nevajadzētu izvēlēties divas līdzīgas burtu saimes, (piemēram, *Georgia* un *Times*), bet gan atšķirīgas (piemēram, *Times* un *Arial*). Dažādas nozīmes burtiem savā starpā ir jākontrastē, pretējā gadījumā tiem jābūt vienādiem.

Nekad nav iespējams prognozēt, vai apmeklētāja pārlūkprogramma atpazīs tavas mājas lapas fontu un vai viņa ekrānam būs tādi pati izšķirtspēja. Tādēļ labāk izstrādā lapu tā, lai tā labi izskatītos gan 800x600, gan 1024x768 pikseļu izšķirtspējā– uz doto brīdi tās ir divas populārākās.

Jo raibāk, jo grūtāk

Burtu lielums ir atkarīgs arī no fona. Rīkojieties pēc principa — jo raibāks fons, jo lielāki burti!

Bet parasti no liela raibuma mazs labums. Un, ja ir, tad "obligātajam" tekstam jābūt salasāmam un kontrastējošā krāsā.

http://www.cartoonnetwork.com/promos/200403_catinthehat/index.html

Teksts kā attēls-

Ir veids, kā bez riska mājas lapā ievietot jebkura izmēra un veida burtus. Tu vari uzrakstīt tekstu un saglabāt to kā GIF formāta attēlu. Tā rezultātā jebkurš lietotājs redzēs tekstu tieši tādu, kādu tu to esi iecerējis. Parasti šī metode tiek izmantota, izstrādājot lielus un krāšņus virsrakstus.
Bet šādai metodei ir divi mīnusi — pirmkārt, uzrakstīto tekstu vairs nevarēs rediģēt un, otrkārt, interneta meklētājroboti to neuztvers kā tekstu, kā, un virsrakstā ietvertā informācija meklēšanas procesā internetā nekur neparādīsies.

Krāsas

PASAULI REDZAM KRĀSĀS

Krāsa ir spēcīgs izteiksmes līdzeklis, un dažkārt iespaida radīšanai nav vajadzīgs nekas vairāk kā tikai krāsa. Emocionālās reakcijas uz konkrētām krāsām ir gandrīz iepriekš-paredzamas. Tā, piemēram, stabila, uzticama firma ar senām tradīcijām savā krāsu paletē biežāk izvēlēsies piesātinātus, bet ne kliedzošus toņus. Un, tieši pretēji, jaunas produkcijas, kas domāta jauniešiem, dizainā dominēs spilgtas, pat sintētiskas krāsas. Savukārt zaļās operāciju zāles sienas nomierina un relaksē, bet zaļš biljarda galds koncentrē spēlētāja uzmanību. Par krāsu emocionālo iespaidu var runāt ilgi, var tam veltīt veselu grāmatu, pie tam katras atsevišķas krāsas robežās sastopamas visplašākās nianses, kur katrai no tām ir atkal sava emocionālā īpatnība.

Tomēr galvenais ir atcerēties, ka krāsa ir viens no izšķirošajiem instrumentiem dizainera darbā. Tādēļ svarīga ir prasmīga krāsu un to savstarpējo attiecību izvēle — tas rada vajadzīgo noskaņojumu.

Krāsu aplis

Krāsu apļa 12 segmenti sastāv no pamata, sekundārajām un trešās pakāpes krāsām. Pieņemts uzskatīt, ka krāsu aplis sākas ar sarkano, kas ir viena no pamata krāsām — pārējās divas ir dzeltenā un zilā. Visas citas krāsas rodas šo trīs pamata krāsu jaukšanas rezultātā.

Sajaucot sarkano un dzelteno, rodas oranžā, kas ir sekundārā. Nākamās divas sekundārās krāsas ir zaļā (dzeltens plus zils) un violetā (zils plus sarkans).

Trešās pakāpes krāsas ir tās, kas rodas, jaucot pamata un sekundārās krāsas — sarkani-oranžais, dzeltenzaļais, zilganzaļais utt. Papēti krāsu apli nākamajā lapā! Tur tas viss ir skaidri redzams.

Katra no pamata, sekundārajām un trešās pakāpes krāsām pārstāv sevi visā pilnībā, t.i. tās ir tīras, bez baltā, melnā vai pelēkā piejaukuma.

Vēl viena svarīga nianse - baltais, melnais un pelēkais nav krāsas, lai gan ikdienā par tādām tiek dēvētas.

Krāsu vērtība

Krāsas tiek aprakstītas pēc to vērtības. Vērtību nosaka krāsas tīrība vai pretējais – sajaukums ar balto, melno vai pelēko. Jebkurai no krāsu apļa krāsām pievienojot balto, tiek panākts gaišāks efekts jeb vērtība. Tā rodas tonis. Tā piemēram, rozā krāsa ir sarkanās pamata krāsas tonis (*tint*).
Pievienojot krāsai melno, rodas nokrāsa (*shades*). Sarkanbrūnais ir sarkanās krāsas nokrāsa.

Krāsu kombinācijas un to nozīme

Elegance

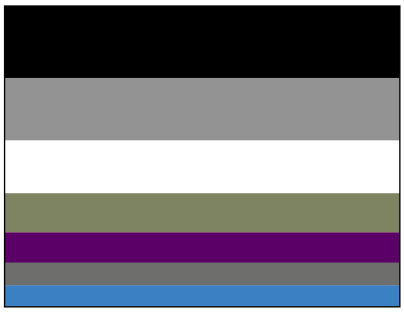

Jaunums:

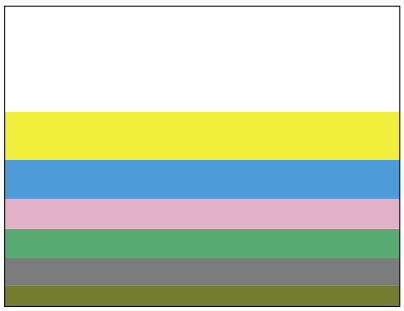

Draudzība:

Māksliniecisks

Krāsu aplis

Darbs ar krāsām

Pirmais solis
Izlem un nosaki, kādu efektu vēlies panākt ar krāsu palīdzību!

Otrais solis
Izvēlies galveno krāsu, kas atbilst tavai iecerei un tās realizēšanai!

Trešais solis
Par pamatu ņemot vienu centrālo krāsu jeb "otrā soļa" krāsu, izvēlies pārējo krāsu shēmu!

Ceturtais solis
Bagātini un noslīpē krāsu kombināciju, līdz esi apmierināts ar panākto un rezutāts atbilst tavai iecerei vai projektam!

Krāsu aspekti

Krāsu aspekti — tas ir krāsas un krāsu kombinācijas, kas izraisa noteiktas emocijas un noskaņojumu. Lai gan kombināciju ir daudz un visdažādākās, krāsas, pirmkārt, var iedalīt gaišajās un tumšajās.

Krāsa ir reizē vienkārša un sarežģīta. Dažādās kultūrās ir dažāda krāsu uztvere un to nozīme. Viskrasākās atšķirības krāsu uztverē ir starp rietumu un austrumu kultūrām — tā, piemēram, Japānā balts nozīmē sēras, kas ir pretstatā ar baltā nozīmi rietumu pasaulē (atceries kaut vai mūsu pašu tautumeitu, kas nāk balta apsnigusi, viņa nesēro, viņai balts ir tikumiņš).
Atšķiras arī katra cilvēka individuāla patika/nepatika pret krāsām, toņiem un nokrāsām. Tādēļ par krāsām var teikt, ka to uztvere un nozīme ir vienlaicīgi gan ļoti privāta, gan universāla. Pie tam to variācijas ir gandrīz bezgalīgas.

KARSTS

Tā pirmkārt ir tīra sarkanā krāsa — pati "spēcīgākā" krāsa.
Karstā krāsa pievērš uzmanību, ir stipra un agresīva, tādēļ grafiskajā dizainā un zīmju valodā tieši sarkanā ir viena no biežāk izmantotajām krāsām.
Ir noskaidrots, ka autosadursmes visbiežāk izraisa tieši sarkanās krāsas mašīnas. Tai pat laikā sarkano krāsu iesaka asinsspiediena paaugstināšanai. Un, atrodoties sarkanā telpā pat pie izslēgtas gaismas tu jutīsi sarkanā klātbūtni un temperatūras sajūta būs par četriem grādiem augstāka kā citas krāsas tajā pašā telpā.

AUKSTS

Aukstais attiecināms uz tīro zilo krāsu, un tā, tāpat kā karstās krāsas ir efektīva un stipra.

Krāsas

Aukstās krāsa atgādina ledu un sniegu. Auksto krāsu — zilās, zaļās un zilganzaļās — radītais efekts ir diametrāli pretējs karsto krāsu radītajam efektam. Zilais nomierina. Ja viena otrai blakus atrodas karstās un aukstās krāsas, to radītais efekts ir kā uguns un ledus savienojums.

SILTS

Visi sarkanā un dzeltenā sajaukumi. Silts — tas ir apelsīns, mandarīns, greipfrūts (atceries, oranžs ir sarkans plus dzeltens).
Silto krāsu emociju spektrs ir plašs — no priecīga un "pārlaimīga", līdz ērtam, komfortablam un sildošam kā viesmīlīgas mājas pavardam.
Siltā krāsa — tā ir arī impulsivitāte un spontanitāte.

VĒSS

Vēso krāsu pamatā ir zilā krāsa, vēss – tas ir zilā un dzeltenā sajaukums. Tātad vēsās ir visas dzeltenzaļās, zaļās, zilganzaļās krāsas.
Dabā šādas krāsas sastopamas pavasarī, tādēļ tās rada asociāciju ar svaigumu, jaunību, augšanu.
Vēsās krāsas nomierina un vienlaicīgi rada komforta sajūtu.

GAIŠŠ

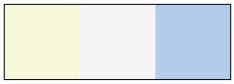

Gaišās krāsas ir visi bālie pasteļtoņi. Gaišo efektu rada krāsu caurspīdība, tās ir gandrīz neredzamas. Gaišuma pakāpei samazinoties, krāsas, to toņi un gradācijas kļūst redzamākas.
Gaišās krāsas rada gaisīgu, relaksējošu efektu.

TUMŠŠ

Tumšās ir krāsas, kuru sastāvā ir melnais. Tās it kā noslēdz telpu un padara to mazāku. Tās ir koncentrētas un nopietnas. Dabā un gadalaikos tumšajām krāsām atbilst rudens un ziema. Ar gaišajām un tumšajām krāsām bieži atspoguļo kontrastus dabā – dienu un nakti, piemēram.

BĀLS

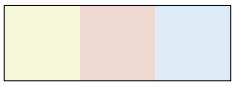

Bālās krāsas ir paši maigākie pasteļtoņi. Tajos ir vismaz 65% baltās krāsas. Krāsu intensivitāte un atšķirības ir samazinātas līdz minimumam (taču tās nav tik "neredzamas" kā gaišās) un tas asociējas ar maigumu un romantismu.

Krāsu shēmas

Krāsu salikumus veido pēc noteiktiem principiem — krāsu shēmu principiem. Krāsu mācībā izšķir 10 pamata krāsu shēmas:

Ahromatiskā jeb bezkrāsu

Bez krāsām. Tiek izmantoti tikai baltie, melnie un pelēkie toņi.

Analogā jeb līdzīgā

Izmanto jebkuras trīs krāsas, toņus vai nokrāsas, kas krāsu aplī seko viena otrai.

Konflikta jeb strīdīgā-

Divu krāsu, kuras krāsu aplī atrodas pa labi vai kreisi viena no otras un ir vienas pakāpes krāsu (pamata, sekundās vai trešās) kombinācija.

Pretkrāsu

Divas krāsas, kas krāsu aplī atrodas tieši pretī viena otrai.

Monohromatiskā

Izmanto vienu krāsu kombinācijā ar jebkuru tās toni un nokrāsu.

Krāsas

Bālās krāsas — ziloņkauls, gaiši zilais, rozā, parasti tiek uztvertas kā maigas krāsas — kā mākoņi, kā pieneņpūkas, kā agrs un miglains rīts. Tās ir nomierinošas, tādēļ bieži tiek izmantotas iekštelpu dizainā.

KOŠS

Krāsas tīrība nosaka tās košumu. Košajās krāsās pelēkās un melnā klātbūtne ir izslēgta pilnībā.
Zils, sarkans, dzeltens un oranžs ir košās krāsas.
Košās krāsas ir ļoti redzamas, tās pievērš uzmanību. Dzeltens autobuss Rīgā vai sarkans autobuss Londonā — abi ir pamanāmi jau pa gabalu. Košās krāsas tiek plaši izmantotas iepakojumos, modē un reklāmā, jo ir uzmundrinošas un priecīgas.

Neitrālā
Izmanto krāsu, kas neitralizēta, tai piejaucot melno un citu līdzīgu, tuvu stāvošu nokrāsu.

Šķeltā pretkrāsu
Sastāv no krāsas un divām pretējām, papildinošajām, krāsām.

Pamata
Tīru pamata krāsu kombinācija — sarkanais, dzeltenais un zilais.

Sekundārā
Sekundāro — zaļā, violetā un oranžā krāsu kombinācija.

Trešās pakāpes jeb triādes
Triāde ir viena no divām kombinācijām: sarkan-oranžais, deltenzaļais un zilganvioletais vai zilganzaļais, dzeltenoranžais un sarkanvioletais. Šīs trīs krāsas krāsu aplī ir vienādā attālumā viena no otras.

Formāts

Ieskenētas fotogrāfijas vai fotogrāfijas no digitālajām fotokamerām var būt ļoti detalizētas un lielas. Taču ātrākai mājas lapas darbībai bildes jāsamazina līdz minimālajam, aplūkošanai ekrānā nepieciešamajam izmēram.

Sīktēli

Likt lapā lielus attēlus ir slikts stils, jo, pirmkārt, tie novērš uzmanību no galvenajām lietām (ja vien, protams, attēls pats par sevi nav galvenā lieta) un, otrkārt, lietotājam ar lēnāku pieslēguma ātrumu ir jānīkst pie monitora, gaidot, kamēr attēls lejupielādējas. Tādēļ attēlus mājas lapā ir vērts ievietot divās apskates versijās — mazajā un lielajā. To panāk ar sīktēlu palīdzību (sīktēls — neliela izmēra attēls ar hipersaiti uz lielo attēlu). Rezultātā, ar peli noklikšķinot uz sīktēla, atveras jauns logs ar attēlu lielākā izmērā.

Atceries, ka attēlus, tāpat kā jebkurus citus objektus lapā, var izmanot arī kā pogas.

Fotogalerijas

Ja attēli ir daudz, tie tiek izvietoti attēlu galerijās. Ir vairāki veidi, kā izkārtot attēlus fotogalerijās.

– Sīktēlu kopas ar nelielu aprakstu, uz kurām uzklikšķinot, tiek atvērta jauna lapa ar to pašu attēlu, vai detalizētāku, izvērstāku un lielāku attēlu kopu un to aprakstiem – kā piemērā ar piepūšamajām laivām. Šāds risinājums piemērots preču un pakalpojuma lapām.

http://www.laivas.lv/lv/inventars/

– Attēlu izvietojums vienā lapā, bez iespējas uzklikšķināt uz katru atsevišķi. Šādā gadījumā sīktēlus neizmanto.
Tāda varētu izskatīties tava fotogalerija, ja attēlu nav daudz.
Šajā piemērā redzama reportāža no *Zelta Skudras* konkursa uzvarētāju apbalvošanas pasākuma.

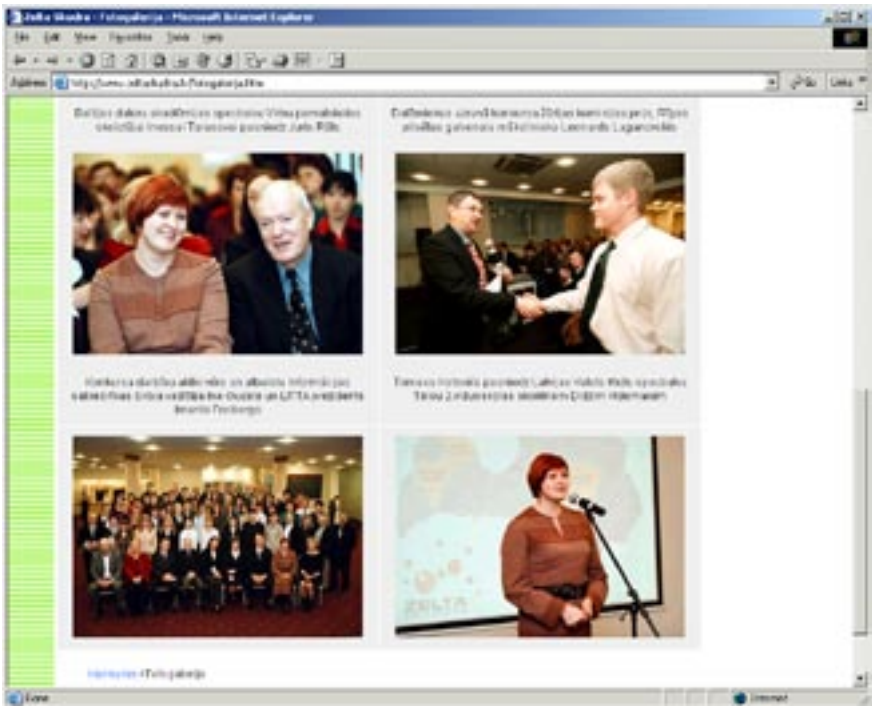

www.zeltaskudra.lv/fotogalerija.htm

– Ja bilžu ir daudz un tematiski atšķirīgas, lapas apmeklētājam piedāvā tematos izkārtotu sīktēlu sarakstum uz kuru uzklikšķinot, atveras fiksēta izmēra logs ar vienu lielu attēlu tajā un saitēm uz nākamajiem (arī iepriekšējiem) attēliem.

www.mundi.lv/io/reportaza.htm

Animācija

Animācijas vēsture

Interenta aizsākumos tīmekļa lapas bija statiski dokumenti ar, augstākais, diviem attēliem tajos. Pieaugot interenta popularitātei, it īpaši, biznesa mājas lapu skaitam un reklāmām tajās, interneta dizaineri sāka meklēt veidus, kā objektam lapā likt kustēties. Beigu beigās – kompjūtera monitors taču ir līdzīgs TV ekrānam!

Zināmas animācijas ir viegli izstrādājamas, turpretī citas ir sarežģītākas, to izstrādē tiek izmantoti kodi.

Apsvērumi pirms ievietošanas lapā

Ievietojot mājas lapā animāciju, ņem vērā, ka tā kļūs par vienu no lapas fokusa objektiem, un tai jābūt tā vērtai! Jautri lēkājošs zilonītis izskatās piemīlīgs tikai pirmajā lapas apmeklējumā — pēc trešās reizes zilonītis sāk jau kaitināt.

Ja nu tomēr izšķiries par labu animācijai, ņem vērā, ka tai jāpilda konkrēts uzdevums — informējošs, tāds, kas piesaista uzmanību utt. Vai varbūt likt lapā kaut kam kustēties tāpat vien?

Izmērs

Tāpat kā tas ir ar jekuru mājas lapas attēlu – jo mazāks, jo labāk. Nekas nav tik kaitinoši kā nīkt pie datora, gaidot, līdz kaut kas lejupielādies.

Apskatīsim populārākās mājas lapu naimācijām

Animēti GIF attēli

Vienkāršākais animācijas veids. Animācijas process šeit ir tikai jautājums par vairāku vienkāršu GIF formāta attēlu izvietošana noteiktā kārtībā GIF animācijas programmā.

Javascript animācijas

Javascript programmēšanas valodā var radīt animētu GIF attēlu efektu. Šādas animācijas priekšrocība ir tās interaktivitāte – populāra javascript animācija ir nelielas izmaiņas tekstā (piemēram, tas maina krāsu), kad uz tā novietota kursora rociņa. Šāds efekts parasti tiek pielietots izvēlņu joslās. Lai animācija darbotos, HTML lapā noteiktās vietās nepieciešams ierakstīt noteiktus kodus

Spraudņu jeb plug-in animācijas

Lai apskatītu animāciju, kas izstrādātas citā programmatūrā, pārlūkprogramma izmanto spraudni jeb plug-in. Viens no populārākajiem spraudņiem ir Shockwave. Tā instalācija pārlūkprogrammā ļauj apmeklētājam apskatīt animāciju, kas radīta Macromedia Director programmā, kurā tiek izstrādāti interaktīvie CD. Cits spraudnis ir RealPlayer īpaši kodētu video klipu apskatei.

Skaņa

Atveroties tīmekļa lapai, pa skaļruņiem pēkšņi sāk skanēt mūzika. — Patīk?

Skaņu etiķete

Skaņa ir piemērota ievadiem vai atsevišķām prezentācijām, tāpat interneta lapā var ievietot lejupielādējamus skaņas failus, piemēram, tavu pirmo mēģinājumu spēlēt basģitāru. Parastām lapām fona mūzika nav nepieciešama.

Labi, ja pie saites uz lejuplādējamu skaņas vai video failu ir norādīts tā ilgums, izmērs kilobaitos vai megabaitos un faila formāts.

Vajag? Nevajag?

Bet vai skaņas efekts mājas lapā vispār nepieciešams? Dažās lapās saites uz skaņu klipiem var būt gan izkaidējošas, gan vērtīgas, un atsevišķas *mouseover* skaņas – kas skan tikai konkrētā vietā lapā, kad virs tās atrodas cursors, padarīs lapu interaktīvāku. Diemžēl lielākā daļa tādu efektu darbojas tikai pēdējās pārlūkprogrammu versijās.

Kas lasa laikrakstu un pasūta mūziku?

Vai tavai lapai nepieciešams muzikāls/skaņas fons? Iespējams, nemaz ar ne. Mūzika ir dinamiska, tai ir savs konteksts, saturs, nozīme, un kā tādai tai nepieciešams arī dinamisks, kontekstam atbilstošs medijs. Ja mājas lapa būtu tas pats, kas filma vai TV raidījums, savs skaņu celiņš jeb *saundtrack* tajā būtu obligāts. Taču ņem vērā, ka šobrīd lielākā daļa mājas lapu vairāk līdzinās preses materiāliem, un laikraksta lasīšanai parasti nav vajadzīgs muzikālais pavadījums. Visādi citādi, ja vien tā nav daļa no lapā publicētās informācijas, *piešūt* lapai skaņu neliekas sevišķi pamatoti vai loģiski.

Video

Vienkāršas, internetam piemērotas filmiņas var uzņemt ar parastu digitālo fotokameru. Publicēšanai internetā nerediģētā veidā šīs filmiņas ir gatavas jau, nokopējot tās no kameras, jo tās tiks sakompresētas uzreiz.

Ja tu apsver video ievietošanu mājas lapā, atceries, ka tas nav piemērots visiem interneta pieslēguma ātrumiem, tādēļ garākos gabalus labāk sadalīt vairākos mazākos — tādās kā filmas sērijās.

Video materiāli var būt ne tikai izklaidējoša rakstura klipi un filmiņas, bet informatīvs un izglītojošs materiāls — seminārs, lekcija, runas fragments vai intervija.

Formāti

Visbiežāk lietotie formāti video failu demonstrēšanai ir *Windows Media* un *QuickTime*. Arī populārā *Flash* formāta 7 versijā var iekļaut video.

Atbildi uz jautājumiem

Ja neņem vērā retorisko jautājumu par multimediju nepieciešamību mājas lapā (no sērijas *būt vai nebūt*), pastāv arī tehniskas un metodiskas dabas jautājumi par skaņas, video un animācijas iekļaušanu mājas lapā. Proti:

- kas ir tavas lapas apmeklētājs, kam tā domāta pirmām kārtām?
- vai tavas lapas apmeklētājam ir multimediju prezentācijai nepieciešamie resursi - tādi kā derīga pārlūkprogramma un pietiekams interneta pieslēguma ātrums?
- kāds ir lapas galvenais uzdevums?
- vai skaņa un video lapas informāciju papildinās, vai tieši otrādi – traucēs to uztvert?

http://www.sonyclassics.com/triplets/#

Kontroles jautājumi

Vai tu padomāji…

- par lapas uzbūves shēmu, tās kompozīcijas vienotību, navigācijas elementiem un to izkārtojumu — respektīvi, vai paskatījies uz lapu ar pievērtām acīm?
- lapas fokusa objektu?
- virsrakstu un tā noformējumu — vai tas ir gana saistošs un pietiekami vizuāli "noslīpēts"?
- teksta pārskatāmību un vieglu lasāmību, teksta sadali un apakšvirsrakstiem un burtu stila vienotību?
- lapas krāsu paleti — vai tā ir harmoniska, kādu emocionālo iespaidu rada, vai tas atbilst lapas saturam, kādas krāsas un krāsu shēmas lapā tiks izmantotas?
- vai attēli un fotogrāfijas ir gana "viegli" un netraucē lapas lejupielādei — t. i., vai tie ir samazināti līdz minimumam?
- par fotogrāfiju un lielo attēlu sīktēliem, it īpaši, ja tavā lapā paredzēta foto galerija?
- vai garie video "gabali" ir sadalīti mazākās daļās?
- vai animācija ir pietiekami laba, lai liktu lapas apmeklētājam uz to skatīties?

Vizuālie stili

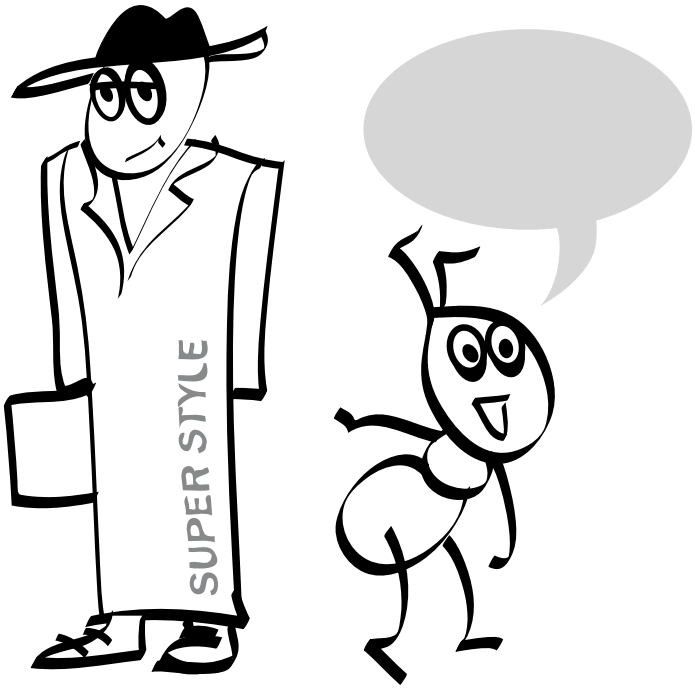

Mājas lapa var tikt aplūkota kā mākslas darbs. Tāpat kā mākslas darbu to var izstrādāt dažādos stilos.
Un, ja tu esi drosmīgs un eksperimentē, tīmekļa telpa var kļūt par vienu labu, interesantu lapu bagātāka.

Tagad apskatīsim aizraujošus, bagātīgus interneta lapu vizuālos stilus. To šeit ir desmit — pietiekami liels un apaļš skaitlis, lai tu saprastu, cik atšķirīgos veidos var pasniegt vienas un tās pašas lapas saturu.

Minimālisms

MAZĀK IR VAIRĀK

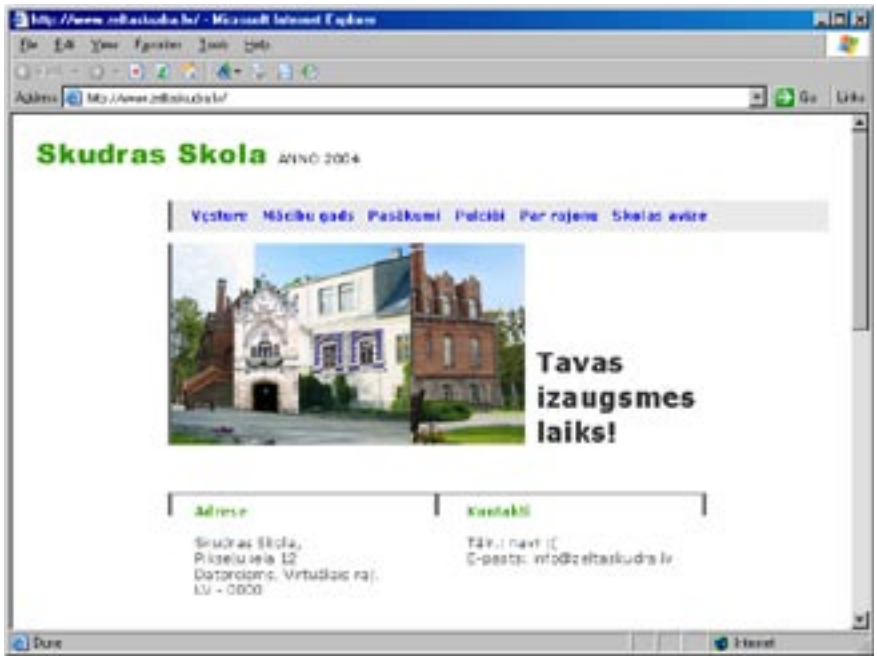

Atsēgas vārdi: teksts, minimālisms, lietotājam draudzīgs, HTML

Sākumā bija teksts. Pārlūkprogrammu uzdevums bija parādīt tekstu. Neko vairāk un nekādas mākslas. Pamazām tīkla lapu veidotāji varēja sākt izvēlēties burtu izmēru un burtu veidu. Tādēļ sanācis tā, ka teksts un burtveidols ir minimālisma stila dizaina pamats.

Meistars minimālismā ir tas, kurš efektu panāk ar iespējami mazāko elementu skaitu. Ideālajā variantā minimālima stila mājas lapa ir melnbalta. Tāda lapa ir piemērota par sevi ir pārliecinātajiem, tiem, kas lapā nevēlas redzēt liekas līnijas, ilustrācijas un visa cita veida, atvaino, bet *grafiskos atkritumus*.

Tomēr sev vien zināmu iemslu un mērķu vadīti, lapu pasūtītāji, organizācijas, kompānijas, bieži pasūta tāsu mājas lapas dizainu, kurā kaut kas griežas, uzpeld, parādās, krīt un visādi citādi piesaista uzmanību. Minimālisma stila lapa šādā gadījumā ir lielisks fons stila jaukšanai un miksēšanai.

Un jau pēc sava rakstura minimālisms ir piemērots tekstu lapām — laikrakstiem, žurnāliem, publikācijām, mācību līdzekļiem, arī katalogiem.

Minimālisma lapa – viegla, ērta gaiša, pārskatāma

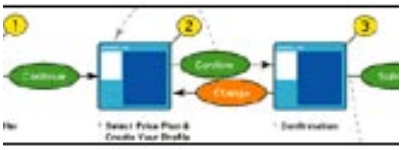

Pārskatāmība

Lapas struktūrai jābūt tādai, lai tā izskatītos labi un būtu pārskatāma, neatkarīgi no apmeklētāja tehniskajām iespējām un resursiem.
Parasti lapa netiek sadalīta blokos un rāmjos. Tas gan nenozīmē, ka teksts ir viens vienīgs *blāķis* – tas ir strukturēts un atdalīts ar apakšvirsrakstiem.

ELEMENTI

www.37signal.com/34.html

Privātā telpa

Privātajās mājas lapās, kā arī tad, ja vēlies panākt slēgtas, pat intīmas telpas noskaņu, izvēlies gaišus burtus uz tumša fona. Galvenais — krāsu minimālisms. Mi. Ni. Mā. Lisms!

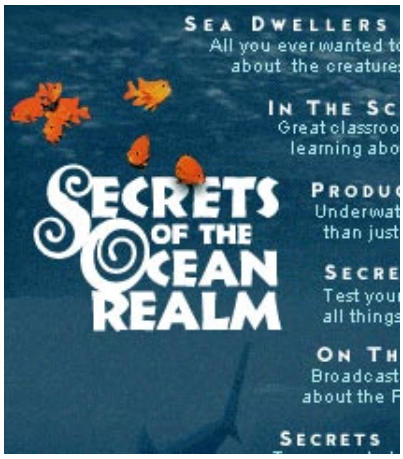

http://www.pbs.org/oceanrealm/

Balto laukumu bagātība

Minimālisti izmanto monohrono krāsu shēmu. Fons visbiežāk ir balts. Baltas ir ne tikai sākumlapas, bet visas lapas. Uz šāda fona pat ar saitēm pārpildīta lapa neizskatīsies jucekīga, tajā būs viegli orientēties un tā izskatīsies labi jebkura izmēra logā.

Lietotāja ērtībai

Lietošanai ērts nav tas pats, kas neglīts vai garlaicīgs — vēl viens minimālistu princips, un dizaineris minimālists mājas lapu būvē atbilstoši lietotāju gaidām un reakcijām.
Tajā dominē ērts un pārskatāms lapu, saišu un informācijas izkārtojums, navigācija ir neuzkrītoša, lapas ir ātras — lūk, pilns ērtību saraksts.

Informācijas lakonisms

Lapas apmeklētājam tiek sniegta tikai pati nepieciešamākā informācija, un tajā nav nekā lieka. Dizaineris skaidri zina, kādēļ lapa tiek apmeklēta — piemēram, lai apskatītu attēlu galeriju, un lietotājam piedāvā attiecīgo vizuālo informāciju, teksts ir minimāls – tikai pati nepieciešamākā informācija.

Viena elementa izcelšana

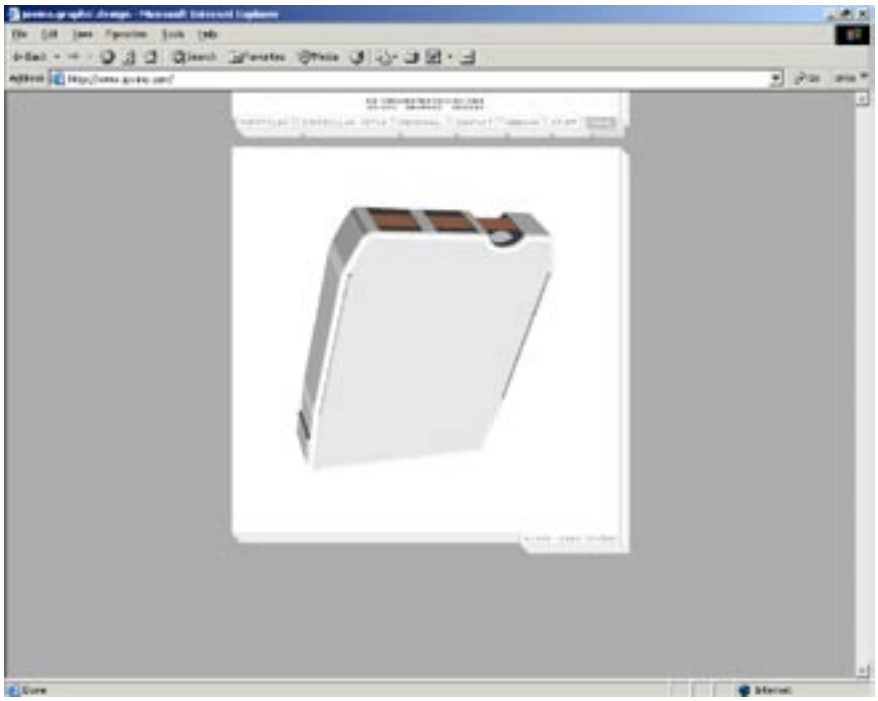

Detaļa, kurai vēlas pievērst uzmanību, tiek izcelta pilnībā, bet viss pārējais – teksts, saites, navigācijas elementi, noklusināti, samazināti līdz minimumam. Tiks pamanīts tikai tas, kas jāpamana.

Krāsa

Krāsai ir izšķirošā nozīme atmosfēras un noskaņas radīšanā. Var pat apgalvot, ka minimālismā krāsa ir tas pats, kas attēli citos stilos. Bez klasiskā melns uz balta varianta pastāv arī citi krāsu kombinācijas varianti, kad tiek izmantoti mierīgie, klusie krāsu toņi. Parasti lapā viena krāsa ir dominējošā.

Saites

Krāsu izvēle attiecas arī uz saitēm. Tradicionālās koši zilās krāsas vietā izmanto citu, ar lapas dizainu saskaņotu krāsu.

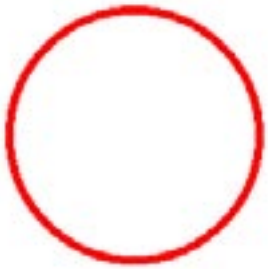

Jaunie dizaineri bieži par atdarināšanas vērtām uzskata košas un dinamiskas, ar *Flash* elementiem pārpilnas mājas lapas. Taču radīt šādu, minimālisma stilā ieturētu lapu ir tikpat izaicinoši, kā izveidot sarežģītu mājas lapu. Salīdzinājumam padomā – kas prasa vairāk iemaņu un prasmes — smalki, detalizēti, ļoti reālistiski uzzīmēta aina no reālās pasaules, vai ar vienu rokas vilcienu apkārt iepriekš nospraustam centram uzvilkta regulāra, absolūti precīza riņķa līnija?

Pikseļu smalkais

RAKSTAINA ADĪTA ZEĶE — AR MĪLESTĪBU NO VECMĀMIŅAS

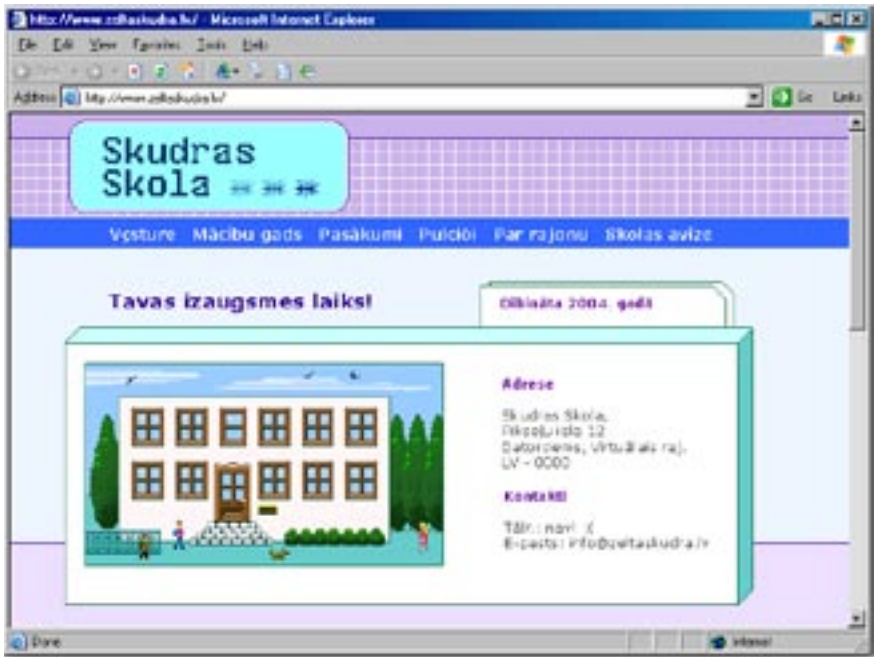

Atslēgas vārdi: sīki pikseļu attēli, nelieli bloki, sīki pikselēti burti, lapas strukturētība

Pikseļu smalkā stila sākums ir laiks, kad datortehnikas piedāvātās iespējas bija tiešām nelielas. Uzzīmēt grafiku nebija vieglais darbs. Cilvēka figūrai vajadzēja iekļauties divos — trijos desmitos pikseļu un krāsu palete bija ļoti neliela.
Ar nolūku saglabājot tās pašas tradīcijas, pikseļu stila lapas izskatās kā ar roku zīmētas. Zīmējumi un figūras — atgādina bildes rūtiņās, līdzīgi kā adījumos.

Pikseļu smalkās lapas ideālā mērķauditorija pēc definīcijas būtu jautrs skolnieks, taču mēdz būt gadījumi, kad pikseļu smalkajā stilā tiek izstrādātas arī ziņu lapas, vai arī tajās veiksmīgi tiek izmantoti pikseļu stila elementi. – Tā kā pikseļu smalkā stila lapa ir ļoti strukturēta un sadalīta — tā ir piemērota mājas lapām, kurās relatīvi mazā laukumā jāievieto daudz informācijas.

ELEMENTI

Animēti *rolloveri*

Lapas saites kā animēti *rollover*i — novietojot kursoru virs saites, tā sāk kustēties. Animētās ikonas ir tuvas kursora "rociņas" izmēram, tādēļ, uzklikšķinot uz tām, rodas sajūta, ka tu tiešām esi kaut ko iekustinājis (atšķirībā no uzklikšķināšanas uz lieliem objektiem).

Zīmēta pasaule

Apmeklēt pikseļu smalko lapu ir kā vērotu kādu pilsētu, ielu, laukumu utt. no augšas. Viss ir smalki pārredzams, kā uz kartes, un interesi izraisa pat tāda ikdienišķa kustība kā cilvēka figūriņa, kas kāpj ārā no mašīnas.

Pikselis izklaidē

"Pikselēti" elementi nopietnās, oficiālas informācijas lapās var veiksmīgi izklaidēt apmeklētāju un padarīt lapas oficiālo saturu interesantāku un vienkāršāk uztveramu.

Izpēti paraugus!

Lejupielādē dažus pikseļu attēlu paraugus no Interneta, atver tos *Photoshop*, palielini četras līdz piecas reizes un izpēti, kas kur atrodas un kā tas zīmēts.

Pikseļu smalkais

Minimāls pikseļu skaits

Pikseļu minimālisms attiecas kā uz zīmējumiem, tā animācijām un tekstiem. Animācijas ir lēnas, kustības tajās mazas — piemēram, futbola bumbas lidojums pāri laukumam, kamēr viss pārējais paliek nekustīgs. Skatīties šādu animāciju ir līdzīgi kā fotolaboratorijā pacietīgi gaidīt, kad uz papīra loksnes parādīsies attēls — ir intriga, ir interese, ir apmeklētāja uzmanība.

Sīki pikselēti cilvēciņi, ēkas, mašīnas u. c. objekti

Radīt savu mazo pikselēto pasauli nav tik vienkārši, kā tas varētu izskatīties no malas. Tai pat laikā instrumenti un tehnikas ir pietiekami

Figūru izstrāde

Lai figūrām un cilvēciņiem piešķirtu līniju un detaļu precizitāti, zīmē virs fotogrāfijas vai modeļa.
Līdzīgā veidā virs attēla zīmē smalku, detaļām bagātu fonu.

Pikseļu burti

Pikseļu burtus tu vari lejupielādēt no interneta vai arī uzzīmēt tos *Photoshop* programmā.
Lai gan šādi burti nav "īsti" tādā nozīmē, ka tos nevar izmantot rakstīšanai uz klaviatūras, tos var saglabāt un pielietot arī citos mājas lapu projektos.

Pikselēts burts

Tas ir teksts, kurš izskatās "nobrucis". Izteikti pikselēti ir Oakland burti. Te ir piemērs Oakland 10 burtiem. Ja tavā krājumā nav šādu burtu, pēc tāda paša principa uzzīmē visu alfabētu!

No populārajiem fontiem pikseļu smalkajam visvairāk atbilst Verdana 9 pikseļu izmēra burti.

vienkāršas un saprotamas. Pārsvarā — Photoshop zīmulis plus viena vienīga pikseļa otas izmērs.

Pikselēti burti

Tā kā pikseļu smalkā stila lapas ir tik sadalītas un strukturētas un tajās ir tik daudz sīku pikselētu objektu, arī burtiem jābūt sīkiem. Lai tādi mazi burtiņi būtu salasāmi, tos nākas "pikselēt".

Īpaši daudz nodalījumu

Tikai daži no stiliem izmano tik ekstrēmu nodalījumu skaitu. Fons ir kārtīgi sagrupēts, malas un robežlīnijas skaidri izteiktas — tādā veidā ekrāna telpa tiek izmantota pēc iespējas efektīvāk.
Ne visas lapu saites atver jaunu iekšlapu, dažas no tām vienkārši uzpeld noteiktā vietā tajā pašā sākumlapā, piedāvājot izvērstāku saišu sarakstu. Šāds piegājiens ir ļoti ērts — ja lietotājs izvēlas atvert kādu no izvērstā saraksta saitēm, viņš tajā nokļūst uzreiz no sākuma lapas — divu soļu vietā viens.

Pikseļu smalkais stils, lai arī no sākuma liekas bērnišķīgs, var būt veiksmīgs un pārliecinošs visdažādāko auditoriju lapās. Tas ir kā video spēles ekrāns, pateicīgs arhitektoniskiem, struktūras un dizaina risinājumiem.

KRĀSAINA BLOKMĀJA

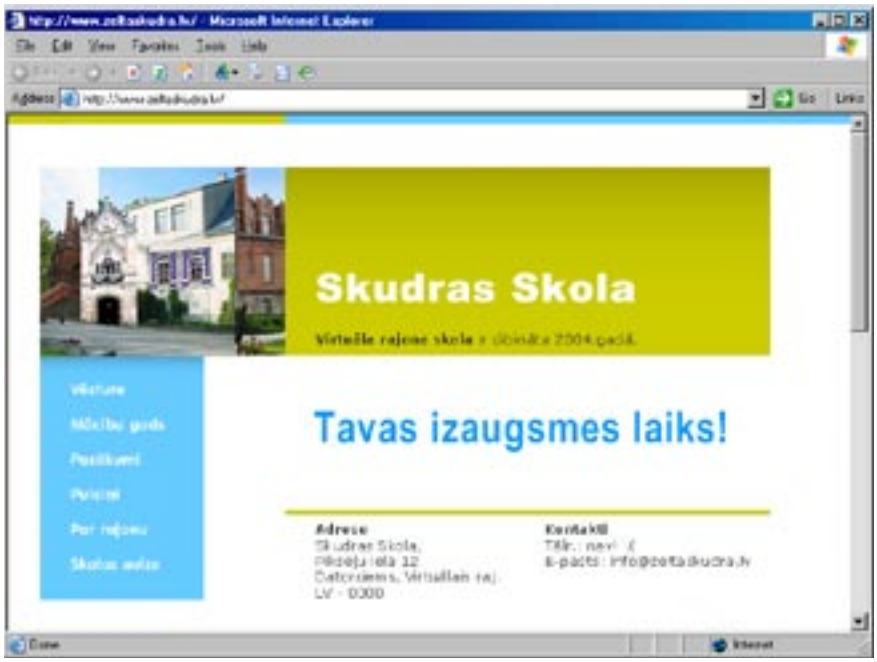

Plakātu dizainā makets ir svarīgāks par HtML kodiem un programmu, kurā izstrādāts dizains.

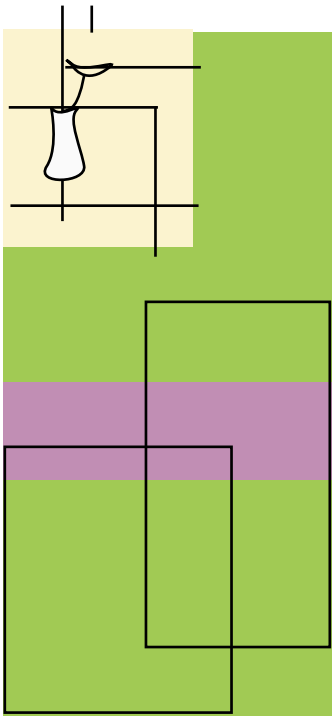

Ar krāsu blokiem "apstādīts" fiksētais lapas satura laukums.

Atslēgas vārdi: krāsu bloki un laukumi, vienkāršība, tīras līnijas, tuvplāni, perfektums, minimālisms, brīvi laukumi, brošūru un plakātu stils

Plakātu stils izceļas ar eleganci un klasiskumu. Tas ir "dizainisks" pats par sevi, un tai pat laikā neaizēno pašu lapas saturu. Piemērots muzeju, galeriju, arhitektūras un modes lapām, principā — visiem, kas vēlas radīt mūsdienīgu un smalku iespaidu. Šādas lapas ir un tām jābūt satura, detaļu un informācijas bagātām, izteikti hierarhiskām. Pretējā gadījumā šāda lapa būs vienkārši plakāts *web* logā. — Priekš kam?

Plakātu stilā arī pārlūkprogrammas logs ir daļa no dizaina — kā robežlīnija, mala, taisnstūris un laukums, kurā izvietoti citi krāsu laukumi.

ELEMENTI

Aizpildīts lapas logs

Plakātu stils aizpilda visu pārlūkprogrammas logu ar vismaz diviem krāsu blokiem. Krāsu bloki ir salikti rāmjos.

Izvērsts Flash

Ja plakātu stila mājas lapā iekļauj *Flash* efektus, tie, tāpat kā krāsu bloki, tiek izvērsti pa visu lapas logu. *Flash* elementi var būt līnija, rāmis, krāsas kaste, navigācijas pogas utt. Parasti kustība ir vertikāla vai horziontāla — kārtīga un nepārprotama kā viss plakātu stilā.

Plakātu

Atrisinājums fiksētam izmēram

Ja savas lapas saturu esi izvietojis noteiktā fisēta izmēra laukumā, loga aizpildīšanai fiksēto laukumu ietver ar krāsu blokiem. Brīvais laukums paliek brīvs, bet krāsains, un tas nav garlaicīgs.

Uznirstošie jeb pop-up logi

Lietotāja pārlūkprogrammas loga izmērs tomēr ir un paliek āķīga mīkla un var mulsināt kā iesācēju, tā pieredzējušu dizaineri. Arvien vairāk dizaineru šo problēmu risina ar *pop-up* jeb uznirstošo logu palīdzību, kad sākumlapa automātiski atver jaunu fiksēta, noteikta izmēra logu.

Šāda metode dizaina darbu padara daudz vienkāršāku, jo tev ir zināms loga izmērs — tu pats viņu radīji.

Ar lapas dizainu saskaņota navigācija

Tu vari nošaut divus zaķus uzreiz — padarīt navigāciju par daļu no lapas dizaina. Navigācija pat var kļūt par dizaina atslēgas elementu.

Pārdomāta krāsu palete

Plakātu stilā krāsa spēlē svarīgu, ja ne galveno lomu. Parasti dizaineri izmanto divus krāsu izvēles paņēmienus: viena krāsa — dažāda tās intensitāte vai viena krāsu intensitāte — dažādas krāsas.

1.

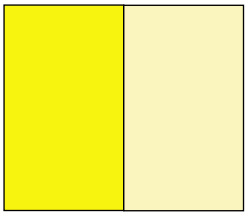

2.

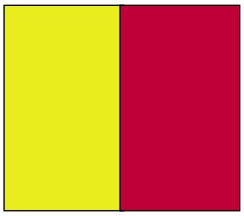

1. Viena krāsa — dažāda intensitāte

2. Viena intensitāte — dažādas krāsas

Plakātu stils ir profesionāls un tāds ir arī tā radītais iespaids. Liela daļa komerclapu, kā arī organizāciju un informatīvo lapu var izstrādāt tieši plakātu stilā, ar minimālu HTML pielietojumu.

Lapas numura dizains

Atšķirībā no drukātiem materiāliem, kur neviens neies noņemties ar lapas numuru dizainu un tā noslīpēšanu, tīmeklī tu vari darīt tieši pretējo — pievērst visu savu uzmanību pat ciparu izskatam!

ĶIEĢELIS PIE ĶIEĢEĻA

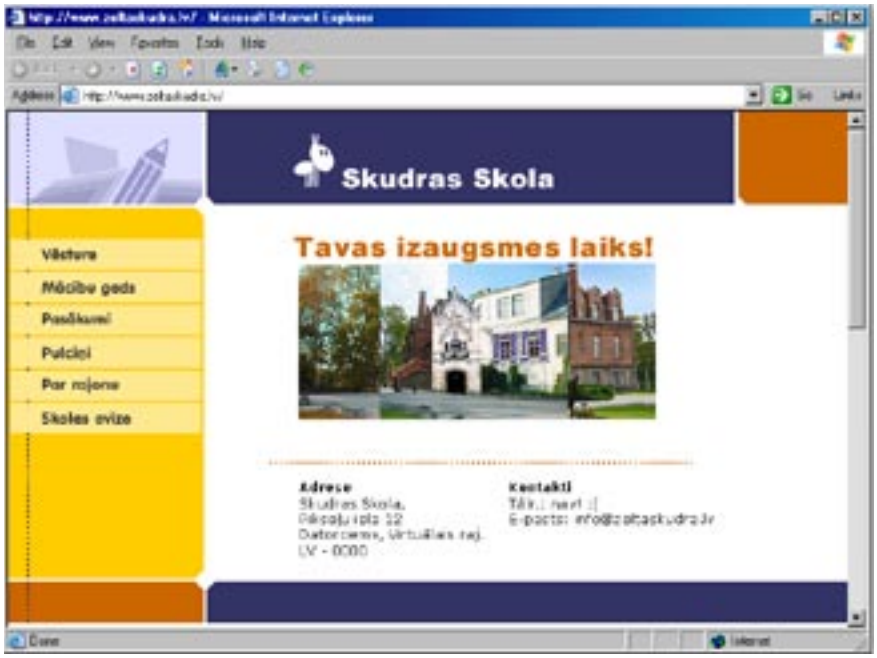

Atslēgas vārdi: režģis, tīklojums, rotaļīgums, tabulu abstraktais skaistums, līniju māksla, detalizētība, ģeometriskas figūras, tīrība

Režģu stils — tīrs, "skandināvisks" un digitāls, ir pielāgojams jebkuram gadījumam — "Nike" sievietes lapai, tīņu *snowboar*d un pat oficiālai ziņu lapai.

Pateicoties tā tehniskajam, uz tīklojumu balstītajam izskatam, "spēle kartupeļos" labi iederas inženierijas un ražošanas jomā — sākot ar tehnoloģiju un transportu, beidzot ar apģērbu un somiņām. Režģu stils lieliski reprezentē jebkru produktu un rada prātīgu un gudru kopējo iespaidu kā lielu organizāciju, tā saldējuma ražotāju mājas lapās.. Visbeidzot, pateicoties tā rotaļīgumam, šis stils, domājams, patiks arī tev pašam.

Bieži režģu stila lapās izmanto *Flash* efektus, tādējādi vieniem grafiskiem elementiem liekot mijiedarboties ar citiem. Elementi savā starpā "dzied un dejo". Taču *Flash* nav obligāts. Režģu stila lapu var veidot arī bez "kliedzošām", kustīgām ģeometriskām figūrām un elementiem.

"Kartupeļu spēles" stils būs piemērots mājas lapai, par kuras priekšrocībām jākļūst ērtai lietojamībai, teksta dominancei un vieglai navigācijai, bet kura tai pat laikā vēlas atšķirties un saglabāt savu īpašo seju. Iedomājies nevis vēl vienu "normālo" ziņu portālu, bet tādu ziņu portālu, kas ir tikai kastītes, tikai līnijas, tikai vecas "rakstāmmašīnas" stila teksts un absolūti minimāls attēlu (viens lapā) lietojums. Izklausās labi?

Bauhaus skola

Režģu jeb "spēle kartupeļos" stils radies *Bauhaus* skolas — arhitektūras un interjera stila iespaidā. *Bauhaus* — tas ir funkcionālisms, tīras konstrukcijas un formas.
Tā pārstāvjus iedvesmo kartes, grafikas, shēmas, diagrammas, plāni un tamlīdzīgas lietas.

Pastāv arī versija, ka paša *Bauhaus* stila rašanos sekmējis kebaba veikaliņš 20. gs. sākuma Vācijā ar tā ģeometriskajām formām un interjera līnijām un draudzīgajām, košajām krāsām.

http://craton.geol.brocku.ca/guest/jurgen/bau2.htm

Kompozīcija

Orientējies uz kompozīciju un līdzsvaru! Paļaujies uz intuīciju!

Klasiskajā režģu stilā dizaineri līnijas zīmē 45 grādu leņķa intervālos — t. i. — 45, 90, 135.

ELEMENTI

Visa pamatā režģis

"Kartupeļu" spēle, kā zināms, sākas ar rūtiņu lapu. Tātad — režģis vai tīklojums, uz kura *Ilustratorā* tiek radītas formas un līnijas.
Starp citu, tīklojuma izveideī ir radošākā darba daļa režģu stila mājas lapas izveidē.

Fotogrāfijas un režģa apvienošana

Vēl viens aizraujošs režģu stila izstrādes moments ir fotogrāfijas iekļaušana kopainā. Fotogrāfijas šeit nav sīki taisnstūra lauciņi, kas atrodas atsevišķi no grafikām. Notiek tieši pretējais: viena vienīga fotogrāfija aizņem plašu, neierobežot vietu, kurā fotogrāfijā redzamie objekti dod virzienu vektoru līnijām un formām.

Ar šādu paņēmienu tiek panākts līdzsvars starp līniju mākslu un fotogrāfiju. Dialogs starp reālās pasaules attēlu un kompjūtera mākslu mājas lapas izskatam piešķir interesantumu un spriedzi.

Šādi attēli ir lielisks veids, kā jebkuram produktam un izstrādājumam likt izskatīties tehniskam, strukturētam un vizuālā veidā sniegt papildus informāciju.

"Spēlei kartupeļos" der vairums vietu tīmeklī — sākot ar ekstrēmo sportu un beidzot ar oficiālām ziņu lapām un portāliem. Stils ir attīstījies tālāk par tā sākotnējo nišu arhitektūrā, interjerā un mēbelēs.

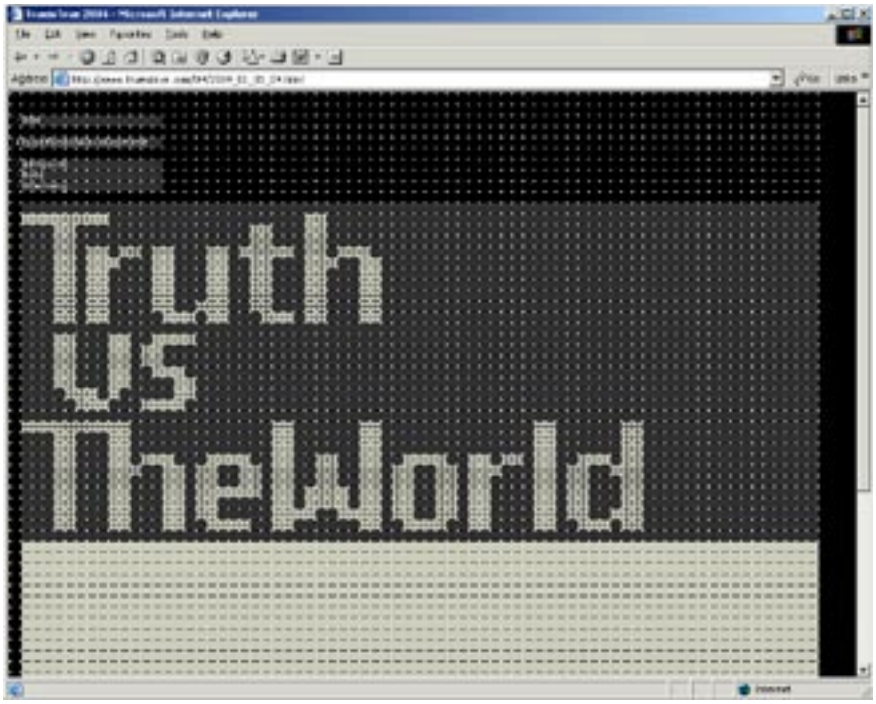

http://www.trueistrue.com/tt4/2004_01_01_04.html

RŪPĪGA NEVĪŽĪBA

Atslēgas vārdi: kolāža, multiplikācija, spēle, nevīžība, grafiti, bērnu zīmējumi ar krītiņiem, pildspavām, flomasteriem, pirkstiem uz nosvīdušiem logiem, papīra turzas faktūra, optimisms.

Runa iet vairāk par sākumskolas nekā vecāko klašu skolas burtnīcām. To, kā mazie zīmē uz lapu malām un brīvajās burtnīcas vietās. Un kā visu mūžu var mācīties zīmēt tā, kā to dara bērni — pat tad, ja tu zīmē kā dievs.

Loģiski, skolas burtnīcas stils iederēsies jebkurā bērniem domātā lapā, bet tikpar labi tas izskatīsies arī politiskos uzsaukumos vai veca, antīka stila veikalu lapās, pat ja preces ir gluži jaunas, jo runa ir par stilu.

Šādas lapas radīšanai tev būs nepieciešams papīrs, zīmuļi, skeneris un animācijas tehnika.

ELEMENTI

Masīvs juceklis
Juceklis visa lapas loga lielumā, ķeburainas līnijas, lempīgi zīmējumi un papīra krokas.

Neregulāra kolāža
Fons ir sadalīts ar līnijām, taču tās nav vienādas un neveido simetrisku telpu.
Lai gan fons ir milzīgs un atkārtojas, tas nerada mozaīkas (*tile*) efektu. Šī atkārtošanās, ja uz to īpaši nenorāda, pat nav pamanāma, jo priekšplāna objekti koncentrējas vienā vietā un, atšķirībā no fona, neatkārtojas, bet flīzes raksts ir asimetrisks.

Pelēkie toņi
Bieži skolas burtnīcas stila mājas lapā dominē pelēkie toņi, un tikai daži sīki objekti, piemēram, logotips, lapā ir krāsaini.

Attēlu mozaīkas ar saredzamām malām
Citkārt šādi "izflīzēti" attēli, kad ir skaidri redzamas robežas starp vienu un otru attēlu, atstātu amatierisku iespaidu, bet šajā gadījumā tā ir daļa no dizaina.

Milzīgs mozaīkas tehnikā "izflīzēts" lapas fons un daudz brīvas vietas priekšplāna attēliem.

http://www.funnygarbage.com/kipple/livestreets/smash.html

Fons svērs ievērojami mazāk, ja tiks saglabāts atsevišķi no priekšplāna objektiem.

Netipiska navigācija kā daļa no lapas mākslas.

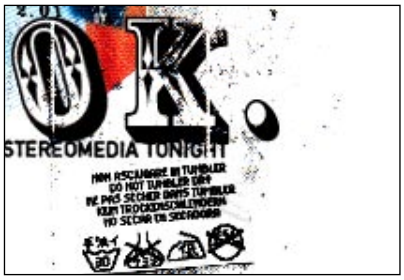

Rotaļīgs, bet ne bērnudārzs
Skolas burtnīcas stila lapai nebūt nav jāizskatās kā bērnudārza absolventa darbam. Tā var būt ļoti no-
pietna un pārdomāta, tai pat laikā saglabājot rotaļīgu gaisotni. Un otrādi — tā var būt nevīžīga papīra turza, kas tai pat laikā izkskatās pēc viešņas no nākotnes.
Kā to panākt? Par pamatu mozaīkai ņem attēlu, fotogrāfiju, abstraktu gleznojumu un to visu papildini ar sīkiem, bet rūpīgi pārdomātiem burtnīcas stila elementiem
-- īpatnēju navigāciju,
-- asimetriju objektu izkārtošanā,
-- ar roku zīmētiem attēliem savienojumā ar precīzām līnijām, kontūrām, fotogrāfijām.

Skolas burtnīca

Izklāj visu lapas logu ar tematisku fotogrāfiju. Vēl vairāk — šajā klājumā atrodi kādu netipisku vietu navigācijai, "netīšām" aizmirstot par sānu sleju vai "atpakaļ uz mājas lapu" saiti.

Mazliet burtnīcas

Burtnīcas stila lapa var būt arī mērenāka, ne tik spilgta un pārstāvēta visā krāšņumā. Ja tu jūti, ka tavai auditorijai šāds tīrs stils būs mazliet par traku, aizņemies tikai kādu vienu vai dažus elementus, un tie mājas lapai piešķirs to mazumiņu, kas vajadzīgs, lai lapa izskatītos mazliet citādāka, mazliet mīļāka.

Papīra turzas faktūra

Ieskenētas, saburzītas, netīras, aprakstītas utt. papīra tūtas piešķirs lapai vajadzīgo saburzīto "palietotas mantas" izskatu. Šeit atkal ir reize eksperimentiem. Atceries, ka mērķis ir nonēsātības efekts, nevis papīra fotogrāfija. Efektu!

Mozaīkā ir vieta priekšplāna objektiem

Galvenais likums – grafisko "kastīšu" līnijas, malas un papīra turzas faktūra kalpo par lapas fonu, bet krāsas, navigācijas elementi u. c. elementi izvirzās priekšplānā.

Minimāls krāsu lietojums

Parasti burtnīcas stila lapās krāsas tiek lietotas tikai kaut kā — saišu, navigācijas pieturvietu un tematisko objektu, izcelšanai. Ja pārējā lapas daļa izstrādāta pelēkajā skalā, krāsainie elementi uz lapas fona izcelsies pat tad, ja tie būs bālajos vai pat gaišajos toņos.

Klejojošas navigācijas slejas

Pretēji visiem tīkla lapu izstrādes likumiem, kuros teikts, ka lapai viscaur jāsaglabā viena vieta navigācijai, "burtnīcā" navigācijas slejas un elementi mēdz klejot pa visu lapu. To atrašanās vieta mainās katrā iekšlapā. Mainās arī to parādīšanās un izkats. Šāda navigācijas uzvedība ir tīri pieņemama, ja pati lapa nav pārāk sarežģīta un ja galvenajā izvēlnes slejā nav vairāk par trīs saitēm uz iekšlapām. Pretējā gadījumā parastos navigācijas likumus labāk ievērot.

http://www.stereomedia.net/she-is-mine.html

Kam domāts?

Tikpat labi kā personālakai vai mākslas mājas lapai, tā arī veikalam, iestādei, organizācijai, kura "pārdod" mītu, leģendu vai kaut ko, kas nāk no reiz-bija laikiem. Ja tāda "reiz-bija" lapa tiek pasniegta futūristiskā, ļoti digitāla iepakojumā, forma neatbilst saturam. Tāda neatbilstība, lai vai cik briesmīgi tas neskanētu, nogalina saturu.

Tehnikas

Ne pārāk tehniskas. Lielākā daļa atbildības gulst uz koncepta pleciem. Tiec pie idejas!

Īsumā

Kļūda vai pat daudzas kļūdas var būt ļoti izskatīgas. Tas arī ir galvanais burtnīcas koncepts — Izskatīga Kļūda.

Naivais retro

CILVĒKS-BALONS UZ MĒNESS

Atslēgas vārdi: mīļš, krāsains, gaišs, tīrs, vienkāršs, 3D, sirreāls, bumba-pie-bumbas konstrukcijas figūras

Naivā retro stils ir iespaidojies no dažādiem mākslas virzieniem — psihodēliskā plakātu dizaina un tajā valdošās krāsu paletes, sirreālisma fantāzijām un 50. gadu *kiča* stila.

Pirms tu nospried, ka naivais retro ir stils priekš bārbijas vecuma meitenēm, padomā, kā šādā izpildījumā izskatītos, piemēram, *online* ap-sveikuma kartiņu vai fotogrāfa portfolio lapa. Ar gaumi un labi izpildīts — vienkārši lieliski! Tikpat lieliski naivā retro stils piestāvētu arī meklētājprogrammām un katalogiem.

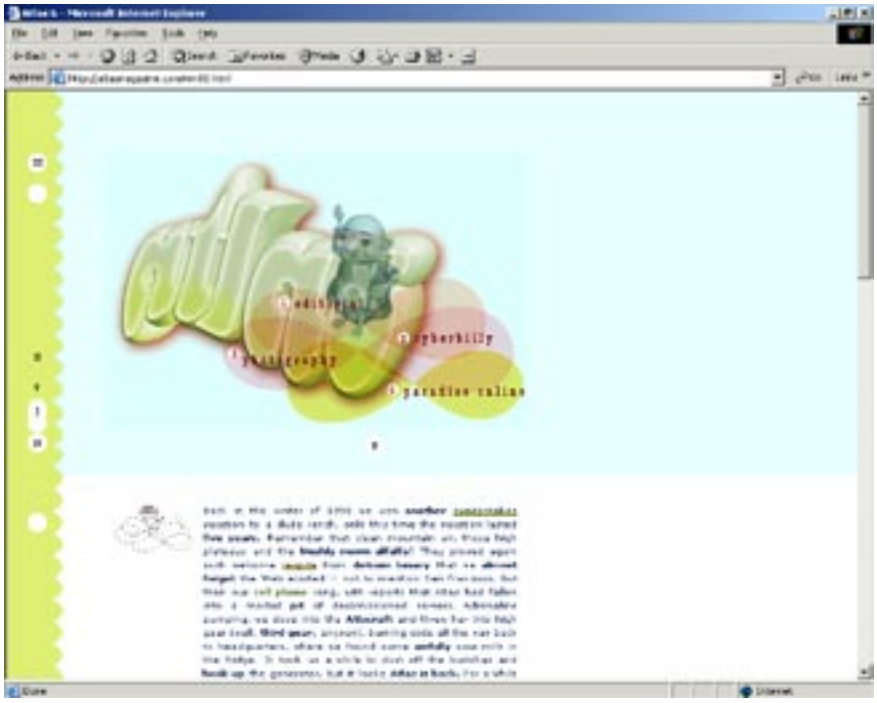

Spēja fantazēt

Vairāk kā jebkura cita stila izstrādē, šeit nepieciešama intuīcija un spēja fantazēt.

Nopietnāks risinājums

Oficiālāka rakstura tīmekļa lapās lidojuma un palēlinātās gravitācijas efektu var aizstāt ar elementu "zūmošanu" — to pievilkšanu tuvāk un tālāk.

Var arī tā

Ne vienmēr naivā retro lapā būs 3D elementi vai ziepju burbuļiem līdzīgas būtnes un lidojoši objekti. Taču tajā vēl joprojām saglabāsies gaišā krāsu palete, omulīgās, apaļās līnijas, ērtā lietošana.

Naivais retro

ELEMENTI

Sirreālas animācijas
Naivā retro stila lapa atgādina sapņošanu vaļā acīm — tajā tev jānoķer lidojošas izvēļņu joslas, tajā ziepju burbulim līdzīga meitene lēkā pa visu lapas logu, tajā ir pārkāpts gravitācijas likums un rodas sajūta kā cilvēkam uz mēness. Tā vairāk atgādina video spēli nekā mājas lapu.

Daudz lietotājam draudzīgas telpas
Naivā retro stila mājas lapās ir daudz brīvu laukumu. Lapas ir vienkāršas, pārkatāmas un ērti lietojamas. Navigācija un saites parasti ir nepārprotamas un viennozīmīgas — apmeklētājam nav jālauza galva par to, kura saite ko nozīmē.

Balon-radījumi
Viņus var dēvēt arī par cilvēkiem-baloniem, taču līdzīgā veidā tiek konstruētas arī citas būtnes — fantastiski un dīvaini radījumi. Būtībā šī būtnes ir "būvētas" līdzīgi koka rotaļietām, kuras sastāv no vairākām dažāda izmēra koka lodēm. Arī līdzīgi tam, kā tiek velts sniegavīrs. Telpiskumu un ziepju burbuļa izskatu naivā retro radījumiem piešķir ar 3D efekta palīdzību.

3D teksts
Naivajā retro 3D aprises iegūst pat burti. Vienalga, kādā metodē tu izstrādā 3D, galvenais, lai burti būtu pietiekami noapaļoti, resni un vislabākajā gadījumā — 50. gadu stilā. Interesanti ir tas, ka šā stila burti ir no tā saucamās "retro nākotnes" jeb tā laika priekšstata par nākotni…

Noapaļotas līnijas
Starp citiem mājas lapu stiliem, kuros dominē taisnas līnijas un 90-grādu leņķi, naivā retro stils izceļas ar savu apaļīgumu un omulību. Apaļās formas izlīdzina tīmekļa dizainam raksturīgo līniju un "kastīšu" stila efektu.

Pasteļu palete
Lielākajā daļā naivā retro stila lapu dominē maigi, krāsaini pasteļu toņi. Lapa izskatās gandrīz pārspīlēti laimīga. Tai pat laikā naivā retro mājas lapa var tikt izstrādāta arī brūnos koka un smilšu toņos, vai arī ieturēta dažādos vienas krāsas pasteļtoņos.

Apaļās līnijas, atkarībā no lapas kompozīcijas, izstrādā *Illustrator* vai *Photoshop* programmās. Izveido savu apaļo formu kolekciju!

Apaļā harmonija
Atceries, ka, lai cik acij tīkamas nebūtu apaļas formas un riņķi, to izvēlē jābūt uzmanīgam — te var viegli pāršaut pār strīpu. Tādēļ seko līdzi tam, lai lapa ir vizuāli harmoniska. Meklē zelta vidusceļu.

www.milkyelephant.com

Pelēkais pastelis
Pastelīga var būt arī pelēko krāsu skala. Šāda lapa ar dažādām pelēkās krāsas gradācijām un nelielām košām detaļām ir elegants naivā retro stila variants.

Caurspīdīgs plus necaurspīdīgs
Virs necaurspīdīgajām krāsām novietojot caurspīdīgās, var panākt papildus dimensijas un "ziepjainības" efektu.

Nekārtīgais (*grunge*)

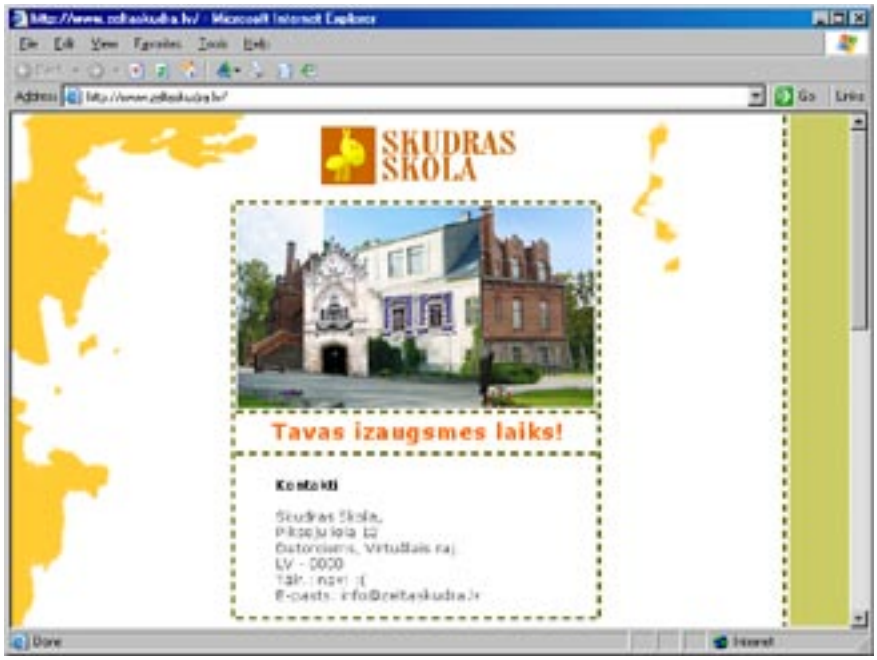

Atslēgas vārdi: brīvs, nekārtīgs, burtu dažādība, teksta pārklāšanās, teksts kā abstrakta māksla, dizaina "zīmēšanās", neregularitāte, nepareizība

Pretēji dizainam, kas lapas saturu papildina, šis mājas lapu stils ir "grūti lasāms", tas teksta uztveri zināmā mērā apgrūtina, bet šī stila pārstāvjus neuztrauc tas, ka lapas apmeklētājam varētu rasties grūtības ar teksta uztveri. Tā ir interesantāk. Un korekts un kārtīgs bieži vien nozīmē to pašu, ko neredzams vai nemanāms.

Nekārtīgais stils, lai gan balstīts uz 60to, 70to gadu plakātu un drukas dizainu un savos pamatelementos nav jauns, tīmekļa vidē, kur viss ir tīrs un perfekts, izceļas ar svaigumu un interesantumu.

Sākotnēji nekārtīgais stils parādījās on-line modes, skeitborda, *snowboard* un vēlreiz modes žurnālos. Būtībā žurnāli kalpoja par šī stila vitrīnām. Jau vēlāk nekārtīgais stils iekārtojās arī komerclauciņā — interneta sporta veikalos u. c. Komerciālajā sfērā nekārtīgā stila mājas lapas sāka aizņemt vairāk vietas nekā tīņu publikai domātie priekšgājēji.

Īsumā — nekārtīgā stila dizainu var droši pielietot jebkurā ekstrēmā sporta lapā, kā arī mašīnu, sporta apavu, sporta dzērienu, bezalkoholisko dzērienu, slēpju utt. produktu lapās. Tātad – stils veikaliem un uzņēmumiem, kas vēlas tapt pamanīti.

Lielākoties nekārtīgā stila darba pamatā ir attēli — notiek eksperimenti ar otām, slāņiem, filtriem un teksta iekļaušanu attēlā.

Lapu risinājumiem patiesībā nav kādas noteiktas formulas. Bet ņem vērā, ka tavu darbu skatīsies tīmeklī. Un paturi prātā lapas apmeklētāja pārlūkprogrammas logu, kā arī to, kā tajā izskatīsies un uzvedīsies lapas elementi.

Šaurās līnijās izkārtots teksts.

Neizlīdzināti "rakstāmmašīnas" stila burti.

Darbs ar otu

Klekši un neregulāras līnijas aizpilda brīvo laukumu, ielaužas tajā un rada turpinājumu attēliem un saturam.

www.gluebalize.com/magazine.php
Par modeli der jebkura cilvēka figūra, jebkurā izpildījumā — reālā, zīmētā, skicētā utt. Tai nav obligāti jābūt modelei/im.
Galvenais — lai figūra ir visā augumā un brīvi planē lapas logā.

Nekārtīgais (*grunge*)

ELEMENTI

Daudz brīvas vietas

Padomā, kā tev patiktu lapa, kas ir ievērojami mazāka par pašu pārlūkprogrammas logu. Saturiskā daļa var atrasties kā kreisajā augšējā stūrī, tā stiepties šaurā slejā vairāk uz lapas vidu. Un ir daudz brīva, balta laukuma. Tīri tā neko, ja?
Lapas saturs atrašanās vietu var mainīt un diagonālē pamazām virzīties uz pretējo lapas stūri.

Neskatoties uz likumu neievērošanu un "nekārtību" dizains ir patīkams. Vēl vairāk — nerkārtīgais stils lieliski kontrastē ar mājas lapām, kurās visa kā ir par daudz — uzsvaru, krāsu sadaļu, attēlu, kustības, bloku, kastīšu utt.

Cilvēka figūra

Ņemot vērā stila sākumus un tendences, "nekārtīgajā" neiztikt bez cilvēka kā modeļa figūras. Vienalga, vai cilvēciņš ir zīmēts, vai fotografēts, tam ieteicams būt pilnā augumā. Rāmītī ievietots cilvēka figūras kadrējums nepanāks to pašu efektu, ko ķermenis visā augumā. Pie tam, ar modeļa figūras izmēru tu vari pārējiem lapas elementiem likt izskatīties vai nu ļoti maziem un sīciņiem, vai, gluži pretēji — milzīgiem, teju vai goliātiskiem.

Fona un priekšplāna attēlu sakārtošana

Lai gan nekārtīgā stila makets neaizņem daudz vietas, pastāv veids, kā aizpildīt visu pārlūkprogrammas logu, iepriekš nezinot, kāds ir pārlūkprogrammas loga izmērs. To panāk ar flīzēšanas metodi (*tile*), pašu flīzējamo paraugu izstrādājot vertikāli ļoti garu — lai tas droši noklātu visu pārlūka logu. Priekšplāna attēli vietās, kurās esi iecerējis fona caurspīdīgumu, tiek saglabāti GIF formātā.

Šī metode ir atjautīgs veids, kā panākt, lai pārlūkprogramma strādā tavā labā, nevi ar tevi "cīnās".

TV sniedziņš

Ar smalkām, tikko saskatāmām līnijām aizpildīts attēls, kas rada TV signāla efektu. Attēls izskatās mazliet "netīrs" un "piesnidzis". Variē ar "sniedziņa" intensitāti un dažādām attēla spokainības pakāpēm!

Izvēlne slēpjas

Izvēlnes sleja var noslēpties tai netipiskā vietā. Tā var būt vispār bez teksta un mīklaina — piemēram, sīki ciparīņi vai simboli.

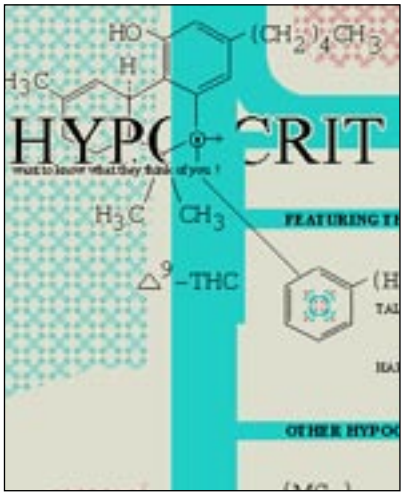

http://www.surfstation.lu/

Lai gan milža tiesa no dizaina procesa notiek attēlu apstrādes programmā, ir nepieciešams veikt arī tīkla sagataves un plānošanas darbus .

Nopietns darbs

Izstrādājot nekārtīgā stila mājas lapu, tev nāksies minēt, eksperimentēt un daudz laika pavadīt attēlu apstrādes programmā. Darbs pie šādas lapas nav tik jautrs un nenopietns, kā pats darba rezultāts.
Tev ir jāprot rīkoties ar programmas otām un jāpārzin tādas tehnikas kā attēla strīpošana un fona izflīzēšana (mozaīkas izlikšana). Viss pārējais ir laika jautājums.

Otu klekši

Photoshop programmā izstrādā jaunus otu modeļus vai pat veselu to galeriju. Tālāk glezno, bet glezno ar klekšiem! Atceries tintes traipu, aizmirsti līniju, atceries drukas un iespiedkļūdas un smērējumus uz lapām, aizmirsti skaidru, precīzu attēlu!
Šādā veidā tu mazliet "pabojāsi" sterilo kompjūterdizainu, un tas kļūs par vienu pilienu cilvēcīgāks.

Animēti lapas elementi

Ja vēlies lapā iekļaut kustību, izvēlies kādu no tīmekļa lapas kolāžas elementiem un tad to animē. Tā tu būsi drošs, ka animētais elements iekļausies kopējā lapas ainavā.
Bet vēl viens atgādinājums par to, ka animācija sev piesaista lapas apmeklētāja uzmanību, un ar to novērš apmeklētāja uzmanību no pārējās lapas daļas.

http://www.gluebalize.com/issues/1/

Panku

NEKAS NAV TĀDS, KĀDS TAS IZSKATĀS VAI PAR KO UZDODAS

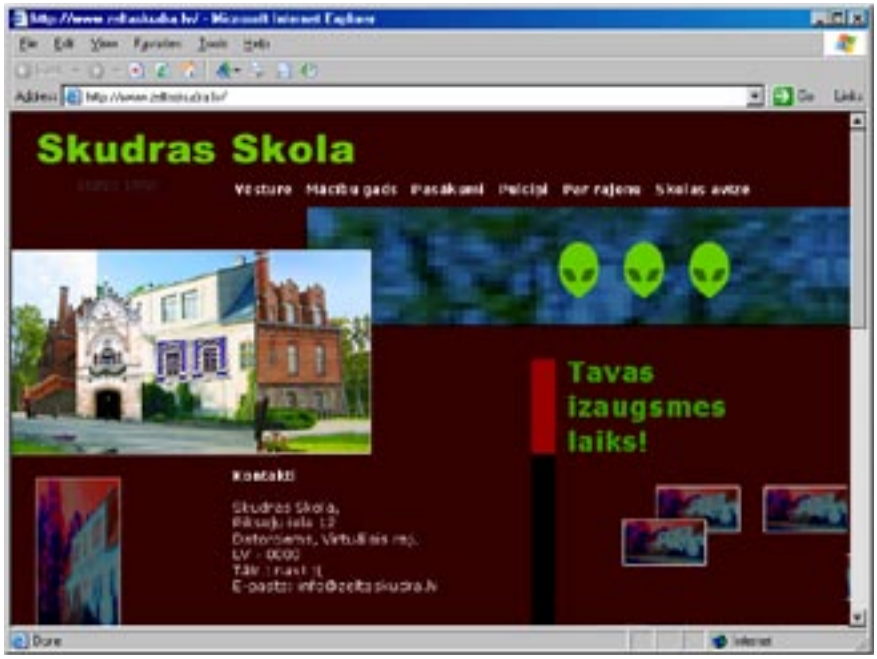

Atslēgas vārdi: lietotājam nedraudzīgs, kaitinošs, juceklīgs, nenosvērts, rotaļīgs, smalks, "pikseļots"

Koši krāsotiem matiem, anarhistiskai uzvedībai un metāla ķēdēm ir mazs sakars ar jēdzienu "panks". Panks vairāk attiecas uz attieksmi, ne ģērbšanās vai mūzikas stilu. Pankam "niez" smieklīgās un stereotispiskās sabiedrības normas. Jā, "panks" ir kaitinošs. Un "panks" traucē normāliem cilvēkiem.

Panku stila dizaineri spēlējas ar interneta lietotājiem. Tāda varētu būt, piemēram, Baltā truša alas vai Aizspogulijas lapa.
Un, var likties dīvaini, bet panku stilā var izstrādāt arī biznesa lapu — mazliet nekaunīgā veidā apspēlējot un "pavelkot uz zoba" konkurentu mājas lapu.

Dezorientācija

Šādos gadījumos atvērtie/uzpeldošie logi var izskatīties kā HTML lapas, citi — kā JavaScript programmas brīdinošie ziņojumi. Patiesībā to parādīšanās ir viena vienīga *Flash* faila rezultāts. Brīdinājuma logi ir *Flash-ā* iekļauts interaktīvais elements. Komerclapa, kas izšķīst tavu acu priekšā, tāpat izstrādāta *Flash* programmā.

Kā dzīvē

Apmeklētāja ceļš un izvēles lapā bez lapas kartes un norādēm par nākamo pieturas vietu vai to, kā nokļūt iepriekšējā lapā, vai — kur tas viss beidzas, simulē dzīvi kā tādu. Mūsu izvēles bieži ir neskaidras un mēs nekad neesam droši par notikumu gaitu un visiem iespējamajiem to variantiem. Panku stila lapu var veidot kā n-tos viena stāsta variantus, kuru autors ir pats lapas apmeklētājs un viņa veiktās izvēles.
Lai radītu šādu lapu, tev lieti noderēs agatas-kristi cienīgas stāstnieka spējas.

Pilnekrāna tehnika

Fona attēla izflīzēšana. Ideālā "panku" variantā "flīze" ir animēta.

Cits veids, kā aizpildīt visu logu, ir izveidot lapu ar daudziem rāmjiem tā, it kā apmeklētājam tiktu pasniegtas uzreiz vairākas lapas. Katra lapa darbojas atsevišķi, pārējām paliekot nemainīgi savās vietās.
Logu var noklāt arī ar vienu vienīgu kustīgu elementu — ja tas izstrādāts vektografikā, tu pats nosaki tā platumu un augstumu.

ELEMENTI

Lieli neglīti HTML teksti.

Ar tavu datoru kaut kas nav kārtībā

Dizaineris "panks" ņem vērā to, ka lietotājs ir pieradis pie noteiktas datora uzvedības un savu lapu izstrādā tā, lai apmeklētājam rastos priekštats, ka nupat nupat kaut kas nogājis greizi. Patiesībā ar apmeklētāja datoru viss ir kārtībā. Tas nav sācis dzīvot pats savu dzīvi. Trokšņi, paziņojumi, teksta sabrukšana, spēle, kuru neļauj spēlēt, paziņojumi par kļūdām ir tikai radījuši nelielu dezorientāciju. Ja kāds nav sapratis,- tā tas bija paredzēts.

Blēdīga navigācija

Navigācijas elementi ir kā spēle. Balstoties uz dizainera izstrādātu koncepciju, lietotājs dažādos veidos tiek maldināts un novests strupceļā. Vienā vārdā — navigācija atgādina spēli labirintos. Nebūtu lieki teikts, ka, reiz atradis veidu, kā nokļūt uz iekšlapām un saitēm, atjautīgais apmeklētājs jutīsies kā atklājis slepenu kodu un ticis parastam apmeklētājiem slēgtā telpā. Kā tīkla varonis, beigu beigās. Pārējie ne tik atjautīgie padosies un laidīsies prom.

Nekādi vai maldinoši ceļrāži

Panku stila lapās reti redzamas navigācijas joslas. Ja tomēr redzamas, tad tik sīkas, ka ir gandrīz neredzamas.
Tekstu saites aizvedīs tevi uz neloģiskām, saturiski neatbilstošām vietām.
Vēl mulsinošāka panku lapa ir tad, ja tajā vispār nav tekstu saišu — tikai attēlu saites.
Lapas izstrādātāja mērķis? — Dot jaunas asociācijas un paplašināt uztveres horizontus. Sasaistīt lietotāja apziņā debesis ar mikroshēmu.

Nepārtraukta kustība un troksnis

Bet tieši troksnis — pīkstieni, šņācieni u. c., kas izpilda sava veida muzikālo pavadījumu rotējošai, kustīgai animācijai. Tas ir vēl viens paņēmiens, kā dezorientēt lapas apmeklētāju, jo šie kustīgie, uzmanību saistošie elementi ir izkaisīti pa visu lapas logu.

Dīvaini apgriezti attēli un palielinājumi

Kā papildinājums abstraktai līniju mākslai panku stila lapās bieži tiek iekļautas fotogrāfijas. Mērķis ir attēlu no reālās pasaules parādīt izkropļotā, neparastā veidā.
No fotogrāfijas "izgriež" fragmentu un "pievelk" to pēc iespējas ekstrēmāka tuvplānā. Tik ekstrēmā, ka apmeklētājs nogāžas vai gandrīz nogāžas no sava krēsla.

Attēli tiek palielināti tik ļoti, ka tos ir grūti atpazīt un tie vairāk atgādina pikselētu digitālu mozaīku.

Objekti fotogrāfijās bieži ir ļoti banāli un atlasīti pēc nejaušības prinipa — ielas, ēkas, sejas, ceļa zīmes, kaķi, suņi…

Blēdīgie multimediji

Flash lapas, kas izskatās pēc HTML. Shockwave animācijas, kas izskatās pēc animētiem GIF attēliem un QuickTime filmiņas, kas izskatās pēc *Flash* animācijām. Līdz ar to lapa dara lietas, kas tai, spriežot "pēc cepures", nav vispār paredzētas — vēl viens pārsteiguma moments panku stila lapā.
Panku stila dizaineri ir nepārspējami tīmekļa tehnoloģiju jaukšanā un miksēšanā. Galvenais, strādājot pie šādas mājas lapas, ir saprast, ko kurā brīdī gaida lapas apmeklētājs, un piedāvāt viņam pretējo vai citādo.

Pilnekrāns

Ja tavs mērķis ir nedaudz sašķobīt kāda pasaules uztveri un kaut vai uz dažām minūtēm sagriezt to ar kājām gaisā, tu taču to nedarīsi vienā mazā ekrāna kreisajā stūrī vai nelielā pārlūkprogrammas logā. Nē. Panku stils aizpilda visu lapas logu, un logs ir milzīgs.

Šāds "briesmīgs" stils, ja tā labi padomā, ir tikai smagāka reālās pasaules un e-veikalu versija. Tas neslēptā veidā spēlējas ar tevi līdzīgi tam, kā to ik dienas dara uzbāzīgi veikali un pakalpojumu piedāvātāji, ar vienu vienīgu mērķi — lai tikai tu uzklikšķinātu uz "vēlos nopirkt/pasūtīt/maksāšu" pogas.

PASAULE GLIEMEŽVĀKA AUSĪ

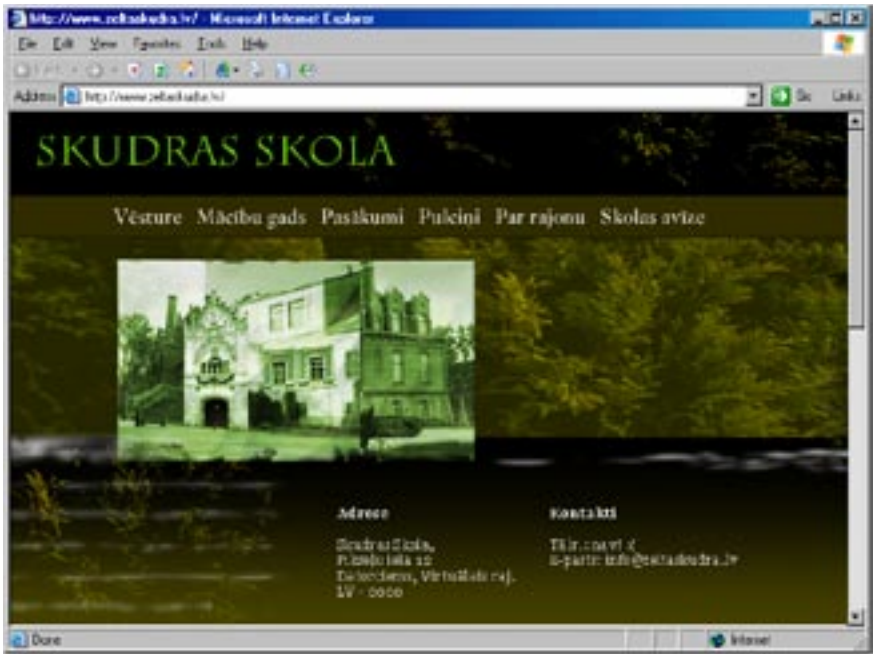

Atslēgas vārdi: "reālās pasaules" elementi un faktūras, tumsa, dūmaka, pustoņi, asimetrija, neregulārāras formas objekti, digitāla pieredze un piedzīvojums

Gotiskā stila dizaineri iedvesmo fiziskā pasaule visapkārt, viņš to nekopē, bet saskalda elementos — faktūrās, strukūrās, krāsās, ēnās un objektos. Un gotiskais ir "organisks", jo atdarina dabu ar tās dzīvajiem organismiem — cilvēkiem, augiem, dzīvniekiem utt. Ar to gotiskais stils tīmeklī būtiski atšķiras no pārējiem ģeometriskākiem un grafiskajiem mājas lapu stiliem.

Gotiskais stils savu nosaukumu aizņēmies divu virzienu ietekmē:
- Viduslaiku katedrāļu gotikas — līdzīgi tām, gotiskā stila mājas lapas ir sarežģītas, "kalnainas", stieptas un plašas. Gotiskais stils — tas nav tirdzniecības centrs, bet drīzāk Parīzes Dievmātes katedrāle.
- Mūsdienu "gotiskās" skatuves ietekme — tas ir gotiskais roks, melns apģērbs, destruktīva skatuves māksla u. tml. No šejienes radusies gotisko tīmekļa lapu vizuālā tematika un, pirmkārt jau tumšie lapu foni (tas gan nenozīmē, ka tavai gotiskā stila lapai ir jābūt tikpat spokainai vai tumšai).

Tā kā gotiskā stila interneta lapas orientējas uz īpašas atmosfēras radīšanu, šis stils ir piemērots produktu, filmu un jaunu albumu mājas lapām, kurās fani un jebkura ieinteresētā persona var gūt dziļāku informāciju par tematiem, idejām, pasākumiem utt.

Gotisko stilu var veiksmīgi pielietots sporta lapās, tūrisma lapās, maršrutu, kruīzu kuģu un jebkurās citā mājas lapā, kurā jārada klātbūtnes efekts un jāsniedz emocionālais pārdzīvojums.

Gotiskais ir organisks
Vairāk par citiem gotiskais stils akceptē to, ka apkārtējās vides elementi vairāk atgādina gliemežvāku, nekā kubiku-rubiku.
Dabai nav raksturīgas perfektas paralēlas vai perpendikulāras līnijas un taisnas, regulāras formas. Tā nav vienmērīgi iekrāsota. Īsāk — tā nav animēta.

Gotiskais

Krēslas stundas krāsas
Gotiskā stila lapas bieži tiek izstrādātas tumšo krāsu paletē. Kopējais iespaids – duļķaini ezera ūdeņi.

Fons mēdz būt arī pilnīgi melns — tas apmeklētāja uzmanību pievērš priekšplāna attēliem.

Priekšplāna objekti — augi, dzīvnieki utt. ir trīsdimensionāli un piešķir lapai futūristisku izskatu.

Caurspīdīgi attēli un animācijas
Virs tumšā fona lieliski izceļas caurspīdīgi priekšplāna attēli vai pat caurspīdīgas animācijas.

Gotiskajā stilā bieži tiek izstrādātas mākslas lapas, taču tikpat veiksmīgi to var pielietot arī biznesa lapās., kuru mērķis ir produkta vai pakalpojuma reklāma.
Jebkura kompānija ar savu unikālu, neredzētu preci vai jaunu pakalpojumu pretendē uz mājas lapu, kas izstrādāta gotiskajā stilā. Šāds dizains lietām liek izskatīties dziļākām un daudznozīmīgākām, nekā tās ir patiesībā (neizslēdzot iespēju, ka tās tādas arī ir). Uz tādas lapas āķa var "uzķerties" pat visskeptiskāk noskaņotais lapas apmeklētājs..

ELEMENTI

Fona faktūra
Pamata mērķis — faktūras un attēli, kas neizskatās digitāli. Parādīt objektus tik lielā tuvumā, ka tie kļūst grūti nosakāmi (bet ne pikselēti kā panku stila lapās). Tāds ir koka mizas grumbojums, ūdens virsma, lapas tīklojums utt.
Fona izstrādē bieži izmanto kolāžas tehniku — attēls tiek bojāts, burzīts un aprakstīts un iegūst "nolietota", pat antīka materiāla izskatu.

Priekšplāna attēls un neregulāras malas
Tīrā gotiskā stila lapā ierāmēti attēli ir visai reta parādība. Attēlu malas parasti ir neregulāras, nesimetriskas, bet paši attēli ir caurspīdīgi un saplūst ar fona krāsu, visbiežāk — tumšu.

Vertikālā ritināšana

Gotiskā stila dizaineri bieži izstrādā ļoti garas, vertikāli ritināmas mājas lapas.
Mājiens par to, ka lapa turpinās, tiek dots, lapas priekšplānā ievietojot vertikālus elementus (strīpas, līnijas) un objektus. Dažkārt šādā lapā saites atrodas pašā tās apakšā — tas ir mazliet kaitinoši, taču piespiež apmeklētāju rīkoties, un izpētīt lapu — līdz ar to arī iepazīt tās saturu.

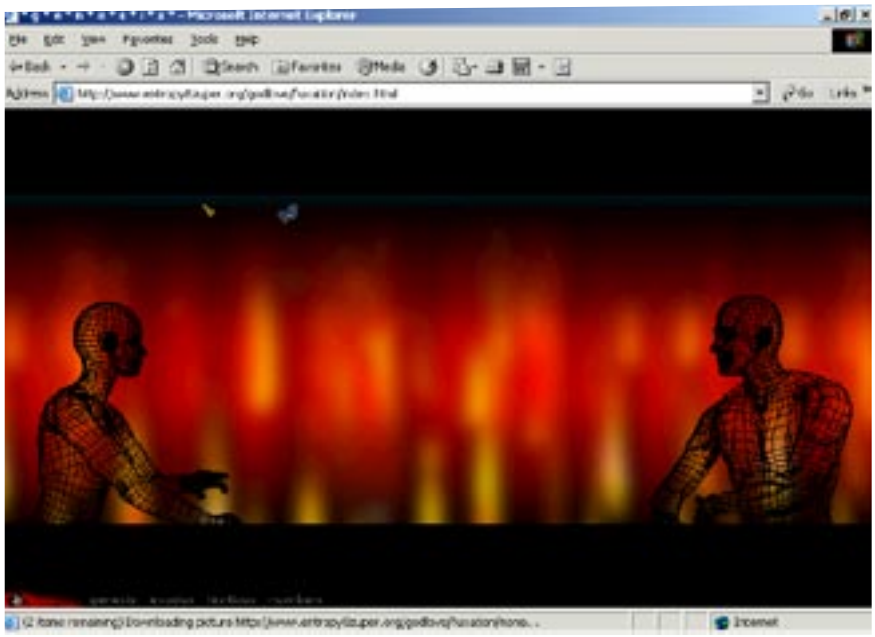

Gotisko stilu mājas lapu izstrādē var pielietot gana plaši — vienmēr, kad ir vēlēšanās sniegt apmeklētājam jaunas sajūtas, pieredzi un piedzīvojumus.

Zinātniskā fantastika

SNIEGA KARALIENES EKSPERIMENTĀLĀ LABORATORIJA

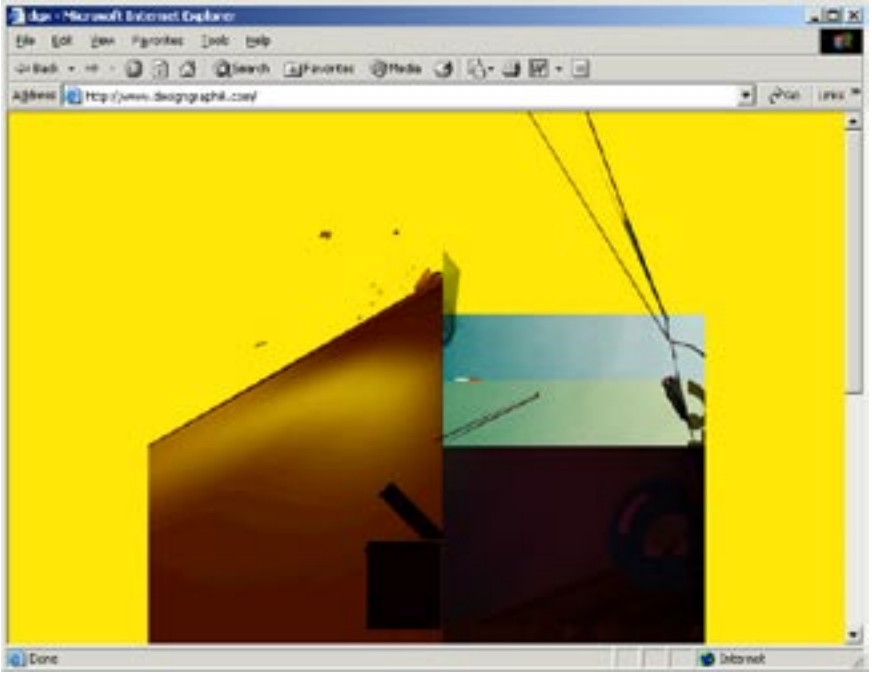

Atslēgas vārdi: moderns, vēss, trīs dimensiju, rasēts, kustīgs, transformācija, *Flash*, futūristika, sīks teksts, asas līnijas, agresivitāte, virsmu gludums

Zinātniskās fantastikas lapas apmeklējums ir kā nepārtraukta mīklas minēšana par to, kas gan slēpjas zem mainīgajiem lapas lauciņiem. Te notiek nebeidzama transformācija, objektu plūsma un pārveidošanās. Nepārtraukti mainās arī pats stils, vakardien orientēts neo-tehno ietekmēm un hroma faktūrām, šodien — uz iztēli, fantāziju un tehno. Respektīvi - stils seko modei un aktuālajām tendencēm.

Zinātniskās fantastikas stils bez tā, ka jau sākotnēji ir piemērots zinātniskās fantastikas filmu un daiļdarbu mājas lapās, tikpat labi iederēsies arī kompāniju, kuras vēlas radīt mūsdienīgu, futūristisku iespaidu, lapās.

Attēli kā saites

Saišu teksts ar mainīgu attēlu (ja vien paši burti nelido, neburbuļo vai kā citādi "neizrādās"). Tas lapai piešķirs papildus fantastisku iespaidu.

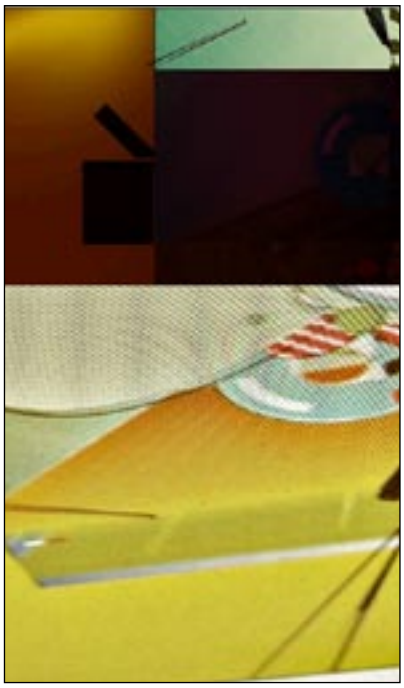

Lauskas, šķembas, līnijas ārpus lapas robežām, grafikas un 3D apvienojums.

Zinātniskā fantastika

ELEMENTI

Sīks teksts un navigācija

Tā kā zinātniskās fantastikas stils ir tas gadījums, kad dizains ir dizaina pēc, tekstiem tajā ir maza nozīme. Bieži teksti – lapas saturs, saišu nosaukumi, navigācija, ir tik sīki, ka nav vērts pūlēties salasīt, un tas arī nav vajadzīgs. Vienkārši skaties un baudi un, ja kaut kas būs pietiekami svarīgs, tu to noteikti pamanīsi un izlasīsi.

Sīksīki burtiņi
Lai teksts iekļautos kopējā "mašīnas" iespaidā, burtus ieteicams izvēlēties bez serifēm jeb astītēm un āķīšiem. .Starp vārdiem var atsāt arī vairāk par vienu atstarpi. Izskatās labi, vai ne?

Lauskas un šķembas

AUkstu, pat agrsīvu iespaidu zinātniskās fantastikas astilam piešķir objekti, kas peč formas atgādina spoguļa lauskas. Līnijas aiziet ārpus loga robežām, un paši objekti pēc formas var neatgādinat vispār neko, ja nu vienīgi trīsdimensionālu rasējumu buķeti.

3D modelēšana

3D programmatūru ir daudz, un to lietošana dizaina izstrādē nav tūlītēja garantija zinātnsikās fantastikas stilam. Galvenais ir panākt vajadzīgo "vēso" sajūtu/

N ekatrai lapai derēs šāds "mašīnas" stils, un lapas dizainerim jau nu noteikti jāsaprot, ko viņš dara. Citādi pastāv rsisk, ka lapa izskatīsies navis futūristiska, bet gan smieklīga – kā 60to, 70to gadu vīzijas par tālo 2004. gadu.

Citi stili

Citi stili nozīmē kāda šobrīd vēl nepamanīta, unikāla vai vienkārši neredzēta mājas lapa. Desmitiem privātu, vienreizēju stilu — tavu stilu, stilu, kas rodas tieši šajā brīdī, stilu, kas radīsies desmit minūtes vēlāk, stilu, kas nav saņēmis aplausus šodien, bet saņems rīt utt. Nu, tu saprati…

Pielikumi

Tagad saites uz noderīgiem resursiem internetā, kā arī grāmatas tapšanā izmantotās literatūras saraksts – ne tuvu viss, ko internets vai grāmatu plaukti tev varētu piedāvāt.

Atceries – internets ir milzīga bibliotēka un rakstu arhīvs. Tur, protams, ir arī daudz liekā un *nonsene* (miuļķības), bet ar atlases principu tajā atradīsi atbildes uz daudziem jautājumiem par mājas lapu veidošanu un izstrādi.

Pašās beigās - neliela *web* dizaina terminu vārdnīca.

Saites uz noderīgām lapām

www.supermakc.chat.ru

www.windweaver.com/searchpage7.htm#Guides

www.worldbestwebsites.com

www.oit.umd.edu/WebDeveloper/webstyle.html

www.webstyleguide.com

www.writing.uct.ac.za/index.htm

www.usask.ca/education/coursework/skaalid/theory/theory.htm

archive.devx.com/projectcool/developer/tips/quickstart/index.html

www.bced.gov.bc.ca/schools/bcmap.htm

www.cln.org/themes/webpages_intro.html

Grāmatas

Дмитрий Кирсанов. Веб-дизайн: книга Дмитрия Кирсанова. — Санкт-Петербург: Символ-Плюс, 1999.

Томас А. Пауэлл. Web-дизайн. 2-е издание. — Санкт-Петербург: БХВ- Петербург, 2004.

Bride M. Whelan. Color harmony 2. A guide to creative color combinations. — Massachusetts: Rockport Publishers, Inc. Rockport, 1994.

Curt Cloninger. Fresh styles for web designers. Eye Candy from the underground. — Indianapolis: New Riders, 2001.

Vārdnīca

Acrobat — Akrobāts
"Akrobāts" ir daļa no Adobe lietojumprogrammām, kas ļauj radīt un apskatīt PDF formāta failus. Akrobāts ir domāts PDF failu radīšanai un brīvprogrammatūra Adobe Reader PDF failu lasīšanai.

Alignment — Izlīdzināšana
Teksta izlīdzināšana. Interneta lapā tekstu var izklāt (izslēgt) pa kreisi, pa labi vai lapas vidū. Runājot par attēliem vai citiem grafiskiem elementiem, izlīdzināšana nozīmē to sakārtošanu pie iedomātas līnijas.

Banner — baneris
Baneris ir reklāmas laukumiņš, kas ievietots interneta lapā. Tas var būt gan statisks attēls, gan animācija, vai pat neliels multimedijs.

Bevel — Reljefs
Reljefa efekts attēlam piešķir pacēluma ilūziju — telpiskumu.

Bookmark — Grāmatzīme
Elektroniskās grāmatzīmes, tieši tāpat kā parastās, atver tīkla lapu, kurā apmeklētājs vēlas atgriezties. *Microsoft Internet Explorer* grāmatzīmes vietā lieto terminu "Favorites" jeb "Favorīti", kas izpilda tās pašas funkcijas, ko grāmatzīme. Padomā par lapas virsrakstu, jo grāmatzīmēs vai favorītos redzams būs tieši virsraksts un lapas ikoniņa, nevis hipersaite.

Browser — Pārlūkprograma, pārlūks
Lietojumprograma tīkla lapu apskatīšanai, vadīšanai un pieejai. Populārākā pārlūkprograma ir *Microsoft Internet Explorer,* bet ir arī citas komerciālas un bezmaksas programmas (*Opera*, *Firefox*, *Safari, Konqueror*). Tīkla lapas izskats dažādās programmās var būt atšķirīgs, un tās viena no otras atšķiras ar piedāvātajām iespējām.

Shadow — Ēna
Ēna objektam piešķir izcēlumu un / vai perspektīvu. Lai radītu telpisku efektu, to var pagriezt un izstiept, ņemot vērā iedomāto gaismas avotu.

CMYK (cyan-magenta-yellow-black)
CMYK krāsu modelis
Krāsu modelis, kurā visas krāsas ir četru CMYK — ciāna (gaiši zils), fuksīna (sarkanīgi violets), dzeltenā un melnā, krāsu sajaukums. Drukas dizainā krāsas tiek definētas, izsakot šīs četras krāsas procentos. Piemēram, CMYK saīsinājums dzeltenajai krāsai būs 0-0-100-0. Monitori un TV krāsas saprot pēc RGB (red-green-blue jeb sarkans--zaļš-zils) krāsu modeļa.

Compression — Kompresija, saspiešana
Datu kompresija ļauj ieekonomēt diska atmiņu un lejupielādes laiku. JPEG standarts ļauj vairākkārtīgi saspiest fotoattēlus, MPEG — video un skaņu, *Flash* un SVG — animācijas un mērogojamus zīmējumus, .PDF — drukai piemērotus dokumentus, .GIF — vienkāršus attēlus.

CSS (Cascading Style Sheet) — Stila lapas kaskadēšana
Saīsinājums stila lapas kaskadēšanai, HTML valodas papildus iespējai.

Ar CSS var izstrādāt stila veidnes (lapas) un noteikt dažādu teksta elementu (rindkopu, virsrakstu, hipersaišu) noformējumu interneta lapā. Ne visi pārlūki māk parādīt ar CSS veidotas lapas vienādi.

Drop Shadow — Ēna
Ēna, kas veidota tā, it kā objekts atrastos nelielā austumā virs monitora vai papīra plaknes.

Emboss — Izgrebt
Grafiskā attēla izgrebšana piešķir tam dimensiju un liek izksatīties tā, it kās tas būtu izgrebts no plakana pamata.

Export — Eksportēt
Saglabāt failu citā formātā (no citas programmas). Piemēram, *Adobe Photoshop* faili pirms iebvietošanas internet lapā tiek eksportēti uz GIF, PNG vai JPEG failiem.

E-Zine — Elektroniskais žurnāls, e-žurnāls
Nozīmē elektronisku periodikas izdevumu un nosaukumu lapai, kas ir vai nu izstrādāta, par paraugu ņemot drukātu izdevumu, vai nu pieejama tikai internetā, vai caur e-pastu.

Feathering — Atstarpošana
Grafiskā attēla malu atstarpošana pakāpeniski izkliedē malu un padara to izplūdušu.

Flash (Macromedia Flash) — *Flash* programmatūra
Vektoru grafikas animācijas izstrādāšanas programmatūra un pārlūkprogrammu spraudmodulis. *Flash* priekšrocības ir salīdzinoši ātrs animāciju, video un spēlīšu lejupielādes laiks, kā arī tas, ka šis spraudmodulis ir ļoti populārs un ir uzinstalēts vairumam datoru.

Font, Typeface — Fonts, burtveids, burtu garnitūra, šrifts
Fonts ir pilns burtu komplekts noteiktā burtu izmērā un stilā. Tajā ietilpst viena stila burtu, numuru un citu zīmju kolekcija. Piemēram, Times NewRoman Bold Italic ir viens fonts, bet Times NewRoman Bold ir cits fonts. Times NewRoman ir atsevišķs burtveidols.

Frame — Kadrs, freims, rāmis
Animācijā kadrs ir atsevišķs grafiskais attēls no attēlu saimes, kas izkārtoti noteiktā secībā. Interneta lapa var būt veidota no rāmja, kura katrā daļā tiek parādīts atsevišķs fails. Dažās lapās tas atvieglo navigāciju bet arī nedaudz sarežģī lapas uzbūvi.

Freeware — Brīvprogrammatūra
Programmatūra, kas internetā tiek izplatīta par brīvu.

GIF — GIF attēlu failu formāts
GIF faili tiek plaši lietoti vienkāršu attēlu un animāciju glabāšanai. GIF formātā var saglabāt tikai 256 krāsas, un tas nav pietiekoši fotogrāfijām, bet ir gana tekstiem un ikoniņām.

Glow — Starojums
Starojums ir pretējs ēnai, jo rada objketu aptverošu gaismas efektu, it kā pats objekts izstarotu gaismu.

Gradient — Gradients
Gradients ir pakāpeniska krāsu pāreja. Daudzi metāliskie attēli ir gradienti. Attēlus, kuros izmanots gradients, labāk saglabāt JPEG nekā GIF formātā.

Graphic Background — Grafisks fons
Tīkla lapas pamata slānis, attēls kas veido mājas lapas fona faktūru.

Grayscale — Melnbalts attēls
Parasti ar šo saprot melnbaltu fotoattēlu vai zīmējumu. Lāzera printeris krāsainu attēlu izdrukā kā *grayscale.*

Hexadecimal — Heksademicāls
Sešpadsmitnieku skaitīšanas sistēma. Pirmie desmit cipari ir 0-9 un nākamie seši ir A-F. Heksademicālos skaitļus lieto mājas lapu krāsām. Piemēram, heksademicālais ekvivalents baltajai krāsai ir #FFFFFF.

HTML (Hypertext Markup Language) — Hiperteksta iezīmēšanas valoda, HTML valoda
Programmēšanas valoda, ko izmanto jebkuras interneta lapas aprakstīšanai, tā, lai pārlūkprogramma to mācētu parādīt.

Hue — Krāsa
Krāsa tiek mērīta pēc tās atrašanās vietas krāsu aplī un tiek izteikta grādos. Par krāsu sauc arī specifisku krāsu nosaukumus, tādus kā zils, sarkans, dzeltens utt.

Hyperlink — Hipersaite, saite
Hipersaite, biežāk saukta vienkārši par saiti, ir elektronisks savienojums starp vienu lapu uz 1) citām lapām tajā pašā mājas alpā vai 2) uz lapu, kas atrodas citā mājas lapā. Saite ir savienojums no vienas hiperteksta lapas uz citu.

Hypertext — Hiperteksts
Hiperteksts ir jebkuršs teksts, kurā ir ievietotas saites uz citiem dokumentiem.

Image Map — Attēlkarte
Vienā attēlā iekļauti reģions/i, kuri darbojas kā saites.

JavaScript
Pateicoties *JavaScript,* mājas lapas var padarīt grafiski un navigācijas ziņā animētākas un dinamiskākas. Viens no biežāk lietotākajiem grafiskajiem *JavaScript* efektiem ir t. sauc. peles novietošana uz objekta (mouseover), un *JavaScript* navigācija parasti tiek izmantota nolaižamo izvēļņu izstrādāšanā. Darbojas ar gandrīz visiem pārlūkiem.

Vārdnīca

*JPEG (*no *Joint Photographic Experts Group)* — JPEG attēlu failu formāts
Failu formāts, kas piemērots vairākkārtējai melnbaltu vai krāsainu fotogrāfiju kompresēšanai. Gandrīz visi fotoattēli internetā ir JPEG (.jpg) faili. Bet var lietot arī .PNG, kas ir jaunāks, bet ne tik populārs formāts.

Kerning — Rakstsavirze
Horiozontālā atstarpe starp viena vārda burtiem.

Leading — Starpinājums
Vertikālā atstarpe starp teksta rindiņām. Labai lasāmībai gandrīz vienmēr atstarpei starp rindām jābūt lielākai nekā atstarpei starp vārdiem. Normāla atstarpe starp rindām ir 120-130% no fonta izmēra (attiecas uz standarta-parastajiem fontiem).

Lossy Compression — Zudumradošā saspiešana
Saspiežot attēlus kā .jpg, skaņu kā .mp3, vai video jebkurā populārajā formātā, tiek izmatota zudumradošā kompresija — tas nozīmē, ka atkompresētā informācija nav vienāda ar izejmateriālu, bet gan līdzīga, bez nebūtiskām detaļām. Attēliem tas parasti ir neuzkrītoši, ja vien kompresijas pakāpe nav pārāk liela. Šeit parasti jāatrod kompromiss starp kompresētā faila mazāku izmēru vai labāku informācijas kvalitāti.

Mouseover — Peles novietošana uz objekta
Populārs vizuālais efekts — teksts maina krāsu vai nomainās attēls brīdī, kad virs tā ir novietots kursors (peles bultiņa).

Multimedia — Multivide
Kišmiš no skaņas, video, grafikas un dajebkā cita.

Netiquette — Tīkla etiķete
Pieņemts, noteikts uzvedības modelis internetā. Termins īpaši attiecināms uz e-pastu un ziņu grupām.

Online — tiešsaistes
Ja tu esi pieslēdzies internetam, tu esi uz līnijas jeb online.

Outline — Kontūra
Grafiskajā dizainā — ārējās malas kontūra.

PDF (Portable Document Format) — PDF formāts
Izdrukājamu dokumentu kompresijai piemērots formāts, kurā saglabāt gan fotoattēlus, gan ilustrācijas, gan arī dažādus precīzus fontus, kas vienmēr izdrukāsies pareizi.

Plug-In — Spraudmodulis
Programmatūras modulis, kas piešķir tai papildus funkcijas. Lielākā daļa spraudņu ir pieejami izstrādātājfirmu mājas lapās, no kurām tos var lejupielādēt bez maksas.

PNG (Portable Network Graphics) — PNG formāts
PNG formāts tiek izmantots attēlu kompresijai

Vārdnīca

QuickTime — QuickTime spraudmodulis
Quick Time ļauj mājas lapā skatīties un klausīties video, skaņu un mūziku, 3D un virtuālo realitāti. Failu formāts — .mov un citi.

RGB (Red-Green-Blue) — Sarkanzaļzilais krāsu modelis / RGB krāsu modelis
Interneta dizainā krās tiek definētas šo trīs krāsu kombinācijās. Drukas darbiem parasti tiek izmantots CMYK krāsu modelis.

Rules — Svītras
Svītras nošķir teksta daļas vai grafiskos attēlus. Dizaineri izmanto dažāda garuma un krāsu horizontālās un vertikālas robežsvītras, tādējādi kaut ko uzsverot vai izšķirot.

Sans Serif — Bezrēdzes/bez serifes (burtveidols)
Rakstzīme "bez pēdiņām". Biežāk lietotie bezrēdzes burtveidoli ir Arial un Helvetica.

Saturation — Piesātināšana
Attēla krāsas intensitāte. Augsta piesātinājums attēls būs ļotis spilgts. Zema piesātinājuma attēls izskatīsies nespodrāks un neitrālāks. Attēls pilnīgi bez piesātinājuma ir pelēks.

Serif — Rēdze, serifs
Burtveidols ar "mazām pēdiņām". Izplatītākie serifu burtveidoli ir Times, Georgia, Garamond un Palatino.

Thumbnail — Sīktēls
Grafiskais attēls nelielā izmērā.

Typeface — Burtveidols
Burtveidols ir rakstzīmju kopums. Tā peimēram, *Arial* burtveidolā iekļaujas *Arial, Arial Bold, Arial Italic* un *Arial Bold* Italic rakstzīmes.

Vector Graphic — Vektorgrafika
Grafiskais attēls, zīmēts ar taisnēm un līknēm. Attēli, kas izstrādāti programmās *Illustrator*, *Freehand, CorelDraw, Flash* u. c. grafiskā dizaina programmās, ir vektorgrafikas. Parasti izmantošanai internetā tās tiek saglabātas kā bitkaršu attēli, bet *Flash, .pdf* vai SVG formātos — kā vektorgrafika. Vektorgrafikas priekšrocības ir nelieli failu izmēri, iespēja attēlu vairākkārtīgi palielināt un augsta izdrukas kvalitāte.

Web Site — interneta lapu kopums